טיולי חמורים לבני אדם
קיבוצים • משפחות • קייטנות
מצפה הושעיה
טל: 06-565511 פקס: 06-570378

יום ב', 30.5.1994, כ' בסיון תשנ"ד ■ שנה 51, גליון 15486 ■ 2.90 ש"ח

• המרכז לאמנויות • גבעת חביבה
נפתחה ההרשמה ללימודי כל האמנויות הפלסטיות לכיתות י', יא', יב'
לפרטים: 06-309262

תסיסה בקרב עובדי קופת חולים נוכח האפשרות למנות כונס נכסים

יו"ר הארגון חיים ברנס: "אם לא תהיה קופת חולים, לא תהיה מפלגה" □ התנגדות בחברת העובדים להצעת הברפלד למכור את מניות ההסתדרות ב"כור" וב"בנק הפועלים" כדי לכסות את גרעון הקופה □ פורום כינוס הנכסים שוב התכנס והמשיך בדיונים לתוך הלילה

□ אבשלום קווה, יאיר מידן

גוברים החששות והתסיסה בקרב עובדי קופת חולים, נוכח האפשרות כי ימונה כונס נכסים או מפרק מפעיל. המזכירות הארצית החליטה אתמול על דרכי מאבק לסיכול ההחלטה. יו"ר הארגון חיים ברנס, הודיע כי העובדים ישתמשו בכל הכלים העומדים לרשותם כדי למנוע צעד כזה. עוד אמר ברנס: "אם לא תהיה קופת חולים – לא תהיה מפלגה". בקופת חולים מועסקים למעלה מ־30 אלף עובדים, כשמתוכם כ־25 אלף כפופים לארגון הארצי, ואילו עוד כ־5,200 רופאים משתייכים לארגון נפרד.

גם בקרב הרופאים שוררת מורת רוח כלפי ההנהלה הנוכחית, וחוסר ודאות לאשר יתחולל בעתיד, אם יוחלט על מינוי מפרק. בקרב נציגי העובדים שוררת דעה, כי האיום במינוי מפרק יישאר בגדר איום, כדי לזרז הן את הזרמת הכספים והן את מכירת נכסי ההסתדרות למימון הגירעון התפעולי והכללי, המגיע ל־3 מיליארד שקל. אולם אם אכן, בדעת השלטון למנות את המפרק, לא מן הנמנע שכבר בימים הקרובים

המשך בעמוד 8

ראש הממשלה וחברי מרכז רבים בירכו את אפרים סנה לאחר שאושר מינויו לשר הבריאות (צילום: חנוך גריניצקי/ישראל סאן)

ברוב גדול החליטה העבודה לתמוך בנוסח הפשרה לחוק ביטוח בריאות

□ הודה צור

מרכז העבודה ייפה את כוחם של נציגי המפלגה בכנסת, לתמוך בחוק ביטוח בריאות ממלכתי תוך אימוץ נוסחת הפשרה שהציע שר האוצר, אברהם בייגה שוחט, ברוב גדול מאוד בישיבת מרכז המפלגה, שהתקיימה אתמול בבית ברל.

הנוסח המוצע מדבר על כך שמס הבריאות יהיה בשיעור של 4.8 אחוזים. מס רווחת החבר שהועבר לבעלים של קופת חולים יעמוד על 0.8 אחוז, והגביה כולה תהיה באמצעות הביטוח הלאומי. אם וכאשר יוטל מס ארגון לטובת ההסתדרות בעקבות חוק חדש, תתבטל גביית מס רווחת החבר בשיעור של 0.8 אחוז. סיעת העבודה בכנסת תפעל למימוש המלצות אלה והתאמתן למרכיבים נוספים.

השר שוחט שפתח את הדיון, ציין שהכספים יחולקו על פי קפיטציה, והכסף יועבר לקופת חולים. כך תהיה קופת חולים הכללית במצב הרבה יותר טוב, כי יועברו אליה מאות מיליוני שקלים. הוא ציין כי אחוז אחד של גביה מטעם הביטוח הלאומי נותן 840 מיליון שקל, לעומת מס אחיד שאחוז אחד ממנו הוא 620 מיליון שקל, בשל בעיות גביה.

עוד ציין, שכך תוכל קופת חולים להתגבר על המצב הקיים היום, כו שקופת חולים מכבי נותנת שירות טוב יותר למבוטחים.

המשך בעמוד 8

הממשלה אימצה תוכנית האוצר והשיכון להוזלת הדיור

מרכז העבודה אישר מינוי אפרים סנה כשר הבריאות

המינוי אושר פה אחד □ סנה הזהיר את חבריו שאם לא יתעשת הממסד המפלגתי, יחזור הימין לשלטון והאיזור עלול להפוך ל"בוסניה שניה"

□ יהודה צור

פה אחד אישר אתמול מרכז העבודה את מינויו של אפרים סנה, כשר הבריאות. סנה התקבל במחיאות כפים, חיבוקים ונשיקות, בעת שנכנס לאולם הישיבות. שעה ארוכה לא נפתחה הישיבה, כדי לאפשר כמעט לכל חבר מרכז ללחוץ את ידו, לחבקו ולאחל לו הצלחה.

אתמול היה נראה, כי המחלוקת שהיתה כביכול סביב מינויו, אינה קיימת עוד. ראש הממשלה הציג את מועמדותו של סנה במרכז שהתקיים בבית ברל, אמר כי נוצר מצב בלתי אפשרי, כאשר הוא ממלא בנוסף לתפקיד ראש הממשלה ושר הביטחון, גם בתפקיד שר הדתות והפנים בעקבות פרישת ש"ס, בתיק הבריאות, בתרצאה מפרישת רמון. רבין הוסיף, כי מבחינה מוסרית, לא הוא, לא הממשלה ולא המפלגה, אינם יכולים להמשיך להחזיק בתיק הבריאות ללא שר במשרה מלאה.

עוד אמר, כי משבר הבריאות הפך לבעיה מרכזית על מציאות בה אין היום בעל בית בהסתדרות, וקופת חולים במצב קשה, לקרות שהיא משרתת כ־70 אחוז מהציבור הישראלי. הוא הדגיש שאין תיק פנוי אחר, ולכן החליט למנות את אפרים סנה לתפקיד, שכן זו הפרורוגטיבה שלו כראש ממשלה.

רבין שיבח את סנה, ואמר כי הגיע למחירה על סמך שיקול אישי עניני, שכן מדובר באיש בעל ידע רב ורופא במקצועו, וכן באיש בעל רקע בשחוני ופוליטי. לדבריו, זאת ההחידה המוצלחת ביותר שיכול היה לעשות. עוד ציין, כי סנה היה קצין רפואה של הכוח שפעל באנטבה, ואחר כך שירת בתפקידים אחרים בצה"ל.

לאחר דבריו של רבין, נערכה הצבעה תוך שניות ספורות, כשבחירתו של סנה אושרה פה אחד. ח"כ סנה היה נרגש, והודה לחבריה, כשניגש לבאום, נשפט רבין אומר, שרק לפני שעתיים הודיע לסנה על מועמדותו. סנה השיב: "אני מבקש לתקן אותך, זה לא היה לפני שעתיים, אלא לפני שעה ו־20 דקות".

סנה התייחס בדבריו למשבר במערכת הבריאות, ואמר כי חובת הממשלה למצוא פתרון כדי לספק

המשך בעמוד 8

מזכיר המז... דחה את

□ פארלי שחר, נתן גוטנ...

7 **מהפך בהונגריה!** ראש הממשלה ההונגרי עשוי לאבד את כסאו לסוציאליסטים.

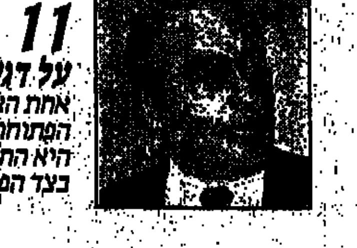

11 **על דגלים וכלכלה** אחת האופציות הפתוחות לפני ישראל, היא החלפת בני שיחנו בצד הפלסטיני

13 **מצביעים בסירות** האמברגו הופך את החיים בהאיטי לבלתי נסבלים. הברירה: לברוח בכל מחיר

18 **ברקוביץ' מחר מול ארגנטינה** למאמן שלמה שרף יש רק 7 בטוחים בהרכב הראשון למשחק

הכל תלוי בחיפה

לאחר ההכרעה בצמרת, עובר עתה כל העניין לתחתית, שם יוכרע במחזור הסיום המאבק נגד הירידה. ... ששי ניצחה הפועל חיפה 3:4 את הפועל כפר־סבא, ופתחה לעצמה סיכוי מעשי להגיע למבחנים. אבל כן היא זקוקה לסיוע מצדה של מכבי חיפה, שתתארח אצל כפ"ס, ולניצחון חוץ על הפועל ת"א. הכל...

□ י. חכם

מאבק הצמרת הממושך בין מכבי חיפה למכבי ת"א, פינה את מקומו לדו־קרב התחתית הסוער בין הפועל חיפה להפועל כפר־סבא, שהגיע שלשום לשיא חדש העונה, בעקבות העימות הישיר בין השתיים, שבו ניצחו החיפנים בדרמה ענקית 3:4.

ניצחון חיפה יצר מצב חדש בתחתית, והכל בעצם תלוי בחיפה, כשהכוונה היא לא רק להפועל, אלא גם למכבי חיפה.

שכן, בשבוע הבא, במסגרת המחזור האחרון בליגה הלאומית, תארח כפר־סבא את מכבי חיפה. ניצחון וכפר־סבא במבחנים, נגד שמשון ת"א, שסיימה רביעית בארצית. כל תוצאה חוץ מניצחון תאלץ את הכפר־סבאים להמתין בחרדה לתוצאה מבלומפילד, שם תארח הפועל ת"א את הפועל חיפה. גם כאן כל תוצאה חוץ מניצחון לא תספיק לחיפה, וגם ניצחון לא ... – אם גם כפ"ס תנצח.

הקושיה הנוספת שנותרה פתוחה היא מי תסיים במקום ... להוביל להשתתפות בגביע אופ"א (אם מכבי ת"א תזכה בגביע ...) בכדורגל, ב־7 ביוני). אתמול ניצחו שתי המתמודדות על ... באר־שבע (0:3) על בני יהודה) וביתר ירושלים (0:1 על ...) וההכרעה תיפול איפוא רק במחזור הסיום.

האלופה, מכבי חיפה, סיימה אתמול משחק שני ברציפות ... מכבי עירוני אשדוד 1:1, בדרך להישג הסנסציוני שלה – ... הפסד לינה. גם יריבתה, מכבי תל־אביב, סיימה בתיקו עם ... 1:1.

במשחקים לפרוטוקול ניצחה הפועל פ"ת בחוץ את הפועל ... 1:4, ומכבי נתניה את הפועל תל־אביב 2:3.

25 שערים הובקעו במשחקי המחזור ה־38 (ממוצע ...) 119.

הטבלה הלאומית

1. מכבי חיפה	38	27	11	–	26–93	92
2. מכבי תל־אביב	38	26	7	5	36–78	85
3. הפועל באר־שבע	38	18	11	9	37–54	65
4. בית"ר ירושלים	38	19	7	12	58–73	64
5. הפועל תל־אביב	38	16	6	16	55–60	54
6. מכבי נתניה	38	13	10	15	67–62	49
7. הפועל פתח־תקוה	38	11	12	15	54–49	45
8. צפרירים חולון	38	11	12	15	63–42	45
9. מכבי פתח־תקוה	38	10	14	14	46–36	45
10. בני יהודה	38	12	8	18	65–47	44
11. עירוני אשדוד	38	9	11	18	55–53	38
12. מכבי הרצליה	38	9	11	18	52–36	38
13. הפועל כפר־סבא	38	7	11	20	60–35	32
14. הפועל חיפה	38	6	13	19	78–35	31

נשיקה לגיבור: חבר הנהלת ... אביב ... לשוער הקבוצה, אייל וקראט, שהיה אתמול גיבור הניצחון ... בת ים 0:2, ניצחון שהבטיח את העלייה למשחקי המבחן ... שוחקי שמשון תל אביב, שלומי מזרחי

יו"ד ראשל"צ התפטר בגלל יחס האוהדים

□ י. חכם

בסיום משחק הליגה הארצית בראשל"צ ביום ששי, הודיע יו"ר העולה החדשה ללאומית, חיים קופיטו, על התפטרותו, בעקבות התנהגות בלתי ספורטיבית ואלימות מילולית של אוהדי הקבוצה. יש לציין שעוד במחזור שעבר, במשחק נגד הכח ר"ג, גידפו אוהדי הקבוצה את הנהלת הקבוצה.

הרקע לכך היא המגמה להסדר בעונה הבאה משחקן הקבוצה הותיק, איתן שלום. קופיטו, שימש בתפקידו ב־3 העונות האחרונות, שבהן העפילה הקבוצה מליגה א' לליגה הלאומית, תחת שרביטו של המאמן, גדעון דמתי, שלמרות הצלחות הקבוצה ספג גם הוא יחס מעליב מצד האוהדים, בעיקר במשחק החוץ נגד שמשון תל־אביב, שבו ניצחו הראשונים.

לאחר שקופיטו הגיש ביום ששי בשעה מאוחרת את התפטרותו לראש העירייה, מאיר ניצן, וליו"ר, סם אולפינר, אמר אתמול: "עשינו עבודה קשה ואת התודה אנו מקבלים בירויות". בעקבות התפטרותו של קופיטו הודיעו כל חברי הנהלת הקבוצה על התפטרותם.

★ ארבעה משחקי שבדיה נמצאו במשחק הבינ־ארצי שבו נוצחה שבדיה על ידי דנמרק 0:1. אחר מוס, לונג, עלול להחמיץ את המונדיאל.

שמירה אישית: דייגו ארמאנדו מארדונה, מוקף שומרים, אתמול בבית המלון "הולידיי־אין" בחל אביב, שם שוהה הנבחרת עד משחקה עם הנבחרת הלאומית של ישראל ביום שלישי ברמת גן (צילום: שלמה ולקוביץ)

על המשמר

האלופים חגגו עם שחר

קריית־אליעזר נצבע אתמול בירוק, בחגיגות האליפות של מכבי חיפה. עם חיים משה ברקע, שורת אח"מים ארוכה, זיקוקין דינור וכו'. וכשקרא הכרוז בשמו של הנשיא, יעקב שחר, נדמה היה שהר הכרמל יקרוס תחתיו

□ יוסף גלזר

כאשר החליט נשיא מכבי חיפה, יעקב שחר, שלא לקיים חגיגות ספונטניות אחרי משחק ההכתרה בשבת שעברה באיצטדיון רמת־גן, הוא ידע היטב מה הוא עושה. שחר ביקש לערוך חגיגה מאורגנת ומסודרת היטב, לעיני הקהל הביתי, בקריית־אליעזר. וכך, כמו במשחקי העונה הגדולים בשנים עברו, נצבע האיצטדיון בירוק שעות ארוכות לפני שריקת הפתיחה.

המנה הראשונה היתה משחק מוקדם של קבוצת הנוער, מועדון כדורגל נווה יוסף, שהעפילה בתום המשחק לליגה הלאומית לנוער, וערכה סיבוב עלייה עם דגל הלאום. בהמשך הושמע שיר האליפות החדש של מכבי חיפה, בביצועו של הזמר, חיים משה, יחד עם כדורגלני הקבוצה. השיר הקצבי והקליט הושמע שוב ושוב, כאשר ביציע נראו מחבר המילים והלחן, עוזי חיטמן, והמעבד דור קריכושי. הקהל הרב הצטרף בשירה ונופף בדגלים.

הפרק הבא היה המרגש מכולם, כאשר לקול קריאת הכרוז זינקו ממנהרת חדרי־ההלבשה הכדורגלנים האלופים, כשבידיהם דגל המועדון ודגל הלאום. הם הקיפו לקול תשואות הקהל את כר הדשא, כאשר בראש המקיפים ניצבו הקפטן הותיק, איתן אהרוני, שהיה שותף לכל חמש האליפויות של הקבוצה, והכלם, רומן פץ, המחלים מפציעתו הקשה.

עם הצגת השחקנים ירדו ללחוץ את ידי שתי הקבוצות שורת אח"מים, שכללה את סגן שר החינוך, ח"כ מיכה גולדמן, יו"ר ועדת חוק חוקה ומשפט של הכנסת, ראש העירייה, עמרם מצנע, ומנכ"ל חברת "ישראכארט" המאמצת את הקבוצה, אמנון מדר. ליווה אותם נשיא המועדון, יעקב שחר, וכאשר נקב הכרוז בשמו של שחר, דומה היה כי הר הכרמל המשקיף אל האיצטדיון עומד לקרוס.

נציגי האוהדים העניקו גביעים לשחר ולקפטן אהרוני, שחקני הקבוצה היריבה מאשדוד הגישו זרי פרחים לאלופים, שמיהו להשליכם לקהל וכך החל המשחק.

אחרי שריקת הסיום, התנהל מופע מרהיב של זיקוקין דינור, חידוש בנוף משחקי ההכתרה, והקהל שפרץ למגרש ניסה לחטוף את אליליו ולשאת אותם על כפיים. מרבית השחקנים הספיקו לנוס מבעוד מועד לחדר ההלבשה, ורק השוער רפי כהן, שאינו מנוסה במעמדי אליפות, כמעט נקרע לגזרים על ידי הקהל האוהד.

בתוך כל זאת הודיע ראש העירייה, עמרם מצנע, כי ועדת הספורט העירונית אישרה בתוכנית התאמת האיצטדיון בקריית־אליעזר לדרישות אופ"א, כך בשנה הקרובה יוכשרו בו חדרי הלבשה, אירוח ותקשורת, ויוקם גג בשלושה מיציעי האיצטדיון.

בנין מצטרף להכנות לקראת ארגנטינה

הנבחרת האורחת נחתה בארץ עם שלל כוכביה

□ נפתלי כהן

קשר מכבי תל אביב איציק זוהר, קשר הפועל באר שבע סתיו אלימלך וחלוץ מכבי "עירוני" אשדוד עמיר תורג'מן, לא הוזמנו למשחקה של הנבחרת הלאומית נגד נבחרת ארגנטינה, מחרתיים באיצטדיון הלאומי ברמת גן.

מאמן הנבחרת, שלמה שרף, שפירסם אמש את 18 השחקנים למשחק, לא זימן כמובן גם את הפצועים אמיר שלח ממכבי תל אביב, פליקס חלפון מהפועל תל אביב, מרקו בלבול ממכבי חיפה ושלום תקווה ממכבי נתניה.

אתמול חזה שרף במשחקה של מכבי תל אביב מול מכבי פתח תקוה, ויחד איתו חזו במשחק נציג מקבוצה בלגית וסוכן שחקנים, שבאו לעקוב, בין השאר, אחר איציק זוהר (ראה ידיעה נפרדת).

עדיין לא ברור מי השוער שיקבל את אפודת ההרכב הראשון, אבל נראה ששרף יעדיף את בוני גינצבורג שיתגוג במשחק זה 50 הופעות במדי הסגל.

בעקרון יזהו שחקני מכבי חיפה את שלד השחקנים במשחק.

היום תקיים הנבחרת אימון בשעה 5.30 אחר הצהריים, ובאימון זה ישתתף טל בנין שהגיע בשבוע שעבר מקאן, ואמור לחזור לשם יום אחרי המשחק. גם רוני רוזנטל העושה בחופשה בארץ, יטול חלק באימון ובמשחק.

18 המוזמנים לאימון הם: רפי כהן, בוני גינצבורג, רן ברשמעון, ניר קלינגר, שמעון כיטון, ארורם קייסי, אלון חרזי, משה גלאם, אלון חזן, רוני לוי, טל בנין, אייל ברקוביץ, אבי נימני, ראובן עטר, חיים רביבו, רונן הרזי, אלי אוחנה ורוני רוזנטל.

נבחרת ארגנטינה נחתה אתמול בארץ ותחל היום בהכנותיה לקראת המשחק. בשעת צהריים תקיים המשלחת הארגנטינאית מסיבת עתונאים. כל שחקני הנבחרת הגיעו לארץ והמאבק על חולצת ההרכב הראשון בעיצומה. המשחק ייערך בחסות "מעריב" שגם יבחר את כדורגלן השנה שלו.

חברים ברשות האוטונומיה יצאו למלא תפקידיהם בעזה ויריחו

מסרו כי קיבלו הוראות להתחיל בעבודה בשטח □ צעירי הפתח בעזה זועמים על דרך בחירת המועצה הפלסטינית

□ סוכנויות הידיעות

תוניס. מספר חברים של רשות האוטונומיה הפלסטינית יצאו ביום א' מתוניס בדרכם לרצועת עזה ויריחו, לאחר שהרשות קיימה את מושבה הראשון בתוניס, בראשותו של יאסר ערפאת.

"קיבלנו הוראות להתחיל בעבודה בשטח", אמר חבר הרשות הלאומית הפלסטינית סאמיר רושה, לאחר שהרשות התכנסה בשבת בערב כדי לדון בהיבטים טכניים של ניהול השטחים.

"אחרים מחברי הרשות הלאומית הפלסטינית חוזרים היום (יום א') לגדה המערבית ולרצועת עזה, כדי להתחיל בעבודתם החדשה, ואלה שהיו גולים יסעו מאוחר יותר, אך הם כבר חייבים להתחיל בתיכנון גופים חדשים ובהכנת תקציבים", הוסיף, בהתייחסו למשרדי הכלכלה, הפיננסים, התיירות, הטלקומוניקציה והתחבורה.

רושה לא נקב בשמותיהם של חברי הרשות החוזרים לגדה המערבית ולעזה, אך ציין כי הם תושבי קבע שם.

אש"ף חילק בשבת 15 מבין 22 התיקים ברשות האוטונומיה, כששני תיקים כלכליים מרכזיים מוענקים לאישים שנשאו ונתנו על הסכם השלום עם ישראל, אחמד קריע (אבו אל־עלא) ונביל שעת'.

דוברים של אש"ף ציינו, כי המנהיג הפלסטיני פייסל חוסייני ומוניב אל־מסרי (משכם) יכהנו כ"שרים" ללא תיקים, עפ"י בקשתם.

כן מסרו כי היו"ר ערפאת – שיחזיק בידיו את תיקי הפנים והבטחון – הוסמך להמשיך בהתייעצויות כדי לחלק את התיקים הנותרים.

מקורות באש"ף אמרו כי אש"ף מנסה לגייס אחרים ממנהיגי האופוזיציה כחברים ברשות הלאומית, ביניהם אבו נידהאל אמסאלם, מנהיג מתון של החזית העממית לשיחרור פלסטין, שמרכזה בדמשק.

עזה. "המועצה הפלסטינית היא זמנית, ואני לא חושב שתצליח בעבודתה" – אמר אתמול האב אל אשכר, מצעירי הפתח בעזה, בראיון בגלי צה"ל.

אל אשכר אמר, כי איש לא התייעץ עימם, ולדעתו צריך היה לעשות זאת בצורה יותר מכובדת ודמוקרטית. "אבל כבר התרגלנו לכך," העיר.

גם סופיאן אבו־זיידה סבור שמדובר במועצה זמנית ורק לאחר קיום בחירות ייקבע מי ישלוט. "בכל אופן," אמר, "אנו שמחים לא להיות בפנים".

משטרת עזה דרשה מהחמאס להסגיר רוצחי משת"פים

בכרוז מיוחד הודיע החמאס כי לא יוציא עוד להורג משתפי פעולה ויאפשר למשטרה הפלסטינית לטפל בהם

□ סוכנויות הידיעות

עזה. המשטרה הפלסטינית החלה אתמול מבחן כוח עם החמאס, כאשר דרשה מן הארגון להסגיר לידיה האחראים להוצאתם להורג ביום שישי של שני פלסטינים שהואשמו ב"שיתוף פעולה" עם ישראל.

"דרשנו מראשי חמאס להסגיר לנו אותם כדי שנעמיד אותם למשפט. זה לטובתם כפי שזה לטובתנו. ולא, נחפש ונעצור אותם," מסר אתמול מפקד המשטרה, גנרל נאסר יוסף.

אירגון חמאס קרא למעשה תגר על המשטרה הפלסטינית, כאשר פעיליו, רעולי פנים וחמושים, חטפו ביום רביעי שלושה תושבים של עזה שאותם האשימו כ"שיתוף פעולה".

ביום שישי נתגלו גופותיהם של שניים מהם תלויות על עמודי חשמל. לפי שעה לא נודע מה עלה בגורלו של הפלסטיני השלישי.

על כן הצהיר אתמול גנרל נאסר יוסף: "מיד אחרי. החטיפה הורינו לראשי חמאס לשחרר אנשים אלה ולהימנע מחטיפות. לא ייתכן להיות בעת ובעונה אחת תובע, סניגור, שופט ותליין".

"הדת שלנו אוסרת הוצאות להורג אלא בשני מקרים: כופרים ורוצחים. אין פירושו של דבר שאנו תומכים במעשיהם של משתפי הפעולה. בפזורה נהגנו לחסל אותם", הוסיף הגנרל.

החמאס הודיע אתמול, כי יחדל להרוג פלסטינים ש"שיתפו פעולה" עם ישראל, וקרא למשטרת עזה לטפל בהם.

ההודעה של חמאס כלולה בכרוז שהופץ יום לאחר שהאירגון הודיע כי הרג שני חשודים בשיתוף פעולה ברצועת עזה.

בכרוז נאמר בין השאר: "תנועת ההתנגדות האיסלאמית קוראת למשטרה הפלסטינית להבין את עמדתנו, ואנו קוראים לה לטפל בסכנה של משתפי הפעולה ולמצוא פתרון בנושא זה".

שוטרים פלסטיניים [illegible] בהלוויות של שני ההרוגים [illegible] בחקירה על מותם.

סגן שר החוץ יוסי ביילין מקבל את פניו של ויקטור פוסבליוק, השליח הרוסי למזרח התיכון. לאחר הפגישה אמר סגן השר ביילין, כי מעורבותה של רוסיה בתהליך השלום "חשובה ביותר". פוסבליוק הביא עימו איגרת לראש הממשלה, יצחק רבין, מן הנשיא בוריס ילצין (צילום: בצלאל [illegible])

לא נויסו צעירי פתח למשטרה הפלסטינית

חבש מאיים להמשיך את המאבק המזוין בשטחים

ביירות, (ע"מ) – בראיון לעיתון הלבנוני, "אלכפאח אל ערבי", האשים ג'ורג' חבש את ישראל ואת ערפאת שיש להם תוכניות ליצור התנגשויות בין הפלסטינים.

כן אמר חבש, כי ארגונו ימשיך להיאבק בישראל "כצבא הישראלי וההתנחלויות על בסיס של מאבק מזוין".

הוא טען עוד, שמבחינתו האינתיפאדה נמשכת, ועימה המאבק המזוין.

ג'ורג' חבש הכחיש כאילו "החזית העממית" ו"החזית הדמוקרטית" (חוואתמה) לא קיימים בשטחים הכבושים.

"הדו"חות שאני מקבל מחברינו בעזה, יריחו והגדה מוכיחות שאנו קיימים ופועלים בשטח. יש לנו ברית עם חמאס ועם הג'יהאד ולא ניפול קורבן לסיכסוכי העבר," אמר.

"חמאס מציע בחירות תחוקתיות, כלומר שלטון העם. במקרה זה אנו תובעים את השתתפותם של כל הפלסטינים בשטחים ומחוץ לשטחים: בלבנון, ירדן והפזורה," אמר.

ההתפתחויות בשטח קובעות ולא החוקה הפלסטינית – אומר מנכ"ל משרד החוץ

"החוקה הפלסטינית כשלעצמה אינה מעלה ואינה מורידה – ההתפתחויות בשטח הן אלו שייקבעו את הצלחתו או כשלונו של השלטון הפלסטיני," אמר אתמול מנכ"ל משרד החוץ.

דבריו היו תגובה על הידיעות שלפיהן נאמר בחוקת אש"ף כי ירושלים היא בירת פלסטין.

דברי המנכ"ל, אורי סביר, נאמרו בפגישה עם עורכי עיתונים המבקרים באיזור ונמצאים עתה בישראל לאחר שסיירו באירן, סוריה ומצרים.

לשאלות האורחים אמר מנכ"ל משרד החוץ, כי "ירושלים עומדת מעל ומעבר לפוליטיקה".

אורי סביר ציין, כי העלאת ירושלים כבעייה בשלב זה תקלע את התהליך למבוי סתום.

"לא נתמשר בעניין זה ונפעל אך ורק לפי הסכם העקרונות," אמר.

הוא הבהיר, כי מדובר בתהליך ממושך שיימשך זמן רב וכל מכשול בדרכו עלול לסבכו שלא לצורך.

"יש להבין שתהליך השלום הישראלי־ פלסטיני יתרחש בהדרגה ויצריך זמן רב," הטעים מנכ"ל משרד החוץ בדבריו באוזני האורחים.

פאר־לי שחר

עשרות הפגינו בירושלים סולידריות עם ערביי חברון

(ע). עשרות חברי "הוועד למען סולידריות עם חברון" הפגינו ביום א' בערב ברחבת המשביר בירושלים, במחאה על "ההתנכלויות הנמשכות נגד ערביי חברון מצד המתנחלים והצבא".

המפגינים הציגו חופה, שהורכבה מדגלי ישראל, ותחתיה עמדו "חתן וכלה" הלבושים כמתנחל וכחייל, שהניפו שלטים וביניהם "הגטו של חברון" ו"הגנה עצמית לתושבי חברון".

במקום התקבצו עוברי אורח רבים, שקראו קריאות גנאי כנגד המפגינים. שוטרים שהגיעו למקום חצצו בין הצדדים, ובמקום גם נכח מפקד מחוז ירושלים ניצב אריה עמית.

סרג'יו יאני, מפעילי "וועד הסולידריות" סיפר לכתב עת"ים כי הארגון הוקם לאחר הסכם אוסלו, "כאשר התרבו ההתנכלויות לערבים בחברון, וההפגנה הנוכחית היא מחאה על הטבח השני שביצעו מתנחלים וחיילים בתושבי העיר לפני כשבועיים".

● "לצערי, מוקמת מדינת ט... לכל דבר באוטונומיה הפלסטי... בעזה," אמר אתמול יו"ר הלי... בנימין נתניהו לתושבי גוש ק... בסיור שערך בצפון הרצועה. הוא הביע סברה שאין בשטח מכ... קרקעי למניעת חדירת מחבלים.

המדינות התורמות לפלסטינים

ברכת עמון אמורים להיוועד היום נציגי [illegible] ונציגי המדינות התורמות כדי לבדוק אפשרות שאונר"א תהיה הצינור להעברת כספי סיוע לפלסטינים – מסרו לכתבנו מקורות פלסטינים בשטחים.

לדבריהם, הצורך להעביר את הכספים דרך אונר"א נובע מכך, כי המדינות התורמות מעריכות שאין סיכוי רב שהמוסד הכלכלי הפלסטיני ייערך במועד. הם ציינו, כי ללא סיוע דחוף יש חשש לביצוע ההסכמים בין ישראל לאש"ף.

עוד מסרו המקורות, כי כמה מנותנות הסיוע האירופיות החלו לבדוק אפשרות להעביר את הכספים לעיריות בשטחים.

פנחס ענברי

[illegible] של הברמן [illegible]

ולטר אשר שטרין

ההלוויה תתקיים היום, יום שני, כ' בסיון תשנ"ד 30.5.94 בשעה 17.00 ותצא מבית וילפריד בקיבוץ הזורע

קיבוץ הזורע

על המשמר

לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים

עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג

עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן

המו"ל: עיתון וספר בע"מ

המערכת והמנהלה

תל אביב: 67773 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037

מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס: 03-372301

מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999

סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008

סניף חיפה: רח' בבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040

על המשמר

AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily) Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.

© כל הזכויות שמורות

מודפס ב"דפוס וחדשי" בע"מ, טל. 03-6388510

סנה מזהיר: אם העבודה לא תתעשת ותתארגן מחדש — הימין יחזור לשלטון

שר הבריאות המיועד גולל לראשונה את ה"אני המאמין" שלו כסוציאל־דמוקרט, התומך בהתערבות הממשלה למען רווחת הפרט וצמיחת הכלכלה □ בכנס החוג המדיני של המפלגה הוא אמר, כי אסור לוותר לסוריה על שום דבר, בלי תמורה מעשית במונחים של נורמליזציה

□ יהודה צור

ח"כ אפרים סנה, המיועד לתפקיד שר הבריאות, גולל אתמול לראשונה את עיקרי עמדותיו המדיניות־ המדיניות־בטחוניות־מפלגתיות, בכנס של החוג המדיני של העבודה, שתוכנן וזומן לאתמול עוד לפני הבחירות להסתדרות. מועד הכנס נפל במקרה על מינוי סנה לתפקיד.

באולם מלא מפה לפה, כשעל־ידו מאות חברי מפלגה שהגיעו מכל מרכזי הארץ, שרבים מהם נאלצו להמתין מחוץ לאולם, הזהיר סנה את חברי המפלגה כי אם תוך חודשים ספורים הממסד המפלגתי לא יתעשת ויתחיל בארגון מוורז של המפלגה, היא תחדל מלהתקיים וקיימת סכנה ממשית שהימין יחזור לשלטון. "אז," הזהיר סנה, "יהפוך האיזור לבוסניה שנייה, עם התנחלויות, פיגועים והרס כל הסדרי השלום שהושגו."

סנה תיאר מצב קודר לאחר הבחירות להסתדרות, וציין כי הוא, שתכנן את האירוע בעוד מועד, לא שיער שהתבוסה תהיה כה מוחצת.

הוא הזהיר את חברי מפלגתו, כי מה שהיה לא יהיה בעתיד, והתשתית הכלכלית והלוגיסטית שההסתדרות סיפקה לעבודה חדלה להתקיים ותשרת אחרים.

סנה תקף בחריפות את האופנה הכלכלית שלפיה "הפרטה עונה על הכל והשוק יענה על כל הצרכים."

לדבריו, במלחמה בין הקומוניזם לקפיטליזם ניצח הסוציאל־ דמוקרטיה, שהיא השיטה היחידה הנותנת מענה למכאובי החברה. הוא הוסיף, כי ערכי העבודה מחייבים ארבעה דברים עיקריים, שכולם חייבים לבוא על־ידי התערבות הממשלה והמדינה: הזדמנות שווה לכל צעיר להתחיל בחיים, ביטחון לקשיש שיוכל לסיים את חייו בכבוד, תמורה הולמת לעובד, ומעטפת חיי רווחה וחינוך לכל. הוא ציין, כי בלי התערבות המדינה אי־ אפשר לספק את ארבעת הדברים האלה.

סנה גם ציין, כי תנועת העבודה לא רק תמכה בביטחון, אלא היתה תמיד עם אחריות לביטחון. בקשר למשאיומתן עם סוריה אמר סנה, כי הוא מתנגד לנוסחה שלפיה שלום יענה על הכל, ואין צורך ברמת־ הגולן בעידן של טילי קרקע־קרקע. "תשאלו את הכוויתים אם אין חשיבות לשטח," אמר.

סנה הוסיף, שאסור לוותר לסוריה על שום דבר, אלא תמורת דברים מעשיים מאד. "על כל פיסת קרקע יש לקבל נורמליזציה, בכלכלה, במסחר ובתיירות. אסור להסתפק בשגרירות בגול, כי את זה אפשר לבטל," אמר סנה.

תומכים בלבד ראש הממשלה יצחק רבין, שר המשפטים דוד ליבאי ושר האוצר אברהם שוחט, מרימים יד בעד בהצבעה במרכז העבודה על חוק הבריאות הממלכתי (צילום: חנוך גרזיצקי/ישראל סאן)

לבריאות

רופא וגנרל

שר הבריאות הבא אפרים סנה (צילום: חנוך גרזיצקי/ישראל סאן)

□ יהודה צור

תת־אלוף (מיל.) ד"ר אפרים סנה נולד בתל־אביב ב־1944. הוא בוגר ביה"ס לרפואה של אוניברסיטת תל־אביב, מומחה לרפואה פנימית ורופא בכיר במרכז הרפואי שיבא בתל־השומר. הוא עמית מחקר במחלקה לאלרגיה קלינית במרכז הרפואי וולטר ריד בוושינגטון, ומנהל מרפאת חוץ של המרכז הרפואי איכילוב.

שירת שירות חובה בנח"ל, ובתום לימודי הרפואה חזר לשירות קבע ב־72. שימש קצין רפואה בחטיבת צנחנים ומפקד יחידת הרפואה של חטיבת הצנחנים במלחמת יום הכיפורים. הוא פיקד על צוותי הרפואה במבצע אנטבה, ואחר־כך כמפקד יחידה מובחרת.

שימש מפקד איזור הביטחון בדרום לבנון בעת מלחמת לבנון, וראש המינהל האזרחי בגדה בין 85' ל־87'. בוגר קורס מפקדי פלוגות, קורס מג"דים וקורס מח"טים. השתחרר מצה"ל ב־88'.

מאז הוא חבר מפלגת העבודה, ונבחר לכנסת ב־92'. חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ויו"ר ועדת משנה לענייני השטחים.

מחלוקת בתוך ה"חמישיה" במפלגת העבודה

רק ביילין לא החרים את ישיבת המרכז בעקבות אופן מינוי סנה

מירום תקף את רבין וכינה את אופן המינוי "מחטף" □ ביילין שיבח את הבחירה

□ יהודה צור

מחלוקת התגלעה אתמול בין חברי ה"חמישייה" של חברי חוג הכפר הירוק – חוג המשוב תומכי מתנה פרס, לגבי שאלת בחירתו של אפרים סנה לשר הבריאות כהתאם להמלצת ראש הממשלה.

בזמן שחברי החמישייה, הח"כים חגי מירום, יוסי ביילין, נוואף מסאלחה, יעל דיין ואברהם בורג אמרו החרימו את ישיבת המרכז בגלל אופן הבאת הסעיף לדיון, טרח סגן שר החוץ יוסי ביילין לבוא לישיבת המרכז, אם כי באיחור.

ח"כ חגי מירום תקף אתמול בחריפות את אופן הבחירה על־ידי ראש הממשלה, וכינה אותה "מחטף". הוא תקף את רבין על שלא התייעץ קודם לכן עם שמעון פרס, העושה בחו"ל.

אנשי מחנה פרס קבלו על כי שר החוץ לא טרח להעמיד אולטימטום לרבין, שימנה שר נוסף מקרב תומכי פרס, כדי לאזן את בחירת סנה, איש מחנה רבין.

באופן רשמי מצא כל אחד מחברי החמישייה סיבה לא לבוא לישיבה, לרבות ח"כ יעל דיין, השוהה כמילא בחו"ל. יוסי ביילין היה היחיד מבין החמישה שהגיע לישיבת המרכז עם סיומה. לדבריו, הוא שהה כדיון על הקמת בית־חולים ישראלי באנגולה.

ביילין ציין, כי לראש הממשלה פררוגטיבה לבחור את השרים בממשלתו. לדעת ביילין יש לו זכות להתייעץ עם אחרים, אך זו אינה חובה.

ביילין ציין, כי הוא לא רואה במינוי סנה פגיעה במעמדו. הוא אמר לכתבנו: "אני לא בעד מינויים כדי לרצות מישהו. לא צריך שר הסברה בישראל, זה מיותר לחלוטין."

ביילין ציין, כי אין קרע בחמישייה, והוא לא רוצה ליצור ויכוח בין מחנה פרס למחנה רבין. "הדברים כבר נעשו, הם שייכים לתקופה אחרת, כל הוויכוח הזה לא מתאים לי," אמר ביילין. "המינויים צריכים להיות עניינים ופונקציונליים."

ביילין הוסיף, כי לא היה רוצה שימנו אותו לשר בממשלה רק בגלל השתייכות למחנה כלשהו, "אלא אם מישהו חושב שמגיע לי המינוי בזכות."

מסאלחה: העבודה מצפצפת על הערבים. לא בטוח שאתמוך במינוי סנה

(ע). "רבין מתנהג כדיקטטור, ומרכז מפלגת העבודה הוא עדר" – אמר אתמול סגן שר הבריאות נוואף מסאלחה בראיון ליומן הערב בגלי צה"ל.

בראיון בתוכנית "ערב טוב ישראל" אמר ח"כ מסאלחה, כי הוא אינו בטוח שיתמוך במינויו של אפרים סנה לשר הבריאות, לא בגלל התנגדות אישית לסנה, אלא כמחאה על כך שמפלגת העבודה מתייחסת לערבים כאל אזרחים סוג ב'. "רבין מתעלם מהערבים, אבל רוצה את קולותינו כדי לאשר את מינוי סנה. איני בטוח שאסייע בכך. מפלגת העבודה מצפצפת על הערבים, ואנחנו נחזיר בצפצוף במחזה," אמר סגן השר.

מסאלחה חזה האשמות כבדות במפלגת העבודה, ואמר כי הוא לא למרת דבר לאחר ועידתה שאחריה ותפסו חיים רמון, ומתבוסה בבחירות להסתדרות.

בתגובה לדברים אלה אמר סגן שר החוץ יוסי ביילין, כי תגובת מסאלחה מוחזקת לכך. "אני מאד מצטער על כך שאין שר ערבי בממשלה, אבל איני חושב שאפשר לפרש את מינויו של סנה כסטירת לחי לערביי ישראל," דברי ביילין.

התכתשות בין מירום לשבס בשידור חי ברדיו

(ע). חילופי דברים חריפים היו אתמול בין ח"כ חגי מירום למנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס. בתוכנית הרדיו "הכל דיבורים" נשאל מירום מדוע הוא תומך בחברו מ"השמינייה" להכהנת שר, אך אינו מבקש תפקיד לעצמו. מירום השיב: "איני מקבל את הזמזומים הבלתי־ אפשריים של שמעון שבס אצל ראש הממשלה, המנסים לספל את מתפקדים שאמונה לשר. שבס מכפיש את שמי באוזני רבין ללא הרף, בתמורה ובצורה בלתי־הוגנת."

שבס הגיב בשידור על הדברים, ואמר כי מירום, כמו ח"כים מסויימים, משתלה בו כדי לקבל כמה דקות שידור. "אני לא מתנצל על כך שטקפה ארוכה מאוד לא הזכרתי את שמו של חגי מירום באוזני ראש הממשלה. לא דיברנו עליו ולא עסקנו בו, כי אין שום דבר חשוב שמצריך להשמיע את שמו. מירום ייטיב עם עצמו ועם מפלגתו אם יפסיק לפעול בשיטות של השתלחות והשמצות."

חילוקי דעות בימין לגבי מפגש תשעה ח"כים מהליכוד והעבודה

□ יהודה צור

חילוקי דעות התגלעו בימין לגבי קיום פגישה של תשעה ח"כים מהעבודה ומהליכוד, שהתקיימה בסוף השבוע ביוזמת ח"כ גדליה גל בביתו במושב כפר ויתקין.

בפגישה נדונו נושאים בטחוניים ומדיניים, בניסיון למצוא מכנה משותף.

ח"כ משה פלד (צומת) אמר אתמול, כי אם פגישות כאלה יימשכו, הדבר יעמיד בסימן שאלה אפשרות לשיתוף פעולה של האופוזיציה עם הליכוד. לדבריו, "לא ייתכן שח"כים מהליכוד ינסו לקיים מגעים עם העבודה, בזמן שקיים ויכוח חריף של האופוזיציה עם מדיניות הממשלה."

לעומתו אמר יו"ר הליכוד בנימין נתניהו, כי ישמח מאד אם במגישות האלה יצליחו אנשי הליכוד להחזיר את העבודה למסים שפויים ולחזרה מהמדיניות הבטחונית הבוקשת.

אתמול נודע, שנקבע מועד חדש לפגישה של הקבוצה.

עובדיה יוסף ידרוש מעזרן לחזור בתשובה

(ע). מנהיגה הרוחני של ש"ס, הרב עובדיה יוסף, ייפגש היום בצהריים עם ח"כ עזרן, בעקבות הודעתו מלפני כעשרה ימים כי אם תצטרף ש"ס לממשלה, הוא לא יצביע עם הקואליציה.

גורמים בכירים בש"ס העריכו, כי הרב יוסף ידרוש מעזרן להחזיר את המנדט שלו לתנועה, או "לחזור בתשובה".

אותם גורמים סבורים, כי אם יסרב עזרן להתפטר, יחויב הרב לכינוס של סיעת ש"ס כדי להחליט על צעדים נגדו.

אם עזרן יתפטר תיגרם לש"ס אי־נעימות, הבא אחריו ברשימה הוא האסיר יאיר לוי.

זהו יום המוסיקה לראשונה בישראל, יתקיים ביום ה' "יום מוסיקה ומחול" בבתי הספר – מסר אתמול שר החינוך והתרבות, אמנון רובינשטיין. במהלך יתקיימו בבתי ספר יותר מ־500 מופעים ואירועים של מוסיקה ומחול. בארגון היום השתתפו משרד החינוך והתרבות ומשרד האמנויות על כל שלוחותיהם, בכלל זאת הטלוויזיה החינוכית, קול המוסיקה, החברה למתנ"סים, האופים השווים ועוד. בתמונה – שר החינוך עם שופר טוריאל ממשרד המדע והאמנויות (צילום: תו אור)

ח"כ בניזרי מותח ביקורת נוקבת על המתנחלים

"הם קנו להם שונא בקואליציה", אמר לאחר שלדבריו, הותקף פיסית על ידי מפגינים ממעלה לבונה שצרו על ביתו □ "ירקו עלינו, בעטו בנו", טען

(ע). ח"כ שלמה בניזרי מש"ס מתח אתמול ביקורת נוקבת על אנשי מעלה לבונה, ועל המתנחלים בכלל. זאת, אחרי שלדבריו, מפגינים מהיישוב שהפגינו מול משרד ראש הממשלה במחאה על הפיגוע שבו נרצחה מרגלית שוחט, תקפו אותו פיסית והשפילו אותו בפומבי.

בניזרי סיפר בתוכנית "הכל דיבורים", כי "בשמונה בבוקר הגיעו לשכונת מגורי השלווה, לא ניסו אפילו לדבר אתי, ורק החלו להרעיש במשרוקיות וברמקולים. לא נתנו לי להיכנס לרכב. התיישבו על האוטו והחלו להכות בו ולקלל. שעתיים לפני כניסת השבת, באו ושוב התנהלו. אמרתי בסדר – רק תנו לי ללכת לכותל ולחזור. וזו הייתה השגיאה שלי. לרוע המזל גם אבי בא לבקר אותי. ברחבת הכותל, אותם עובדי אלילים עובדי אדמה, שאצלם רק אדמת ישראל חשובה ופגיעה בזולת אינה חשובה – התנפלו עלי לעיני הגויים בכותל, על רב בישראל, וצעקו לי: בוגד, רוצח, חמאס, אש"ף. כל הדברים הכי נבזיים, ליד ילדי, אבי ושכני".

"עד עכשיו" אמר בניזרי, "ניסיתי לסייע למתנחלים. עכשיו, הם קנו להם שונא בתוך הקואליציה. עברתי שפיכות דמים. ירקו עלינו, בעטו בנו, אבי, בן 65, שבקושי חילצתי אותו משם – אמר לי שהרגיש שהוא נמצא במחנה ג'בליה ואנשים עושים בו לינץ'".

"האנשים האלה נכנס להם לראש שאדמה היא מעל לכל [illegible]. בזמן הליכוד הם לא באו להפגין אחרי כל פיגוע? [illegible] אדמות. כואב להם האדמה, [illegible] חרמים. אדמות, אדמות, אדמה [illegible] מה שהחדירו בהם בבתי הספר של המזרחי. זו התנהגות נבזית. אבא שלי אמר לי: בני, מהיום והלאה [illegible] אחד המתנגדים הגדולים שלהם".

בניזרי אמר, כי תוקפיו [illegible] להפעיל עליו לחץ [illegible] שהפעילו על ח"כ הרב [illegible] שם הם הצליחו. עוד אמר, כי [illegible] בהתנהגותו מפקיד את אנשי [illegible] וקרא לו להחזיר את [illegible] אינו מסכים לדרכה של [illegible] ולאפשר לתנועה להמשיך.

"שימוש בקולם של קריינים בפרסומת עלול להטעות את הציבור"

טוענת הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו בתשובה לעתירת 7 אנשי תקשורת

(ע). הרשות השניה לטלוויזיה והרדיו, הגישה אתמול את תשובתה לעתירתם של אלכס אנסקי ו־6 אנשי תקשורת נוספים, המבקשים לאפשר להם להשתתף בפרסומות מסחריות המוקרנות בערוץ השני.

בתצהיר מטעם יו"ר ועדת האתיקה של מועצת הרשות, ד"ר רינה גורן, נטען כי קריינים ומגישי תוכניות אקטואליה מוצגים כמי שמתארים מציאות וקולם הופך לשם נרדף לתיאור מציאות. לפיכך, נטען, שימוש בקולם של אנשים אלה בפרסומות עשוי להטעות את הציבור במודע ובתת מודע. עוד נטען, כי עלול להיווצר מצב של ניגוד עניינים כאשר קריין מקבל תשלום בעד אחד מן הנושאים שבתחום סיקורו.

7 אנשי התקשורת טוענים בשתי עתירות, כי על הרשות השניה לבטל את כלל מספר 24 לכללי האתיקה, שנקבע על־ייסוד חוק הרשות השניה. הכלל קובע, כי "לא ישדר בעל זיכיון תשדיר פרסומת שבו משתתף או נוטל חלק בדרך אחר מי שהוא עובד הרשות או עובד של בעלי זיכיון, או אדם שהינו מגיש או קריין בתוכניות תעודה או אקטואליה בכל כלי תקשורת בישראל, לרבות עיתונאי שעיסוקו בנושא כאמור, או מי שחדל לשמש בכל תפקיד בתוך תקופה של 6 חודשים קודם לשידור תשדיר הפרסומת".

העתירות בעניין הוגשו לאחר שמועצת הרשות פסלה את השתתפות העותרים בפרסומות לתכשירי ניקוי, קפה, מזרנים ועוד.

בתצהירו של סמנכ"ל הרשות מיכה לימור, נטען כי הצהרה גורפת, לפיה רשאים אנשי התקשורת להשתתף בפרסומים האמורים, תחשב הפרה בוטה של עקרונות האתיקה המקצועית של העתונות. לדעתו, טענת העותרים אינה עומדת מול האינטרס של ההגנה על הצרכן.

לטענתו, ישנו חשש ממשי להטעיית הציבור כאשר עיתונאי העוסק בחדשות ובאקטואליה, משתתף גם בפרסומות. על־ידי כך, נטען, מטשטש העתונאי את ההבחנה בין תוכנית מערכתית לפרסומת ומטשטש את ההבחנה בין ידיעות כרוקות והיוות אובייקטיבי הכפוף לכל כללי האתיקה המקצועית לבין מסר פרסומי שאינו כזה.

כ־13 מיליון יהודים חיים בעולם, כ־4 מיליון בארץ

הנתונים מחוברת של מרכז ההסברה קובעים כי ב־1990 חיו בתפוצות כ־9 מיליון יהודים □ עלייה בנטיה לנישואים בין עדתיים בישראל

12,806,000 יהודים חיו בעולם בסוף שנת 1990, והם היוו 0.24 אחוז מאוכלוסיית העולם. כ־8.7 מיליון מהם חיו בתפוצות, ו־4.1 מיליון בארץ. כך נמסר ממשרד ההסברה, שחוברת חדשה מטעמה – "העם היהודי: תמונת מצב דמוגרפית" הוצאה לאור על ידי מרכז ההסברה, בעריכתו של פרופ' סרג'יו דלה־פרגולה מהמכון ליהדות בת זמננו באוניברסיטה העברית.

עוד עולה מן החוברת, כי בין השנים 1970־1990 גדלה האוכלוסיה היהודית בארה"ב ב־מאה אלף נפש בלבד, והגיעה ל־5.5 מיליון נפש. כתחשב בעובדה שבתקופה זו היגרו לארה"ב כ־250 אלף יהודים, מצביע הגידול המתון על גורמי שחיקה דמוגרפית. התופעה מוסברת באחוז הגבוה של נישואים מעורבים המגיע היום לכדי 50 אחוז.

אשר לאוכלוסיה היהודית בארץ, יוצאי אסיה ואפריקה מהווים כיום כ־52 אחוז מכלל האוכלוסיה היהודית. הנתונים מצביעים על עלייה עקבית בנטיה לנישואים בין־עדתיים בחברה הישראלית.

לקראת סוף שנות ה־80, היה הפריון הכולל של הנשים היהודיות 2.7 ילדים בממוצע, של הנוצריות 2.5, של המוסלמיות 4.7, ושל הדרוזיות – כ־3 ילדים. האוכלוסיה היהודית הישראלית מאופיינת בגילה הצעיר. יש בה כ־30 אחוז ילדים מתחת לגיל 15, לעומת 10 אחוז בני 65 ומעלה.

עוד בחוברת: אומדני אוכלוסיה יהודית לפי ארצות לסוף שנת 1990. על פי אומדנים אלה, היוו היהודים 2.12 אחוזים מאוכלוסיית צפון אמריקה, 0.28 אחוז מאוכלוסיית אירופה, 0.13 אחוז מאוכלוסיית אסיה, 0.02 אחוז מאוכלוסיית אפריקה ו־0.35 אחוז מאוכלוסיית אוקיאניה.

הכנסיה הרוסית הלבנה לא תוכל להיכנס לכנסיית אלכסנדר

(ע). שופטת בית המשפט המחוזי בירושלים אילה פרוקצ'יה הוציאה אתמול צו מניעה זמני, האוסר על נציגי הכנסיה הרוסית הלבנה לתפוס חזקה בבית אלכסנדר וכנסיית אלכסנדר נייסקי, השוכנים ברחוב דאבאגה בעיר העתיקה שבירושלים. צו המניעה ניתן במעמד צד אחד, לבקשת אירגון הו"או.פי.אס ארץ הקודש", שהוא שלוחה של ארגון חילוני פילנטרופי שהוקם ברוסיה ב־1882 ומחזיק – לטענתו – מזה 70 שנה כגוף עצמאי בנכסים הללו.

צו המניעה הוצא לאחר שנטען, כי נציגי הכנסיה פלשו לפני כחודש לבית ולכנסיית אלכסנדר. בעקבות תלונתה למשטרה של או.פי.אס, סונו הנתבעים ונאסר עליהם להיכנס לנכס עד למתן פסק הדין בתביעת או.פי.אס. היא המבקשת, באמצעות עורך הדין שלמה טיסונה, כי תוכר בעלותה על הנכסים הללו.

התובעים טוענים, כי בהיותם שלוחת האו.פי.אס בארץ הקודש, זכו כבר ב־1702 להכרת השלטון העותומני שהעניק להם מעמד של גוף משפטי. בעקבות מהפכת 1917 ברוסיה, בוטל המעמד המשפטי הסוכרני שהיה לכנסיה בתוך רוסיה, וזו הפכה לזרוע של "השלטון האדום", הכפופה למרותו ונעדרת עצמאות. בכתב התביעה נטען, כי גופים אשר השתייכו בעבר לשלטון האימפריאלי וביניהם הו"או.פי.אס, נסגרו ורכושם בתוך ברית המועצות, הולאם מכוח חוק שהוצא ע"י השלטון המהפכני ב־1918.

נטען, כי חברי הו"או.פי.אס, מחוץ לברית המועצות הפכו לגופים עצמאיים מכוח צו בשם המוסדות העליונים של הכנסיה, הקובע שלפי חוקי הכנסיה, חייב כל מחוז, מחוץ לגבולות ברית המועצות, לראות בנושאי משרתיו הבכירים, סמכות עליונה. התובעים טוענים, כי בעקבות שינויים אלה הפכו ראשי הו"או.פי.אס, במרכזים השונים, לגופים עצמאיים לכל דבר, המנהלים את ענייניהם לפי שיקול דעתם המוחלט, מבלי לקבל הנחיות מכל גוף כלשהו.

פורום ראשי ערים בגוש דן עסק בבעיות התחבורה

פורום ראשי הערים בגוש דן שהתכנס אתמול לראשונה בראשותו של ראש העיר תל אביב יפו, רוני מילוא, החליט על הקמת פורום מנהלי אגפי התנועה בגוש דן. פורום זה יקיים [illegible] המלצותיו לפתרון בעיות התחבורה [illegible] משותפות בעיריות [illegible] בפני פורום ראשי הערים [illegible].

מילוא מסר, כי לעיריית תל אביב־יפו תוכנית [illegible] עם משרד התחבורה [illegible] התחבורה [illegible] לפתרון בעיות [illegible] המטרופולין.

מילוא העלה גם את [illegible] באכיפת תשלום [illegible] [illegible] בפגישה עם שר התחבורה [illegible] הרשויות [illegible] [illegible] על מנת לקדם [illegible] ההקמה בעניין [illegible] חניה.

[illegible]

העולה מחבר העמים התלוננה על שנחשדה כי בכוונתה לעסוק בזנות

עוגמת נפש רבה נגרמה לעולה חדשה מארצות חבר העמים, שנחשדה על ידי אנשי משרד הפנים כי בכוונתה לעסוק בזנות בישראל. העולה פנתה במחאה לסוכנות וראש מחלקת העלייה בה מיהר לכתוב למנכ"ל משרד הפנים, ולהבהיר כי תגובת משרד הפנים, לפיה "יש בעיות עם בחורות שמגיעות מרוסיה ומתעורר חשד כי הן רוצות לעסוק בזנות ודרכונן נלקח לשם בדיקה", אינה במקום. "אינני חושב שזו תגובה הולמת במדינה נאורה. לא ייתכן מצב בו על כל חשד יבטלו אשרות. זה נושא עדין ורגיש שיש להתייחס אליו במקצועיות", נאמר במכתבו של ראש המחלקה, אורי גורדון למשרד הפנים.

בצלאל עמיקם

● **44.71 אחוז מתלמידי** כיתות י"א בבית הספר התיכון "תגוס" בחיפה, שנטלו חלק במשאל תלמידים בנושא התהליך המדיני, הביעו התנגדות לצעדי הממשלה. 42.51 אחוז מהתלמידים תמכו בתהליך המדיני, ואילו היתר נמנעו. משאל התלמידים נערך בבית הספר בתום קורס מנהיגות פוליטית שהגיע בסוף השבוע שעבר לסיומו, בהופעותיהם של חברי הכנסת יוסי כץ (עבודה).

אסיר התאבד בתלייה באבו כביר

(ע). אסיר בן 25 מבת־ים, התאבד אתמול בערב בתלייה בתאו בבית המעצר המחוזי של משטרת תל אביב באבו כביר. הצעיר כרך סביב צווארו קרע־שמיכה. רופא של מד"א שהוזעק לבית המעצר קבע את מותו. האסיר שהה בתא אחד עם אסיר נוסף, אך באותן שעות היה לבד בתא, לאחר ששותפו לתא יצא לביקור המשפחה בבית המעצר.

האסיר נשפט לשלוש שנות מאסר על עבירות של סמים ופריצות. הוא לא היה מוגדר כמסוכן לעצמו, וכן לא הורגש כי היה שרוי במצב של דיכאון בתקופה האחרונה.

הוגבר הפיקוח על דייגים ושולי אלמוגים באילת

(ע). פקחי רשות שמורות הטבע הגבירו לאחרונה את הפיקוח בשמורת האלמוגים באילת, עקב עלייה גדולה בעבירות דיג ושליית אלמוגים. מתנדבים יעזרו לפקחי הרשות לפקח על המבקרים בשמורה בשעות היום, וגם בלילות יוגבר הפיקוח על עבריני דיג לילי בתחום השמורה.

בשבוע האחרון בלבד, נתפסו 12 דייגים בתחום השמורה עם דגים האסורים בדיג, ו־11 שולי אלמוגים. 4 דייגים נתפסו פעמיים באותו יום על אותן עבירות: דיג משוניות האלמוגים והורדת עוגן על השונית. עובדי המסעדה הסינית שבקרבת החוף נתפסו כשהם דגים תמנון. כשנתפסו – ניסו להורגו.

4 אנשים שבאו לחגוג את חג הקורבן בחופי אילת, נתפסו כשהם שולים אלמוגים ליד מועדון כפר הצוללים. רכב ה"סטיישן" שלהם היה מלא באלמוגים שלו. נגד שני תלמידי אולפן שטיילו עם כיתתם באילת בסוף השבוע האחרון, הוגשו תלונות במשטרה על שליית אלמוגים בתחום השמורה.

מנהל שמורת האלמוגים, נעם משי, ציין לשבח את עירנותם של אורחים רבים, המרווחים לפקחים על עבירות שונות, ואת עובדי אתרי החוף השונים, המסייעים לתפוס את העבריינים.

תרגיל חירום ייערך בבית המשפט המחוזי בחיפה

(ע). נוהל חילוץ נאשמים, אסירים ועצירים מתאי מעצר של בית המשפט יושם לראשונה בתרגיל חירום יזום לפינוי נפגעים, כיבוי וחילוץ לכודים ושחרור בני ערובה שייערך מחר, יום ג', בבית משפט המחוזי בחיפה.

בתרגיל המשולב יטלו חלק המשטרה, מגן דוד אדום, מכבי האש, שומרי ושוטרים המופקדים על אבטחת בית המשפט וכיתות כוננות הפועלים בו.

קצין הביטחון של בית המשפט בחיפה ובצפון, משה צמרת, מסר שמטרת התרגיל היא לבחון את הערכות ותגובות כיתות הכוננות, השומרים והשוטרים של בית המשפט והתנהגות שופטים, עורכי דין ובאי בית המשפט במקרה חירום.

בתרגיל יופעל לראשונה נוהל לפינוי נאשמים אסירים ועצירים הכלואים בשני אגפים של בית המשפט בתאים נפרדים.

בתרגיל המשולב שילוה ב"לכידת" בני ערובה וטיפול במטעני חבלה מדומים יבחנו התקשורת והכלים המשטרה בהערכותה בתרגיל חירום זה.

הנער העולה שנפגע בקטטה בנצרת־עילית – במצב אנוש

רב עם עולים אחרים על ריקוד עם נערה בדיסקוטק, נפל ונחבל מהמדרכה

(ע). מצבו של ולדיסלב יורגלביץ (19), עולה חדש המתגורר בנצרת־עילית, שנפגע בליל שבת בקטטה בין צעירים עולים סמוך לדיסקוטק, מוגדר אנוש. הוא מאושפז בבית־החולים רמב"ם בחיפה בשל פגיעת ראש חמורה.

בית־משפט השלום בנצרת האריך אתמול בארבעה ימים את מעצרו של נער בן 17.5 שהיה עימו, כחשוד בקשר למקרה. חשוד נוסף, חייל בן 20, יובא היום לבית־משפט השלום בנצרת, והמשטרה תבקש להאריך את מעצרו.

המקרה אירע מחוץ לדיסקוטק השוכן במקלט, המיועד לצעירים עולים. מפקד משטרת נצרת־עילית, רפ"ק גדעון ארבל, מסר כי הנפגע הגיע למקום יחד עם חברו בן ה־17.5, לאחר ששתו משקאות חריפים. במקום פרץ ויכוח עם צעירים אחרים, מי ירקוד עם צעירה מסויימת. הוויכוח התפתח לאיומים ולגידופים, כשיורגלביץ וחברו עלו לרחוב הסמוך. שם התפתחה תגרה ביניהם לבין שניים אחרים, ובמהלכה נחבט כנראה יורגלביץ בראשו, כשנפל על המדרכה.

הוא הלך לביתו, שתה כוסית ויסקי, נרדם ולא התעורר. הוריו הזעיקו את המשטרה, והצעיר אושפז בבית־החולים "העמק" בעפולה. עקב מצבו הקשה הוא פונה לבית־החולים רמב"ם.

הנערים הנאשמים ברצח נהג המונית בהרצליה כשירים לעמוד לדין

קובעת חוות־דעת פסיכיאטרית שהוגשה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב

(ע). שני הנערים בני ה־15 מהרצליה, המואשמים ברצח נהג המונית דרק רוט בינואר השנה, כשירים לעמוד לדין ומסוגלים להבחין בין טוב לרע – כך קובעת חוות־דעת פסיכיאטרית שהוגשה אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בעניינם של הנאשמים.

בחוות־הדעת נאמר עם זה, כי אצל הנאשמים נתגלו הפרעות באישיות.

בעקבות חוות־הדעת הפסיכיאטרית לא יוכלו פרקליטיהם של שני הנערים להעלות במשפטם טענה שלפיה מרשיהם לא היו אחראים למעשה שביצעו.

שלב ההוכחות במשפט ייפתח בחודש ספטמבר, בתום פגרת בית־המשפט.

המשפט יתנהל בדלתיים סגורות.

גולדמן בבנימינה סגן שר החינוך מיכה גולדמן סייר אתמול בבנימינה, ואמר כי יש לצמצם את כיתות הקלם לתלמידים אתיופיים כבר בשנת הלימודים הבאה, ולעודד את העולים לעבור למגורי קבע ולהישאר ללמוד במקום מגוריהם במקום לעבור לפנימיות. בתמונה: גולדמן בביקור בגן חובה שבו לומדים יחד ילדי ותיקים ועולים חדשים

עבודות שירות ל"אחות מוסמכת" במשרדו של "פרופסור" רופא אליל

(ע). בית־המשפט המחוזי בתל־אביב גזר שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (במועדון הספורט של "אליך" ברמת־גן) על סוניה קס (58) מר"ג, ידידתו של "פרופסור" אברהם בן־שיטרית (54) מבני־ברק, שהתחזתה לאחות מוסמכת ב"מרפאתו".

לטענת התביעה, אברהם בן־שיטרית פתח בעשר השנים האחרונות משרדים ברחבי הארץ, קיבל קהל והעניק טיפול רפואי [illegible] לעשרות בני־אדם. הוא [illegible] במתן ברכות, תפילות וקמיעות, וניהל טקסים שונים לביעור קללות ובעיות שונות [illegible] את הפונים אליו.

ידידתו סוניה קס הועסקה על־ידו במשרדו בבני־ברק, והוצגה במרמה בפני המטופלים כאחות מוסמכת.

היא נהגה לקבוע תור למטופלים, לפתוח "תיקים רפואיים" ולהתרים מטופלים ל"קופות הצדקה" הרבות שהיו פזורות במשרד.

סוניה קס, טענה התביעה, ידעה כי מדובר במעשי מרמה, אך שיתפה פעולה עם אברהם בן־שיטרית.

באחד המקרים היא אף הציגה את בן־שיטרית בפני אשה שסבלה מפצעים בפניה, כמי שיכול לסייע לה בפתרון בעיותיה. עוד נטען, כי קס השתתפה במעשיו של בן־שיטרית, שהוציא במרמה מהאשה כספים רבים ותכשיטים.

במסגרת עסקת טיעון נקבע, כי קס תרצה בעבודות שירות עונש מאסר של שישה חודשים, ותפצה בסכום של 4,000 שקל את המטופלת שנפלה קורבן בסיועה למעלליו של בן־שיטרית.

בכתב־האישום נגד בן־שיטרית נאמר בין היתר, כי הוא טען במרמה בפני חולי סרטן ובני משפחותיהם, כי הוא יסלק את המחלה, וערך לשם כך טקסים, בהניתו על גופם יונים שאותן חנק במהלך הטקס.

כמו כן נתן בן־שיטרית למטופליו תרופות שונות, אסר עליהם להיעזר בשירותיהם של רופאים ומרפאות וליטול תרופות אחרות. הוא איים, כי אם לא יישמעו לו – יפסיק את טיפולו בהם.

עקב הוראה זו הפסיקו חולים רבים טיפולים רפואיים חיוניים שלהם נזקקו, נטלו תרופות שקיבלו ממנו וסיכנו בכך את בריאותם וחייהם. חולים שטופלו אצלו סבלו מתופעות של קוצר נשימה, רעידות, הקאות, דכאונות ומצוקה נפשית, נטען.

הוארך מעצרו של החשוד ברצח חברו בקטטת שיכורים בטבריה

(ע). מעצרו של יפים גירש (60), החשוד בהריגת איגור וודוביץ במהלך תגרה בטבריה, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בעיר ב־15 יום. החשוד [illegible] בפני השופט ממן, כי דקר את המנוח.

באי־כוח המשטרה טענו, כי וודוביץ נרצח בחוף השקמים ביציאה הדרומית מטבריה, לאחר שהתקוטט עם החשוד. במהלך הקטטה ניפץ הנרצח בקבוק ריק על ראשו של החשוד. לאחר מכן, הביא החשוד סכין ממכוניתו, ודקר את וודוביץ פעמיים בחזהו. הפגיעה היתה ישירה בלב, וודוביץ מת במקום, נטען.

ביהמ"ש שלח את "השודד המתחרט" לטיפול נפשי במרפאה

(ע). בית־המשפט המחוזי בתל־אביב החליט אתמול, כי הצעיר בן ה־33 מבת־ים, ששדד אשה ולאחר מכן שב לבקש את סליחתה ונתפס, יקבל טיפול נפשי במרפאה באיזור מגוריו.

בכתב־האישום נטען, כי בצהרי ה־11 באוגוסט 93' עקב הנאשם אחרי אשה שנכנסה לדירתה ברחוב סוקולוב בתל־אביב, התנפל עליה, חנק אותה בחוזקה וגנב תיק שהיה מונח על השולחן בדירתה.

כעבור כמה דקות חזר הנאשם לדירה, וביקש את סליחתה של האשה. הוא נתפס על־ידי שוטרים שבינתיים הוזעקו למקום.

פרקליטו של הנאשם, עו"ד צבי לידסקי, הודה בשם מרשו באשמה.

הנאשם נשלח על־ידי בית־המשפט לבדיקה פסיכיאטרית, ונקבע כי בעת ביצוע המעשה הוא לא ידע להבחין בין מותר לבין אסור.

השופט נתן עמית השתכנע, כי הנאשם אינו בר־עונשין, והורה לו לקבל טיפול נפשי.

תושב שפרעם הוכה קשות בחשד שהטריד בטלפון אשה נשואה

(ע). תושב שפרעם הוכה קשות על־ידי תושב ביר אל־מכסור ושניים אחרים, על רקע טענת אשתו של אחד מהם כי הטריד אותה בטלפון.

האשה קבעה פגישה עם ה"מטריד" ליד בית־החולים האנגלי בנצרת, נכנסה למכוניתו והשניים החלו בנסיעה. חסמה מכוניתו של בעלה את דרכם. הבעל יצא מרכבו בלוויית שנים מחבריו, והם הורו לצעיר משפרעם להתלוות עמם ליער ציפורי, שם הפליאו בו את מכותיהם. אחר־כך המשיכו לבית נטופה. גם שם הוכה האיש נמרצות, ומעשי האלימות כלפיו נמשכו עד שהגיעה לשם מכונית משטרה. [illegible] שפרעם, [illegible] לעצור את כל הנוכחים.

מאסר על־תנאי לבכיר בעיריית יבנה שסחט באיומים עובדת על רקע רומנטי

(ע). ארבעה חודשי מאסר על־תנאי, וקנס של 1,500 שקל, הוטלו בימים אלה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על משה חמרני, ששימש מנהל מחלקת הגבייה בעיריית יבנה והורשע בסחיטה באיומים של עובדת במחלקה, ובשימוש לרעה בכוח המשרה.

בכתב־האישום נטען, כי בין חמרני לבין העובדת היה קשר רומנטי. לאחר שהחליטה להיפרד ממנו ומצאה חבר חדש, הטריד הנאשם את משפחתה של המתלוננת והטיל בה דופי.

חמרני גם ביצע מעקבים אחר המתלוננת בשעות הקטנות של הלילה.

בתוקף תפקידו כמנהל מחלקת הגבייה, טענה התביעה, הוא הצר את צעדיה של המתלוננת, ניתק אותה מהמחשב במחלקה וכן את קו הטלפון במשרדה.

חמרני זוכה מעבירה של איומים לפגיעה פיזית במתלוננת, אם לא תחדל מלהיפגש עם חברה החדש.

השופט אברהם פריש ציין בגזר־הדין, כי מדובר בהסתבכות ממניע רגשי, שנבעה משאיפתו של הנאשם לשאת את המתלוננת לאשה. הוא הדגיש, כי מאז האירוע עבר זמן רב, ומדובר במעשים שחלפו ולא יחזרו על עצמם.

השופט הוסיף עוד בנימוקיו שלא למצות את הדין עם הנאשם, כי הלה למד את הלקח וכי עברו נקי.

ביהמ"ש סירב למחוק חובותיו של אדם שברח לחו"ל בלי למסור דו"ח

(ע). אליעזר ריבלין, שברח לחו"ל בשל חובותיו, לא ישוחרר מחובו כל עוד לא יגיש לבית־המשפט דו"ח מפורט על חובותיו לנושיו.

שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, דוד חשין, דחה אתמול את הצעת הסדר הנושים שהגישו בני משפחתו של ריבלין, וביניהם אחיו עו"ד ראובן ריבלין, שהציע לערוב אישית לתשלום חלק מהחוב.

אליעזר ריבלין הוכרז פושט רגל בינואר 92', לבקשת בנק הפועלים, בשל חוב של כ־300 אלף שקל. בבקשה נטען, כי ריבלין עשה מעשה פשיטת־רגל בכך שהבריח נכסים, עזב את מקום מגוריו מבלי להשאיר כתובת, וברח לחו"ל. בית־המשפט נענה לבקשה, והכריז עליו פושט רגל. לאחר ההכרזה הציעו בני משפחתו של ריבלין הסדר נושים, שהוגש בהסכמת הצדדים לאישור בית־המשפט.

השופט חשין קבע כי לא יוכל לתת פטור מוחלט לריבלין מחובותיו, מכיוון שאינו יודע מיהם נושיו האחרים מלבד בנק הפועלים והביטוח הלאומי, שפנו לבית־המשפט.

בהחלטתו קבע השופט חשין, כי "יהיה זה נוגד באופן קיצוני את האינטרס הציבורי, זאת ההגנה על הנושים הבלתי־ידועים. אם בית־המשפט יצווה להגן על האינטרס שלהם בהליך פשיטת־רגל, וכל שכן כשבאים ומבקשים פטור ושחרור, אחרת יצא החוטא נשכר, והנושה התמים – לוקה".

מאסר על־תנאי לבדואי שניסה להבריח לישראל תושב עזה

(ע). סלאמה אל־ערמן (62), בדואי מהיישוב שגב־שלום בנגב, נידון אתמול בבית־משפט השלום באשקלון לארבעה חודשי מאסר על־תנאי, 1,500 שקל קנס וחמישה ימי מאסר בפועל, לאחר שהורשע בניסיון להבריח תושב עזה לישראל.

התביעה טענה, כי אל־ערמן נעצר במחסום כרם־שלום בדרום רצועת עזה, וברכבו נתגלה תושב עזה. אל־ערמן אמר לשוטר שעצר אותו כי מדובר בבנו. השוטר לא האמין לנאשם, ודרש מהנוסע להזדהות. אל־ערמן הודה כי ניסה להבריח את האיש מתוך רחמים, כיוון שהיה תחת סגר וביקש למצוא עבודה בישראל. אל־ערמן הודה והביע חרטה על המעשה.

8.5 שנות מאסר על שוד בנסיבות מחמירות ועבירות נוספות

(ע). שמעון אלמסי (21) מפרדס־חנה נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה לשמונה וחצי שנות מאסר בפועל ושלוש שנות מאסר על־תנאי, ונפסל למשך 15 שנה מלהחזיק ברשיון נהיגה, לאחר שהורשע בשוד בנסיבות מחמירות, בקשירת קשר לבצע פשע וב־126 עבירות אחרות של פריצה וגניבת רכב, נהיגה ללא רשיון ועבירות רכוש אחרות.

יעקב אורדי (26) מפרדס־חנה נידון על חלקו בביצוע השוד לשנתיים מאסר בפועל ושנה וחצי מאסר על־תנאי למשך שלוש שנים.

השופט המחוזי נתן קלינגברגר אימץ עסקת טיעון בין הנאשמים לבין התביעה. השופט קבע, כי הנאשם שמעון אלמסי מסכן את שלום הציבור לנוכח העבירות שביצע.

אזרח רומני שביצע מעשה מגונה "ירצה עונש מאסר ויגורש"

(ע). רומן קונסטנטין (40), תושב רומניה העובד בבניין באשקלון, יגורש למדינתו לאחר שנידון ל־40 ימי מאסר על מעשה מגונה – כך קבע אתמול שופט בית־משפט השלום באשקלון, דן מור.

התביעה טענה שהנאשם התנפל בראשית השנה על אשה ברחבת קולנוע "אסטר" באשקלון, עשה בה מעשה מגונה וגם גרר אותה לשיחים הסמוכים, למזלה שמעו תושבי השכונה את צעקותיה, נחלצו לעזרתה והזעיקו את המשטרה.

קונסטנטין נעצר והודה באשמה המיוחסת לו.

השופט דן מור הורה לגרשו לאחר שירצה 40 ימי מאסר.

שר החקלאות מתריע מפני הגידול בהברחות בשנת השמיטה

במשרד טוענים כי היקף ההברחות גדול מצורכי האוכלוסייה החרדית

□ יוסף גלילי

התגברות ההברחות של תוצרת חקלאית מעזה ויו"ש ושל סוחרים המנצלים את שנת השמיטה כדי להבריח תוצרת חקלאית מעבר לצרכים של האוכלוסיה החרדית – הניעה את שר החקלאות יעקב צור לקיים ביום שני בבוקר דיון דחוף בנושא בדרג ממשלתי, בהשתתפות מנכ"ל מועצת הירקות אפרים שלום ומנכ"ל הפיקוח החקלאי דני עטר.

הצוות ידון גם בהחלטת שר החקלאות לעכב את פתיחת הגבולות בין ישראל לאוטונומיה למעבר תוצרת חקלאית, עד שיוסדרו ויסוכמו הפיצויים על־ידי שר האוצר. מניחים, כי דיון זה יפעיל לחץ על שר האוצר לאישור הפיצויים המגיעים לחקלאים, ובעיקר מגדלי הירקות והלול שהם הנפגעים העיקריים מהאוטונומיה.

מנכ"ל המרכז החקלאי, שמחה אסף, טען אתמול, כי פקידי משרד האוצר ממשיכים להציב מכשולים בסיכום ומימוש הסדרים עם החקלאים, בעיקר בנושא הירקות והלול, ודוחפים את החקלאים לפעולות מחאה חריפות וקשות במאבקם על פרנסתם. הוא דיבר בצוות פעילים הדן בבעיות המגזר החקלאי עם תחילת מימוש הסכם הכלכלה עם האוטונומיה.

עוד טוען אסף, כי בנושא הבטחת עתידם של החקלאים, האוצר אינו מוכן לקבל את ההצעה המשותפת למגדלים ולמשרד החקלאות בנושא הלול, ובעיקר לגבי הפטם וההודים מונעים פקידי האוצר את מימוש ההסכם.

מזכיר המרכז החקלאי טען עוד, כי לממשלה אין בשלב זה פתרון משביע רצון ובר ביצוע לפרנסתם של החקלאים שיישארו במיגזר הכפרי.

עובדי חטיבת הקשר של "תדיראן" חזרו לעבודה

ההשבתה היתה על רקע של הרעת תנאי עבודה □ בוטלו הודעות פיטורין והשעייה לחברי ועד

□ אבשלום קווה

כאלף העובדים המועסקים בחטיבת הקשר של קונצרן "תדיראן" בחולון חזרו אתמול אחרי הצהריים לעבודה מלאה לאחר שהנהלת המפעל נקטה הבוקר בהשבתת מגן שגררה הפגנה סוערת של העובדים בכניסה למפעל.

העובדים התפרצו הבוקר אל משרדי ההנהלה בזמן שחברי וועדת הכספים של הכנסת שהו במקום.

החזרה לעבודה מלאה התאפשרה לאחר התערבותו של מנכ"ל כור, בני גאון, שהוא גם יו"ר מועצת המנהלים של "תדיראן". הוא הורה למשוך בחזרה את מכתבי הפיטורין וההשעייה של חברי הוועד.

על פי המוסכם בין הצדדים יוחזרו המכתבים עד לכניסתו של מנכ"ל תדיראן גוריון מלצר לעובי הקורה בשובו מחו"ל בעוד עשרה ימים.

כן ניאותו העובדים להפעיל מכונה לשטיפת מעגלים חשמליים, שהיתה מוקד לתסיסה ולעיצומים בימים האחרונים.

הסכסוך בחטיבת הקשר החל לפני מספר חודשים מסביב להורדת שכר ופגיעה בתנאי עבודה. הוא התריף באחרונה לאחר הכנסת מכונה חדשה שגרמה סבל רב לעובדים. המכונה רועשת וגורמת לכאבי ראש חמורים.

הוועד הורה בשבוע שעבר לעובדים להפסיק את פעולת המכונה וההנהלה שלחה בתגובה מכתבי פיטורין ליו"ר הוועד מוטי גל ומכתבי השעייה לשלושה נוספים.

מן ה־1 ביוני אין עוד צורך באשרות תייר לטורקיה

החל ב־1 ביוני לא יהיו אזרחי ישראל זקוקים עוד לאשרות לטורקיה לביקורים עד שלושה חודשים, הודיעה אתמול שגרירות טורקיה בתל אביב.

בהודעה נאמר, כי ההחלטה על הביטול התקבלה בביקורו של שר החוץ שמעון פרס בטורקיה באפריל.

עתי"ם

משרד התחבורה דורש תוספת לרשות שדות התעופה

שר התחבורה ישראל קיסר העביר אתמול לשר האוצר דרישה לקבלת תוספת תקציבית לרשות שדות התעופה ל־1994 בהיקף של 130 מיליון שקל ומתוכם, כ־80 מיליון שקל בהרשאה.

יאיר מידן

החלה הקמת מתקני סינון למים בגליל המערבי

חברת מקורות החלה הקמתם של מתקנים לסינון מי שתייה בגליל המערבי.

המתקנים יוקמו בשלושת המעיינות העיקריים המספקים את המים לאזור עכו, נהריה, מעלות־תרשיחא ושאר ישובי הסביבה.

עתי"ם

התפטר מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל

□ כתב "על המשמר"

הוויכוח הממשלתי על יישום התוכנית להוזלת מחירי הדירות תבע אתמול את קורבנו הראשון: מיקי ודרי, מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, הודיע כי בכוונתו לפרוש מתפקידו.

לפני ימים אחדים הודיע שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר, כי בכוונתו לערוך חילופים בצמרת משרדו לקראת יישום התוכנית.

בשבוע האחרון הועלו שמות אחדים לתפקיד המתפנה. בולט בהם עוזי וכסלר, מנכ"ל הרשות לפיתוח ירושלים.

מקור בכיר במשרד השיכון אמר אתמול, כי מתקדמים המגעים למציאת מחליף למנכ"ל המשרד, אריה מזרחי.

מטבע חוץ בנק הפועלים 27.5.94

	היחידה	בנקוטים קניה	בנקוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.2811	3.3274	3.2991
דולר אמריקאי	1	2.97	3.10	3.0137	3.3562	3.0310
מרק גרמני	1	1.01	1.89	1.8305	1.8564	1.8395
לירה סטרלינג	1	4.49	4.69	4.5458	4.6100	4.5739
פרנק צרפתי	1	0.52	0.55	0.5355	0.5431	0.5383
ין יפאני	100	2.84	2.97	2.8820	2.9227	2.8965
גילדן הולנדי	1	1.61	1.68	1.6316	1.6547	1.6394
פרנק שוויצרי	1	2.12	2.21	2.1440	2.1750	2.1550
כתר שבדי	1	0.38	0.40	0.3901	0.3957	0.3919
כתר נורבגי	1	0.42	0.44	0.4224	0.4284	0.4248
כתר דני	1	0.46	0.46	0.4676	0.4743	0.4699
מרק פיני	1	0.66	0.58	0.5371	0.5630	0.5603
דולר קנדי	1	2.14	2.24	2.1748	2.2056	2.1888
דולר אוסטרלי	1	2.14	2.29	2.2110	2.2422	2.2210
ראנד דר. אפריקאי	1	0.70	0.84	0.8236	0.8353	0.8287
פרנק בלגי	10	0.87	0.92	0.8391	0.9318	0.8934
שילינג אוסטרי	10	2.56	2.68	2.6000	2.6367	2.6152
לירה איטלקית	1,000	1.88	1.97	1.8926	1.9194	1.8988

השכר הריאלי עלה ב־1.4% בחודשים ינואר־מרס

הענפי הבניין עלה השכר ב־5.7% □ שכר עובדי התעשייה נותר ללא שינוי

□ יאיר מידן

השכר הריאלי במשק עלה ברבע הראשון השנה במחירים קבועים ב־1.4%, ללא עובדי השטחים, לעומת הרבע הראשון אשתקד – עולה מנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בצירוף עובדי השטחים עלה השכר הריאלי למשרת שכיר במחירים קבועים ב־2.5% לעומת אותה תקופה בשנה הקודמת.

סך־כל התשלומים ברוטו למשרת שכיר היה במרס 3,660 שקלים בחודש.

השינויים בשכר היו ברבע הראשון של השנה פערים בשיעור השינוי בשכר הריאלי לפי ענפי כלכלה.

שיעור הגידול היה:

- 5.7% בענפי הבינוי.
- 5.2% בענפי השירותים האישיים.
- 3.2% בשירותים הציבוריים
- 2.4% בחקלאות.
- 1.5% במסחר.
- בענפי התעשייה נותר השכר הריאלי ללא שינוי.

בחודשים ינואר־מרס גדל מספר משרות השכיר במשק ב־135 אלף משרות לעומת החודשים המקבילים בשנה קודמת – עלייה של 8%. מספר המשרות בענף השרותים העסקיים והפיננסיים גדל באותה תקופה ב־13%, וזו תוספת של 33 אלף משרות.

בענף חקלאות נרשם גידול של 6% וכך גם בשירותים הציבוריים.

בענף הבינוי חל גידול של 11%, וזו תוספת של 12 אלף משרות שאוישו על־ידי עובדים ישראליים ועולים חדשים.

שר השיכון, בנימין בן אליעזר, בחנוכת שכונת נווה סביון באור יהודה. השכונה היא בשטח של [illegible] דונם. בשכונה יוקמו יותר מאלפיים יחידות, בהן 448 קוטג'ים. בשכונה יוקמו שירותים קהילתיים, ובהם בתי ספר, מרכז קהילתי, גני ילדים ומעונות, מרכז רפואי, סניף דואר, בתי כנסת ומרכזים מסחריים.

שר הכלכלה מתנגד לתוכנית הפנסיה של אהרון פוגל

ידרוש ביסוסה על שכרו של הגימלאי בטרם פרישתו

□ יאיר מידן

שר הכלכלה והתכנון, שמעון שטרית, הודיע אתמול, כי יתנגד לעיקרי ההמלצות של הוועדה לנושאי הפנסיה, בראשות מנכ"ל האוצר, אהרון פוגל.

השר שטרית אמר, כי ידרוש שהפנסיה תבטיח רמת החיים של גימלאי בהתאם לרמת חייו בתקופת עבודתו, ולא רק בהתאם לסכום הצבירה.

כן אמר השר, כי עמדת משרדו היא שיש לעגן את הנושא בחקיקה ולא בתקנות ובנוהלים, כהצעת הוועדה.

על פי הצעתו יהיו דמי הגמולין בשיעור של 21% מהשכר הקובע – 6% הפרשות העובד ו־15% הפרשות המעביד.

זעם בצרפת על מעצרו בבלגיה של נשיא חברת שניידר בחשד להונאה

עשרות אנשי עסקים ומנהיגים פוליטיים צרפתיים הביעו בסוף השבוע זעם על מעצרו בבלגיה של נשיא חברת הענק לציוד חשמלי שניידר.

נשיא החברה נילה כ[illegible] את יומו השלישי בכלא בבריסל על רקע הפעלה לחצו דיפלומטים צרפתיים כדי למען שיחרורו.

40 מנהיגים צרפתיים מעולם העסקים והפוליטיקה, כולל [illegible] חברים במועצת המנהלים של שניידר, פירסמו מודעה על עמוד שלם בעתון צרפתי, בה העלו [illegible] נס את "יושרו, המסורות והמיומנות" של פינרואלונסו.

"הטלפונים [illegible] (בין פריז ובריסל) להטו בסוף השבוע", מסרה תחנת רדיו [illegible] בתחילת מהדורת החדשות.

ראש ממשלת צרפת, אדואר באלאדור, טילפן לעמיתו הבלגי ז'אן־לוק דהאן כדי לדון בגורל [illegible] פינרואלונסו.

הוא הואשם ב"הונאה [illegible] מאזנים שגויים, מעילה בכספים [illegible] של [illegible] הפרות [illegible] חשבונות".

פינרואלונסו שפט [illegible] קבוצת הענק שניידר, המעסיקה [illegible] 60 אלף עובדים ושהכנסותיה [illegible] מיליארד דולר.

חברת [illegible] אינה קשורה [illegible] בעלה אותו שם.

דו"חות כספיים משופרים

[redacted]

□ כתב "על המשמר"

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בביקושים גדולים ובעליות חדות. מדד מניות משתנים עלה בסיכומו של יום ב־3.48% לרמה של 199.34 נקודות. מדד המעו"ף עלה ב־3.83% לרמה של כ־200 נקודות.

הערכת רבים היא שהשיפור נבע מתיקון טכני לאחר הצטברות הירידות החדות בשלושת השבועות האחרונים, שכן גם חלק ניכר מהדו"חות הכספיים שהגיעו אתמול לבורסה, הצביעו על ירידה ברווח ברבעון הראשון של 1994, לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

עם זאת, כמעט כל הבנקים בדיעה כי השיפור במניות הוא מהותי ולא טכני בלבד. הם מסבירים זאת בסקירה האופטימית של בנק ישראל באשר לצמיחה במשק, ברמת המחירים הנמוכה כיום בשוק, ועוד.

בין המניות שבלטו אתמול: כור, שעלתה ב־4%, מישור חתוך לח נקבע "מוכרים בלבד" בעקבות פרסום הידיעה על קשיילות בתחנה המרכזית ת"א, אגיס שירדה ב־10% בעקבות קשיים בגביית חוב עתק של קופ"ח הכללית, וים־המלח־שעלתה ב־7.75% בעקבות דו"ח כספי חיובי.

לאג"ח המדינה היו אתמול עודפי ביקוש של כ־70 מיליון שקל והן נסחרו בד"כ ביציבות ובעליות עד כחצי אחוז.

הודעות הבורסה

- נמטא – הפסד של כ־1.2 מיליון שקל ברבעון הראשון של 1994, לעומת רווח של 618 אלף שקל ברבעון המקביל אשתקד.
- א. דורי – הפסד של 4.7 מיליון שקל, לעומת רווח של 280 אלף שקל.
- טלסים – רווח של כ־1.1 מיליון שקל – גידול של 102% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.
- רוגוזין – הפסד של כ־990 אלף שקל, לעומת כ־2.3 מיליון שקל.
- יוניקורן – הפסד של 400 אלף שקל, לעומת רווח של 141 אלף שקל.
- דשה מיבון – רווח של כ־205 אלף שקל, לעומת כ־125 אלף שקל.
- תדאה – רווח של 344 אלף דולר, לעומת 250 אלף דולר.
- מן – הפסד של 582 אלף שקל, לעומת 375 אלף שקל.
- ים המלח – רווח של 25.5 מיליון שקל, לעומת 36.1 מיליון שקל.
- לאומי למשכנתאות – רווח של כ־5.3 מיליון שקל, לעומת כ־5.5 מיליון שקל, קיטון של 3.5%.
- בבלים – החברה זכתה במכרז הבינ"ל של חברת החשמל בהזמנות בהיקף 38 מיליון דולר.

ממשלת רואנדה נמלטה ממקלטה ליד קיגאלי

האו"ם הפסיק את פינוי האזרחים מבירת רואנדה □ ממשלת מצרים החלה לטהר את מי הנילוס מחשש למחלות בשל הגופות הצפות באגם ויקטוריה

קיגאלי, (עי"ה, ע"צ). ממשלת־המעבר של רואנדה נמלטה ממקום המקלט שלה מדרום לעיר הבירה קיגאלי, מפני התקדמות המורדים – מסרו אתמול דיפלומטים.

הם אמרו כי רוב שרי הממשלה והפקידים הבכירים עזבו את המקלט בקלנג' לשעבר של עובדי מדינה בקרבת העיירה גיטאראמה, 40 ק"מ מדרום לקיגאלי.

השרים והפקידים ברחו מהמטה שלהם בדרך היבשה ובמסוקים אל העיר קיבויה במערב המדינה, לחופי אגם קיבו ליד זאיר.

נמסר, כי כוח גדול של מורדים מתקרב כנראה לגיטאראמה.

בראיון העומד להתפרסם היום בשבועון הגרמני "שפיגל", הכריז מזכ"ל החזית הפטריוטית של רואנדה (מורדי שבט טוטסי), כי "רצח־העם של בני טוטסי ברואנדה כמעט הושלם. רק מי שהצליחו להימלט למדינות השכנות, ניצלו".

ה מזכ"ל, דרואסינגווה, ציין כי יהיה זה פשטני לתאר את מעשי הטבח ברואנדה כ"מאבק אתני. זהו מאבק בין דמוקרטיה לדיקטטורה".

בעיות ביטחון אילצו את האו"ם להפסיק פינוי אזרחים התקועים מאחורי קווי החזית בקיגאלי, מסר מקור של האו"ם.

המקור ציין כי אפשר שפעולות הפינוי יחודשו היום, לאחר שייבחנו בעיות הביטחון.

קהיר. שר הבריאות של מצרים, עלי עבד אל־פתאח, הודיע כי השלטונות ינקטו צעדי מנע לטיהור מי הנילוס, בשל רבבות הגופות הצפות במי האגם ויקטוריה.

השר, שדבריו צוטטו עיתוני קהיר, ציין, כי שירותי הבריאות האחראים לטיהור מי הנהר יכפילו את כמות הכלור במי השתייה. מצרים תלויה כמעט לחלוטין בנילוס, שנתיבו חוצה את אגם ויקטוריה.

עם זאת העריך עבד אל־פתאח כי הסיכוי לזיהום מי הנילוס קלוש למדי, משום שלמי הנהר דרושים 45 יום כדי לעבור את המרחק שבין רואנדה למצרים עילית.

יציאת רואנדה

אלפי פליטים רואנדים נמלטים מקיגאלי בדרך מערבה אל גיטאראמה, מקום מושבה של הממשלה הזמנית עד לסוף השבוע. הדרך מן הבירה לגיטארמה להולכי רגל נמשכת יומיים (צילום: אי.פי)

יום בחייו של אלכסנדר סולז'ניצין

הסופר הרוסי סולז'ניצין, מחבר "יום בחייו של איבן דניסוביץ'", "אוף הסרטן", "המדור הראשון", "ארכיפלאג גולאג" וספרים נוספים, עם בניו, ירמולאי (מרכז) וסטפן, על סיפון מעבורת תיור במסע לאי פופוב שליד ולדיווסטוק, ארבעה ימים לאחר שובו למולדתו בתום 20 שנות גלות בארה"ב (צילום: אי־פי)

זעם בבריטניה בשל הצהרת מייג'ור ש"צריך לעצור קבצנים"

הבישוף של ליברפול: העוני נובע מהחלטת הממשלה השמרנית ב־'88 לשלול קצבת סעד מבני 16־17

לונדון, (עי"ד). הצהרתו של ראש ממשלת בריטניה ג'ון מייג'ור, כי טחן להשלים עם פושטי יד ויש לעצור אותם, עוררה אתמול זעם בקרב ראשי הכנסייה ועובדים סוציאליים.

מייג'ור, המנהל מערכת בחירות מטעם המפלגה השמרנית השלטת לקראת הבחירות לפרלמנט האירופי בחודש הבא, עורר סערת רוחות כאשר הכריז בראיון בעיתון: "הקבצנות היא דבר פוגע". כן אמר ראש הממשלה, כי על הציבור לדווח על פושטי יד למשטרה.

משנשאל מייג'ור עם הוא עומד על דעתו, השיב: "אינני חוזר בי ממה שאמרתי. אין צורך בקבצנות".

דבריו עוררו את תגובתו החריפה של אחד מנכבדי הכנסייה באנגליה, הבישוף מליברפול דייויד שפארד. שפארד הגדיר את הצהרות מייג'ור כ"התקפה חריפה מאוד על אנשים פגיעים מאוד".

שפארד הטיל את האחריות למצב בעיקר על החלטת הממשלה מ־'88 לשלול הטבות סעד מבני 16 ו־17, ועל המדיניות של רשויות מקומיות שגרמה לכך שאנשים פגיעים רבים נזרקו לרחובות.

גם העובדים הסוציאליים הוקיעו בחריפות את דברי מייג'ור. דייויד פרגוסון, מקבוצת הפעולה למען אורחים חסרי דיור אמר: "שוחחתי עם מחוסרי דיור על מה שהוא אמר, והם זועמים מאוד".

טוני בלייר — המועמד המועדף בלייבור בבריטניה

מקדים את יריביו במירוץ על ירושת ג'ון סמית' המנוח בראשות המפלגה

לונדון, (עי"ד). טוני בלייר, הדובר לענייני פנים באגף הימני־הרפורמיסטי של מפלגת הלייבור הבריטית, מקדים את יריביו במירוץ להנהגת המפלגה – כך עולה מסקר דעת קהל שתוצאותיו פורסמו ביום ראשון.

הלייבור, שמנהיגו ג'ון סמית' מת לפתע כ־12 במאי מהתקף לב, אמורה לבחור ביולי מנהיג חדש לאחר הבחירות לפרלמנט האירופי, שייערכו בחודש הבא.

מהסקר, שנערך בקרב חברי מפלגת הלייבור בפרלמנט הבריטי ובפרלמנט האירופי, עולה כי בלייר, המועמד שהשמרנים שבשלטון חוששים מפניו יותר מאשר כל אחד אחר, עשוי לזכות ליותר מפי שניים קולות ממתחרהו הקרוב ביותר.

על פי הסקר, 38% תומכים בבלייר. אחריו, עם 15% תמיכה, עמיתו הרפורמיסטי גורדון בראון, דובר המפלגה לענייני כספים.

חולל בית קברות רוסי – חשד שמדובר במעשה של חברי כת פולחן־השטן

מאות מצבות חוללו בסוף השבוע בפיגוע בבית קברות רוסי־אורתודוכסי בסנט פטרסבורג, מסר ביום א' מנהל בית הקברות דמיטרי טולסטיך.

הוא אמר, "אני חושד כי זו עבודתה של האחווה השטנית", בהתייחסו לקבוצה של אנשים הנוהגים לקיים פולחן השטן בעיר השניה בגודלה ברוסיה.

"מעולם לא ראיתי הרס כזה בימי חיי", מסר לכתב רויטר.

טולסטיך סיפר, כי כ־400 מצבות, כולל מספר אנדרטאות כבדות, נהרסו. הדבר אירע ביום שישי בלילה בבית הקברות המרכזי "סמולנסק" שבו קבורים כ־100 אלף איש.

ע"ר, ע"צ

קשישה קפאה למוות במקפיא הביתי שלה

נפלה אל המקפיא ונחבטה בראשה □ נמצאה מתה על־ידי שכן דואג

סידני, (עי"ד). קשישה אוסטרלית קפאה בסוף השבוע למוות, לאחר שנפלה אל תוך המקפיא הביתי שלה, מהסוג הנפתח מלמעלה, מסרה המשטרה ביום ראשון.

האישה, בת 77, התכופפה בכל הנראה כדי ליטול מוצר מתוך המקפיא, בביתה בפאנצ'באול, פרבר של סידני, לאשר איבדה את שיווי המשקל ונפגעה בראשה.

שכן שהחל לדאוג לאחר שלא ראה אותה מאז שבת בצהריים, מצא את האישה ביום ראשון בבוקר, גופתה תקועה בתוך המקפיא.

אלפים הפגינו בטייוואן עם תחתונים – במחאה על הקמת כור גרעיני

טייפה, (עי"ד). אלפי צועדים שמיחו אתמול נגד תוכניות לבנות תחנת כור גרעינית בקרבת טייפה, הניפו כרזות מצויירות על תחתונים.

הסיסמאות של המפגינים ניצלו דמיון בין המילים הסיניות "תחתונים" ו"גרעין".

המפגינים, שמספרם נאמד בכ־6,000, גם נשאו כרזות כגון "רוצים ילדים, לא רוצים גרעין", "הלאה הגרעין, הצילו את טייוואן".

נפתח סיבוב הבחירות השני בהונגריה. הסוציאליסטים עשויים לקבל רוב מוחלט

בודפשט, (עי"ר, ע"צ). אזרחי הונגריה החלו אתמול לנהור לקלפיות להצביע בסיבוב השני, המכריע, בבחירות הכלליות. זוהי מערכת הבחירות הדמוקרטית השנייה בהונגריה למן קריסת הקומוניזם לפני חמש שנים.

בחוגים פוליטיים תוהים, אם הבוחרים יעניקו למפלגה הסוציאליסטית (הקומוניסטים לשעבר, תומכי הרפורמות), רוב מוחלט, או אם ייכולו מזיקי ההצלחה של הסוציאליסטים לפני שלושה שבועות וינסו לשנות כיוון.

בסיבוב הראשון שנערך ב־8 במאי הנחילו ההונגרים תבוסה לממשלה השמרנית היוצאת והצביעו בעד חלופה סוציאליסטית.

259 מ־386 מושבי הפרלמנט עומדים הפעם לבחירה. שמונה מיליון האזרחים בעלי זכות הבחירה יוכלו לבחור בין 511 מועמדים, שלהם יספיק הפעם רוב פשוט כדי להיבחר, אם שיעור ההשתתפות בהצבעה יהיה 25% לפחות.

בחוגים הפוליטיים מצפים להקמת קואליציה בין המפלגה הסוציאליסטית, בראשותו של שר החוץ לשעבר גיולה הורן (61) לליברלים של ברית הדמוקרטים החופשיים, בראשותו של הכלכלן גאבור קונצ'ה (43).

נקודות ההצבעה ייסגרו משעה 7 בערב לפי שעון הונגריה. תוצאות של מדגמי הצבעה יוודעו עם סיום ההצבעה.

אריך הונקר מת בצ'ילה

אריך הונקר, מנהיגה המודח של גרמניה המזרחית עם קריסתה, מת אתמול בגלותו בצ'ילה, מסרה רשת טלוויזיה גרמנית.

הרופא מסר לטלוויזיה, כי סרטן הכבד שממנו סבל הונקר זמן רב, היה הגורם למותו.

סרטן זה הניע בינואר אשתקד שופטים בברלין להפסיק את משפטו של הונקר בן ה־81. הוא הואשם שם בהריגת אדם, לכאורה מותם של אנשים שניסו לברוח מגרמניה דרך החומה למערב.

בית המשפט ציין אז כי אין להניח, שהונקר ימשיך לחיות יותר מ־6 חודשים.

הונקר מיד עזב את ברלין כדי לחיות ביחד עם אשתו בצ'ילה, שם התחתנה בתו.

ע"צ, ע"ר

המשכים

הממשלה

המשך מעמוד ראשון

להתבצע באמצעות הגרלה. שר האוצר הודיע, כי יתנגד להצעה, מאחר ולדעתו אין מקום שהממשלה תקבע אדמיניסטרטיבית מכירה של דירה בזולה. הממשלה קבעה, כי שר השיכון הוא זה שיחליט על מספר העובדים הזרים הדרושים לענף הבינוי, בהתאם לצורכי הבנייה אבל בכפוף לחוק.

ההתנגדות האחרונה התקבלה בלחצה של שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, שהתנגדה להצעה המקורית שהביא בן אליעזר, אשר אמרה כי שר השיכון הוא זה שיקבע בלעדית את כמות העובדים הזרים שיובאו לארץ. סוכם כי משרד הביטחון יחל בהסרה הדרגתית של הסגר בשטחים ויאפשר כניסה מבוקרת של פועלי בניין מהשטחים לתחום הקו הירוק. עוד החליטה הממשלה, כי בשנה הקרובה תהיה בנייה של עשרת אלפים דירות לזכאי משרד השיכון בעלי ניקוד גבוה. מדובר בבנייה ציבורית לצרכים סוציאליים.

לעניין זה, שיווק הקרקע לקבלנים יהיה בשיעור 11 אחוז מערכן. עוד נקבע, כי משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל יציגו בתוך פרק זמן קצר תוכנית מפורטת לשיווק קרקע לבנייה למגורים, ליותר מ־50 אלף דירות עד סוף השנה, וליותר מ־100 אלף דירות עד סוף 1995. כמו כן, נקבע שהממשלה תיתן לקבלנים תמריצים לזירוז הבנייה וקיצור משך הבנייה ל־18 חודשים, לעומת 25 חודשים כיום. התמריצים יינתנו לכל הדירות הנמצאות בבנייה פרטית בכל רחבי הארץ. לא יינתנו תמריצים לדירות יוקרה בשווי של מעל 300 אלף דולר.

שר השיכון יצא מהישיבה מאוכזב, ואמר שהוא כועס על האוצר, על שהתנגד לרעיון עיסקאות הקומבינציה ולא הותיר כלי לביצוע המדיניות בתחום החברתי. לדבריו, הבעיה של זכאי משרד השיכון שידם אינה משגת לרכוש דירה תתעורר מחדש בעוד מספר חודשים. התוכנית שאושרה אתמול לא כוללת בנייה תקציבית, התחייבות רכישה בשולי אזורי הביקוש ועיסקאות קומבינציה, שלושת המרכיבים העיקריים שהופיעו בתוכנית המקורית של שר השיכון.

לגבי עידכון משכנתאות, נאמר כי עידכון כזה יהיה רק לאחר שהממשלה תצליח להגדיל את היצע הדירות במשק באופן משמעותי. שר האוצר אברהם שוחט, אמר כי הוא שמח על החלטות הממשלה בנושא ועל כך שמדובר בצעדים המאפשרים התמודדות עם הבעיות העיקריות המונעות את הגדלת ההיצע כלומר, שיווק קרקעות, המחסור בכוח אדם מיומן וזירוז הליכי תכנון ובניה.

נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל, הביע גם הוא שביעות רצון מהתוכנית ובעיקר מהעובדה שהממשלה דחתה את כל המרכיבים שהיו מביאים להגדלה משמעותית ולא רצויה של הממשלה בבנייה.

שר החקלאות יעקב צור, אמר בדיון כי יש לנצל את עליית מחירי הדיור כמנוף לחידוש המדיניות לפיזור האוכלוסין על ידי בנייה ציבורית והתחייבויות רכישה באזורי הפריפריה בלבד.

שר החינוך אמנון רובינשטיין אמר, כי התוכנית הממשלתית בנושא הדיור מציגה פתרון משולב וכי לדעתו היא מהווה את הפתרון הנכון שיביא לתחילת הורדת מחירי הדיור.

או כונס נכסים, או כל צעד משפטי אחר שיגרום להידרדרות שירות הרפואה בישראל", נאמר בדברי ההחלטה. עוד נקבע כי האחריות לפתרון המשבר הכספי מוטלת על הממשלה, בלא תלות בחקיקת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. עוד נדרשת הממשלה לכסות את גירעון הקופה הנובע מגידול שכר העובדים בעקבות ההסכמים הקיבוציים בשירותים הציבוריים, שנחתמו על ידי הממונה על השכר במשרד האוצר.

ח"כ חיים אורון המועמד לשמש גזבר ההסתדרות, התריע אתמול מפני פעולה נמהרת של מינוי כונס נכסים לקופת חולים הכללית, דווקא בתקופת המעבר בהסתדרות. ח"כ אורון תבע מהממשלה לקבל על עצמה אחריות, ולפעול כפי שנהגה בחודשים האחרונים. "אל לה, לממשלה ולשר האוצר, ליצור מצב שלא תהיה ממנו דרך חזרה ולדרדר את מערכת הבריאות למצב שבו אף גורם בהסתדרות לא יוכל להיות שותף לו", אמר.

הזכויות יובטחו

פורום כינוס הנכסים של קופת חולים בהשתתפות שרי האוצר והמשפטים, התכנס אמש פעם נוספת לדיון במשבר העמוק אליו נקלעה הקופה. לדיון זומנו היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, פרקליטת המדינה דורית ביניש, כונס הנכסים הרשמי שמואל צור, ומנכ"לי האוצר והבריאות.

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר אמש כי הממשלה תעשה את הכל לסייע לקופה, על אף שחברת האם, ההסתדרות, הביאה אותה לפשיטת רגל. בינתיים מתברר, כי הקופה חייבת לחברת התרופות אגיס 62 מיליון שקל. למעשה, מזה חודשיים הפסיקה הקופה לשלם את חובותיה לספקים, וכך גם למספר בתי החולים, מתוך 14 בתי החולים של הקופה עצמה.

ההסדר הזמני שמציע האוצר בהיקף של כ־400 מיליון שקל, יאפשר לקופה המשך תפקוד במהלך החודשים הבאים, עד לגיבוש הסדר הבראה חדש.

שר האוצר אברהם שוחט אמר אתמול כי הוא מודאג מאד מהמצב הפיננסי הקשה אליו נקלעה הקופה והדגיש כי בסיטואציה הקיימת הקופה מתקשה לספק תרופות לחוליה ולהבטיח את זכויות מבוטחיה. לדבריו, אם ההסתדרות תעביר את הכספים שהיא חייבת, ניתן יהיה להמשיך ולקיים את קופת החולים לתקופה מוגבלת נוספת, עד להעברת השלטון בהסתדרות. שוחט הביע תקווה שההסתדרות תעמוד במחויבותה לתוכנית ההבראה של הקופה ותעביר אליה לאלתר סכום של 38 מיליון שקל על חשבון 1993 וסכום נוסף של 80 מיליון שקל, החלק היחסי של הסכום האחיד ל־1994.

השר הדגיש כי כדי להיערך מראש לקראת כל האפשרויות, הורה לאנשי משרדו להמשיך ולבחון את כל החלופות, כאשר אחת מהן היא מינוי מפרק מפעיל זמני במעמד של משקם ותפקידו יהיה לייצב ולהבריא את הקופה, ולא לפרקה. שוחט הבטיח כי הממשלה לא תישאר אדישה ל־70 אחוז מאוכלוסיית המדינה המבוטחת בקופה ובכל מקרה, תבטיח פעילות תקינה, סדירה ורצופה, תוך הבטחת זכויות המבוטחים.

ברוב גדול

המשך מעמוד ראשון

עוד אמר, כי אם ההצעה תאושר על ידי המרכז, הוא מקווה שתוך 10 ימים תאשר הכנסת בקריאה שניה ושלישית את חוק הבריאות. ראש הממשלה רבין אמר, כי מדובר במצב חמור, כשקופת חולים ומערכת הבריאות עומדות בפני קריסה כללית. בחוק המוצע, ישלם כל אחד פי יכולתו, ויקבל על פי סל בריאות קבוע, ללא קשר עם הכנסתו.

ראש הממשלה ציין, כי קופת חולים נמצאת בגירעון של 4 מיליון שקל, וכי רק החוק יכול להציל אותה. עוד אמר, כי פשרת שוחט הוא לא חוק הבריאות כייסורו של רמון, "כי בחוק שהציע רמון מדובר על גביה של 4.8 אחוזים בלבד, ובייגה מציע 0.8 אחוז מס רווחת העובד, כדי שארגון העובדים יוכל להתקיים.

יו"ר ארגון עובדי קופת חולים חיים ברנס, ביקש לדחות את הצעת שוחט, תוך שהוא מציין כי 30 אלף עובדי הקופה לא יסכימו לפגוע בזכויותיהם. השר ליבאי אמר, כי בוועידת המפלגה הטעו את ראש הממשלה, כשאמרו לו שיש רוב לתיקוני הוועידה בענייני הזיקה והגביה, ואין ברירה אלא ללכת לפשרה.

מזכיר המדינה כריסטופר

המשך מעמוד ראשון

להעביר מתפקידם את מזכיר המדינה וורן כריסטופר, ואת היועץ לביטחון לאומי, אנטוני לייק, עקב קשיי המימשל בניהול מדיניות החוץ. בראיון טלפוני ל"לוס אנג'לס טיימס" אמר קלינטון, כי התייעץ עם למעלה ממאה אנשים בנוגע לעתיד מדיניות החוץ, והגיע למסקנה שאין צורך להעביר מתפקידם את כריסטופר ולייק. דבריו באו בעקבות סדרת מאמרים והתבטאויות תקשורתיות בוושינגטון, שטענו כי לקראת סוף השנה יערוך הנשיא בדק בית בכל הנוגע למדיניות החוץ וישקול את החלפת מזכיר המדינה והיועץ לביטחון לאומי. סקרי דעת־קהל שנערכו בשבועות האחרונים, הראו ירידה משמעותית ברמת האמון שרוחש הציבור לקלינטון בניהול מדיניות החוץ. הנשיא טען בראיון, כי הבעיה אינה במדיניות, אלא בדרך בה היא מוצגת בפני הציבור.

קלינטון ביקש להדוף את הביקורת על טיפולו במשברים בינלאומיים, ואמר: "אני עושה כמיטב יכולתי מול בעיות לא־פשוטות. נעשו כמה משגים באופן בו הצגנו את מדיניות החוץ, אולם במרבית הנושאים אני מאמין שהמימשל עושה עבודה טובה".

עוד ציין, כי אין מקום להחליף את מזכיר המדינה, השקוע כעת בעבודת תיווך עדינה בין ישראל לסוריה, ואמר כי השינוי היחיד שעליו לעשות הוא לפעול להגברת אמון הציבור האמריקאי במדיניות החוץ שלו.

מרכז העבודה

המשך מעמוד ראשון

שירות רפואי מתאים לתושבי ישראל. הוא קרא ליו"ר הפורש של קופ"ח לחזור בו מהתפטרותו ולעבוד איתו. כן הבטיח לעשות הכל כדי למחוק את העבר ולהתרכז בעתיד.

באולם מלא מפה לפה, הזהיר סנה את חברי המפלגה, שאם תוך חודשים ספורים לא יתעשת המימסד המפלגתי ויתחיל כארגון מאורגן של המפלגה, היא תחדל להתקיים וקיימת סכנה שהימין יחזור לשלטון, ואז יהפוך האיזור לבוסניה שניה.

סנה תקף בחריפות את האופנה הכלכלית החדשה, הקובעת שהפרטה עונה על הכל, וכי השוק יענה על כל הצרכים. ערכי העבודה מחייבים ארבעה דברים עיקריים, אמר: הזדמנות שווה לכל צעיר, ביטחון לקשיש, תמורה הולמת לעובד, ומעטפת חיי רווחה וחינוך לכל אחד.

תסיסה בקרב

המשך מעמוד ראשון

תיכנס קופת חולים לשרשרת של מאבקים ושביתות, מהחמורים שידע המשק.

חייב אישור ממשלה

מנכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד הורה בימים האחרונים לאנשיו בוועד הפועל להיערך למכירת מניות ההסתדרות ב"כור" וב"בנק הפועלים", כדי לכסות את הגירעון התפעולי המיידי של הקופה ולאפשר תשלום משכורות לעובדים, לספקים והמשך נאות של מתן השירותים. במטה חברת העובדים מתנגדים לכך ומנכ"ל חברת העובדים בן־עמי צוקרמן, דוחה אפשרות זאת. הברפלד ממשיך לנסות לחלץ את הקופה מהמשבר ממיטת חוליו בבית חולים ביילינסון, וכן להביא לכך שהמנכ"ל אביגדור קפלן יחזור בו מהתפטרותו.

בישיבת הוועדה המרכזת שדנה אתמול בנושא, השתתפו קפלן ויו"ר מועצת המנהלים דן מיכאלי. לדברי קפלן, אם העוולות שנעשו לקופת חולים מצד הממשלה היו מתוקנות, היה הדבר משפר את מצבה. "שיטת הקפיטציה כיום אינה נכונה", אמר. "אנו מקבלים הרבה פחות ממה שמגיע לנו".

מ"מ מנכ"ל ההסתדרות, מאיר גת, מסר אתמול כי גיוס הכספים באמצעות מכירת המניות חייב אישור של הממשלה. הוועדה המרכזת דחתה אתמול בתוקף "כל ניסיון, גלוי או מוסווה, להלאים את הקופה באמצעות מינוי מפרק מפעיל

שיחה ביקורתית עם שר צרפתי

השר הצרפתי למינהל ציבורי, אנדריי רוסינו, הגיע לביקור בישראל כאורח משרד החוץ ומשרד הכלכלה והתכנון. בעת פגישתו עם השר שמעון שטרית דנו שני האישים בנושא המינהל הציבורי בשתי המדינות וכן בהתייחסות ממשלותיהם לנושא דו"חות מבקר המדינה

ועידת הבלתי מזדהות תיפתח מחר בקהיר

קהיר (ע"צ). מצרים תארח מחר את ועידת שרי החוץ של 108 המדינות הבלתי מזדהות, בהן תשתתף לראשונה אפריקה הדרומית. שר החוץ החדש של דרום אפריקה, אלפרד נזו, ייצג בוועידה זו את מדינתו. בהגיעו לקהיר הצהיר נזו, שהוא שר החוץ השחור הראשון בדרום אפריקה, כי מדינתו מקווה "לפתח את יחסיה עם מצרים ועם העולם הערבי".

סרביה, שלא הוזמנה להשתתף בוועידה, הגישה בקשה להשתתף בה. בקשה זו תיבדק היום, אך יש סיכויים מועטים שבקשתה תתקבל, מסר מקור דיפלומטי מצרי. הסכסוכים הקיימים בין מדינות רבות החברות בארגון יעמדו על סדר היום, בעיקר המצב בתימן, רואנדה ובוסניה.

המשתתפים בוועידה יצטרכו לבחור בנשיא חדש לארגון, מאחר שמנדטו של אינדונזיה, שכיהנה נשיא הארגון מאז ספטמבר 1992, יפוג ב־1995.

עד עתה לא הביעה אף מדינה את רצונה להציע את מועמדותה, אם כי מדינות דרום אמריקה חשות כי הנשיאות צריכה לעבור לאחת מהן.

נשיא עירק פיטר את ראש ממשלתו בשל המשבר הכלכלי

בגדד (ע"ר). נשיא עירק, סדאם חוסיין, פיטר אתמול את ראש ממשלתו ותפס את מקומו כראש הממשלה החדשה, שנועדה לטפל במשבר הכלכלי החריף השורר בעירק. מועצת ההפיכה השולטת בעירק הודיעה, כי השינוי היה נחוץ בשל "האמברגו הלא צודק של האו"ם, והצורך המיוחד בצעדים כלכליים הנחוצים להגנה על רמת החיים של העם".

אין שינויים חשובים בקבינט, מאחר שרוב השרים ממשיכים בתפקידיהם. אך סוכנות הידיעות הרשמית העירקית, שציטטה את הודעת מועצת ההפיכה מסרה כי לסדאם יהיו שלושה סגני ראש ממשלה. שלושת סגני ראש הממשלה של סדאם יהיו סגני הנשיא שלו: טהא יאסין רמדן, טארק עזיז ומוחמד חמזה אל זובידי. כל השלושה הינם חברי מועצת ההפיכה, ונאמניו של סדאם במפלגת הבעת' השלטת.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 29.5.94

♠	♥	♦	♣
10	A	9	7

הודעות תכנון ובניה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-356807
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי: קלצבסקי ראובן לאשר הריסת בית והקמת מבנה מדורג בן 7 יח"ד, ברח' הגדוד העברי 93 בגוש 11565 חלקה 99.
הבקשה כרוכה במתן הקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. קומה נוספת עקב ניצול קומת הקרקע למגורים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה בתיק: בנין, שמספרו בנ־3195/36/07 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3 חיפה, בימים: יום ב' – 08.00 – 11.30, יום ד' – 15.00 – 17.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. רוט, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]

לרות כהן
אתך באבלך הכבד במות
בנימין
כל בית זיקים

עם צבי לביא (גרישה)
אבלים
על מות אשתו
ארנה ז"ל
המכון לחקר החינוך הקיבוצי
ובית אורנים

רוצה אבל לא יכול

גם אם יתקיימו פריימרס פתוחים בימין, דבר שהוא כמעט בלתי אפשרי, ספק רב אם שרון יזכה. נראה כי הוא מנסה שוב ושוב לבחון את יכולת יריביו. אם יצליח, מה טוב; אם לאו, הרי לא הפסיד דבר. והחשוב מכל, הוא ממשיך להיות גורם שיש להביאו בחשבון בכל החישובים שנעשים בליכוד ובימין כולו

יהודה צור

למעלה מ־20 שנה מנסה אריאל שרון להתקרב ליעד המרכזי שלו – ראשות הממשלה. בגלגולים שונים של חייו הפוליטיים תקף שרון בכל החזיתות, אולם לפני הקרב הסופי נאלץ לסגת, בהותירו מאחוריו לא מעט מיוקרתו, ממימונו הציבורי ומחבריו לנשק, כאשר חזר ונכשל בנסיונותיו להגיע לפסגה הפוליטית.

בסוף השבוע הרעיש שרון את התקשורת, בהכריזו כי אינו מתכוון להכיר בתוצאות הבחירות הפנימיות בליכוד, שהכתירו את בנימין נתניהו כיו"ר התנועה. בראיונות שהעניק בחודשים האחרונים, ובשיחות עם חבריו ויריביו, לא הסתיר שרון כי הוא מתכוון לרוץ לראשות הממשלה. השינוי שהתחולל בסוף השבוע היה שהצהיר כי הוא מתכוון לרוץ בראש חזית של מחנה הימין.

אף שדעותיו וכוונותיו ידועים לכל, שוב הצליח שרון לזכות בתשומת לב התקשורת, אף שהצהרותיו זו חידדה עוד יותר את העימותים בינו ובין מתנגדיו בליכוד, שיחסיו עימם מעולם לא היו מן המשופרים.

שרון הוא טקטיקן מעולה, אם כי ספק אם הוא אסטרטג מצוין. כך ידע שרון למצוא את העיתוי הנכון, ולתפוס את התפר בגזרה של האויב, כדי להשתלט פנימה ולהביסו. אולם כאסטרטג, כמתכנן לטווח ארוך – לא הוכיח עצמו שרון כמוצלח. להיפך: בכל תוכניותיו ארוכות הטווח, כאשר רקם אסטרטגיה רבתי, לא הצליח להשיג את מטרותיו, או לפחות את רובן, וקידומו האישי, כרוב המקרים, נעצר או נבלם.

כל תכנוניו של שרון להגיע ולעמוד בראש המטה הכללי של צה"ל, נכשלו. הוא נותר אלוף פיקוד הדרום כשיא הקריירה הצבאית שלו, גם אם זכה לתהילה מחודשת כאשר אוגדתו צלחה ראשונה את התעלה במלחמת יום הכיפורים. באותם ימים היה שרון מוכן לוותר על מעמדו כחבר־כנסת, כדי לזכות בנתח צבאי שיאפשר לו להגיע למטרתו. ואכן, הוא ויתר על חברותו בכנסת לטובת מינוי חירום. אולם בכך הסתיים המהלך, שכן לא רק בתנועת העבודה, אלא גם בליכוד נזהרו מאד מלהפקיד בידיו את צה"ל.

יהיו שיטענו כי יתכן שבכך שגו מתנגדיו, כי הדבר היה אולי ממתן מעט את הדחפים האישיים שלו, המאלצים אותו לנסות שוב ושוב להגיע לפיסגה. גם כאשר שרון הקים את הליכוד, הוא עשה זאת על אפם וחמתם של מרכיביו, לאחר שנכשל בנסיונות אחרים להגיע לחיים הפוליטיים, דווקא באיגוף שמאלי, דרך תנועת שלום־ציון, ל"ע, ואחרים. דווקא האיגוף הימני שירת את שרון לא רע, כאשר במהפך הגדול ב־77 בגין זכה בראשות הממשלה. אולם גם אז נאלץ שרון להמתין תקופה ארוכה מאד, בתפקיד שר החקלאות. בבחירות של 81 לא היתה לבגין ברירה, אלא למנותו כשר הביטחון.

היתה זו שעתו הגדולה של שרון הטקטיקן, אבל גם כאן האסטרטגיה שלו נכשלה כישלון חרוץ, והכשילה גם את צה"ל, ששקע בבוץ הלבנוני. שרון, שהגה שינוי רבתי במבנה הפוליטי במזרח התיכון, במטרה לפתור את הבעיה הפלסטינית על־ידי הוצאת הפלסטינים מלבנון והעברת אש"ף לירדן כשהוא מקוצץ כנפיים, ותוך החזרת עטרת הנוצרים ליושנה, שגה ונכשל בכל אלה.

הבעיה היתה, שגם צה"ל ועם ישראל שילמו מחיר יקר מאד עבור הרעיון, שיתכן כי תיאורטית היה נכון, אך ספק אם הוא התבסס על נתונים מעשיים בשטח.

אך הדבר לא פגע ביכולתו של שרון הטקטיקן לנסות שוב ושוב את כוחו בחיים הפוליטיים כדי להגיע למטרתו, גם כאשר נאלץ לפרוש לגלות פוליטית, בעקבות ממצאי ועדת כהן שחקרה את נסיבות סברא ושתילא.

שרון ניסה לגשת להתמודדות על ראשות הליכוד, כאשר לאחר התבוסה ב־92 הסתמן פתרון הפריימרס. אולם שרון, המיטיב לקרוא מפות, קרא היטב את הנתונים בשטח והבין שאין לו סיכוי לזכות אפילו במקום שני בפריימרס. הוא ויתר, ומצא תירוצים לאומיים שמונעים ממנו הפעם, כמו בפעמים רבות אחרות, להתמודד בבחירות פנימיות חופשיות על ראשות הליכוד, וליהפך למועמד התנועה לראשות הממשלה.

בקרב *פתוח של הכל בכל* מתקשה שרון לזכות, מן הטעם הפשוט שאין לו תמיכה ציבורית רחבה, גם לא בתוך הליכוד עצמו. בשיטת השביעיות במרכז הליכוד, בעסקות של תן וקח, עם ציבור מוגדר, יכול היה, עם קבוצה לא גדולה אך מלוכדת של חברי מרכז, לבצע עיסקאות ולנצל יריבויות של מתנגדיו. שרון ידע לרכז את המאמץ העיקרי כדי להשיג ניצחון, עד שהגיעה שיטת הפריימרס.

מאז נבחר נתניהו, החרים שרון את הישיבות של מוסדות הליכוד ואת ישיבות הסיעה. הוא גם אינו מרבה להשתתף בהצבעות האי־אמון בממשלה, גם אם הוא מקווה, ופורמלית היעדרו אינו פוגם בסיכויי הליכוד. אבל בליכוד קובלים מזמן על ששרון מרבה לנסוע לחו"ל לאסוף תרומות למאבק גוש אמונים נגד הסכמי השלום עם הפלסטינים, כדי לבצר את מעמדו כראש האופוזיציה, לאחר שלא הצליח לעמוד בראשות הליכוד. גם כאן מבצע שרון איגוף מימין. הוא יודע היטב שבפריימרס בליכוד, גם אם דעתו תתקבל והמפלגה תערוך פריימרס לפני הבחירות הבאות, הוא, שרון, ייכשל. לכן הוא מציע לקיים פריימרס בגוף מעורפל, לא פורמלי, של החזית הלאומית, קרי: הימין כולו. שרון מקווה, כי האהדה היחסית לה הוא זוכה בקרב הימין תקנה לו את הרוב הדרוש להיות מועמד הימין לראשות הממשלה.

אוהדיו יודעים, כי לא יצליח לזכות בצורה כלשהי בליכוד, שהוא המרכיב המרכזי של האופוזיציה. כך, שלמעשה סיכוייו של שרון לזכות במועמדות מעטים.

בני בגין, שאמר כי זאת החלטה שגויה, הוסיף כי "הסיכוי שלו להצליח שווה לסיכוייו לזכות באליפות העולמית בטניס".

נתניהו, שמאז הפריימריס בליכוד ספג עלבונות רבים משרון ואף הושפל על־ידו בפומבי, הוציא לראשונה את שבליבו עליו וכינה את שרון חתרן קבוע, שלא מקבל הכרעות דמוקרטיות, ושהגיע הזמן שיסתלק מהליכוד. יצחק שמיר, שסבל מחתרנותו של שרון בממשלתו, כמו גם בתנועה, סייג אמנם את ביקורתו, אך הדגיש כי אם שרון אינו מסוגל לקבל את החלטת הליכוד למנות את נתניהו, כדאי שיסיק מסקנות ויחפש לו מקום מתאים יותר. גם רחבעם זאבי העריך, כי בסוף־הכל שרון מנסה, כמו שניסה פעמים רבות, אך להערכתו ברגע המכריע הוא לא יתמודד. ואילו השר עוזי ברעם אמר, כי שרון, בדיוק כפי שעשה בפעמים קודמות, ימצא לפני שלב הגמר תירוץ מתאים, ויסתלק מן ההתמודדות, כיוון שהוא יודע כי אין לו שום סיכוי לזכות.

ראש צומת, רפאל איתן, ספג באלגנטיות את הכרזת שרון, אך הודיע כי הוא מתכוון להתמודד על ראשות הממשלה, מה שיכרסם בסיכוייו של שרון. גם אם יתקיימו פריימרס פתוחים בימין, דבר שהוא כמעט בלתי אפשרי, ספק רב אם שרון יזכה. נראה כי הוא מנסה שוב ושוב לבחון את יכולת יריביו. אם יצליח, מה טוב; אם לאו, הרי לא הפסיד דבר. והחשוב מכל, הוא ממשיך להיות גורם שיש להביאו בחשבון בכל החישובים שנעשים בליכוד, ובימין כולו.

על המשמר

עירוי דם

ד"ר אפרים סנה, שר הבריאות החדש, יצטרך כבר מהיום הראשון להחליף את בגדי הכירורג שבהם הצטלם, למדי מכבי־אש. קופת חולים הכללית בוערת. מצבה קשה. חסרים לה 360 מיליון שקל כדי לגמור את החודש, לשלם לעשרות אלפי העובדים משכורות ולקנות תרופות. במשרד האוצר והמשפטים מדברים על כונס נכסים, שאם אמנם ימונה – ייתכן שיהיה זה סוף שליטת ההסתדרות בקופת החולים. הגירעון השוטף נאמד בלמעלה ממיליארד וחצי שקל, ואילו היקף החוב הכולל מגיע ל־3.3 מיליארד שקל. אם כונס הנכסים יגבה בעצמו את כספי המבוטחים מבלי להפריש להסתדרות כספים – הוא ייבש את ההסתדרות.

עתיד קופת־חולים אינו החלטה כלכלית ופיננסית בלבד, אלא פוליטית. ממשלת־ישראל חייבת להחליט על גורלה, וכיצד להבטיח את בריאותם של תושבי ישראל. היא אינה יכולה להרשות לעצמה, בסוף השבוע, כאשר יגיע מועד תשלום המשכורות, להודיע שאין לה כסף. ההסתדרות, אינה יכולה לתת לקופת חולים לגווע.

דווקא ברגעים קשים אלה, כאשר מנכ"ל קופת חולים התפטר ואיש אינו יודע מאין תבוא הגאולה – מתמנה שר בריאות חדש, ומבחנו הראשון יהיה עירוי־דם למערכת הבריאות בכלל, וקופת חולים הכללית בפרט. השר החדש יאלץ להתמודד עם מציאת מימון תשלומים דחופים לספקי תרופות מזה, ובכסף למשכורות מזה. יחלוף עוד זמן עד שחיים רמון יקבל את השלטון בהסתדרות, ובינתיים, הקופה ריקה. אף אם יאושר בקרוב חוק ביטוח בריאות ממלכתי, שייכנס לתוקפו באחד בינואר – עדיין יש להבטיח תזרים מזומנים שוטף למשך כחצי שנה.

כניסתו של אפרים סנה היא בבחינת סיכוי להתמודדות עם מציאות קשה ומסובכת של הזנחות ושחיתויות בתחומי הרפואה – כאשר תא"ל במילואים, הצנחן, הרופא, איש השטחים, יצטרך להפשיל שרוולים ולנסות, בעזרת חיים רמון, להוציא את עגלת הבריאות מורד ההתחתחות אל דרך המלך.

אולם עד אשר תשוקם מערכת הבריאות, לא יהיה מנוס מפני הזרמת כספים מהאוצר לקופת חולים, לפחות אותו חלק נדרש. מאמץ דומה צריכה גם ההסתדרות להשקיע, כדי שאותם שני שלישים מאוכלוסיית המדינה, שאינם אשמים במצב שנוצר, ימשיכו לקבל את השירותים הרפואיים שהם ראויים להם.

בד בבד, יש להחיש את העברת ההסתדרות לידי מזכ"ל החדש – כך ששני אנשים חדשים וצעירים כמו שר הבריאות ומזכ"ל ההסתדרות, יתמודדו עם המשבר הבריאותי, הן במישור ההסתדרותי, והן במישור הלאומי.

משקפיים ורודים ותוצאות עגומות

האבות המייסדים, שבויי השקפת העולם הסוציאליסטית, הורישו לנו את מדינת ישראל. הממסד הכלכלי דהיום, שתיחכומו עולה על חוכמתו, יוריש לדור הבא את חזון סינגפור

מאיר בן מאיר

הבורסה צנחה שוב. אך הפעם, שלא כמו בפעמים הקודמות, נוסף הסבר לנפילת המניות, הזורע אור על הקשר שבין הבורסה להתרחשויות במשק.

בפעמים הקודמות היו אלה כל [illegible] בכלכלה ובפיננסים [illegible] הבורסה, [illegible] ההשקעות במשק [illegible] למרות הצניחות [illegible] הוסיפו ראשי המשק [illegible] את לחייהם ולהשתבח [illegible] המאפיינים את המשק הישראלי. לעתים קרובות היה פער ניכר בין המציאות, כפי שזו התבטאה בפירסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ובין שופרות התהילה. אבל הפער לא הצליח להכהות את הצבע הוורוד במשקפי הטופחים לעצמם על שכם.

ההסבר החשוב שנוסף הפעם לירידת שערי המניות היו הדו"חות העגומים של הפירמות ברבע הראשון של 94. המציאות שהתגלתה בדו"חות אלה היא, כי פלח ניכר ורב־השפעה בפעילות הפירמות הכלכליות בישראל הוא מסחר במניות, ומאחר שאלה כבר צנחו צניחה רבתי זה מכבר, משתקפת הצניחה גם בתוצאות העיסקיות. ואם התוצאות העיסקיות של הפירמות, שחלק נכבד מפעילותן הוא פעילות ספקולטיבית במניות, הן עגומות – המניות צונחות. הלך החבל אחר הדלי.

כבר נלאינו לומר כי ההון שמזרים בנק ישראל לבנקים, ובאמצעותם לשוק, אינו מזין את ההשקעות במשק, אלא את הרולטה של הבורסה, וכי כל הפעילות המוניטרית לא זו בלבד שאינה מפיחה חמצן במשק, אלא היא גורמת לתפרחות מוניטרית מלאכותית. זו גוררת את בנק ישראל לצעדי ריסון עלי־יוקר הכסף, וצעדים אלה פוגעים בפעילות המשקית האמיתית, כי יזמים נרתעים משימוש בכסף יקר ליוזמות כלכליות, ולכך מזיקים לקאנונו הלאומי [illegible] חלילה.

הריטואל הזה מזכיר את אותו סוחר יהודי ממולח, שדרש עבור כלבו המיוחס 100 אלף דולר. משלא נענה, מכר אותו בסחר חליפין, תמורת שני חתולים, ששווי כל אחד מהם 50 אלף דולר.

לעומת זאת, שוב כרגיל וכמקובל, התפרסם דו"ח חיובי ראשון של אחד הבנקים, ואני מסתכן בהימור כי סנונית זו כן מבשרת את האביב; כי זאת לדעת, הבנקים, שהם גם המלווים וגם המנפיקים, חוגגים בכל מקרה.

מקובל, כי התמריצים לעידוד השקעות הון בישראל הם אטרקטיביים מאוד. אלא שאלה מתקזזים ע"י מחיר ההון ומחירי המקרקעין. גם מי שמתפללים שחרית, מנחה ומעריב על־פי סידור התפילות של מילטון פרידמן יודו, כי שני אלמנטים אלה נמצאים בתחום השפעתה המכרעת של הממשלה, ועל השימוש בהם לא חל איסור דרבנן.

אשר להון, הגיע הזמן להכיר בעובדה כי מה שקרוי בלשונם של חסידי פרידמן "אי התערבות בשוק ההון", הוא למעשה העלאת המשק, והאדם, כקורבן למולך ההון. ואשר למקרקעין, כל מאמצי הממשלה להציף בקרקעות את המרכז הנדחס והולך של ישראל, יעלו תוהו. ההיצע באיזור זה לא ידביק את הביקוש, והמחירים יוסיפו להאמיר.

המוצא למחיר ההון הדוחה השקעות הוא התערבות והכוונה של שוק ההון. והמוצא למחירי המקרקעין הוא פיתוח ממשלתי מכוון ומסיבי של אזורי הפריפריה, בכל האלמנטים שיעשו אותם אטרקטיביים הן לחיות האדם ואיכות חייו, הן להשקעות הון.

בשנותיה הראשונות של המדינה דבקה הנהגתה בכלכלה "בולשביקית", רחמנא ליצלן. אף על־פי־כן, הצליחה לקלוט רבבות עולים בשנה, לבנות את עיירות הפיתוח, את מפעלי ים המלח, את נמל אשדוד, את הקריה למחקר גרעיני ואת המוביל הארצי, ליצור תשתיות למערכת חינוך ענפה, לקיים תשתית ביטחון אדירה, לכסות את מפת הארץ במירקם התיישבותי, הנפרם ומתכרסם כיום בידיהם של כוהני כלכלת השוק, וגם – לצמוח בשיעור שבין 8% ל־10% בשנה.

האבות המייסדים, שבויי השקפת העולם הסוציאליסטית, הורישו לנו את מדינת ישראל. המימסד הכלכלי שלנו, שתיחכומו עולה על חוכמתו, יוריש לדור הבא את חזון סינגפור.

חלק ניכר בפעילות הפירמות בישראל הוא מסחר במניות. מאחר שאלה צנחו צניחה רבתי זה מכבר, משתקפת הצניחה גם בתוצאות העיסקיות. ואם התוצאות העיסקיות של הפירמות, שחלק נכבד מפעילותן הוא ספקולציה במניות, עגומות – המניות צונחות. הלך החבל אחר הדלי

מחנה פרס מול מחנה רבין? בבל"ת

רבין מינה את אפרים סנה לשר הבריאות, ואף לא אחד מהחמישייה של פרס — מורג, בורג, ביילין, זיין, מאסלחה — שנקודותיו אמור היה לבוא במינויו של השר השני. האם רבין עשה תרגיל, כמו שהולך מהאמינו [illegible]. יש הבין הגה קיתוי שאלה, שנמסרה להאהרו לזו והשרה עם השר עוזי ברעם

השאלה היא למה לעורר שדים ישנים, למה ללכת בדרך הזאת, כאשר ברור שהיא תעלה ביקורת ותעלה את רוחות מחנה פרס מן האוב?

הטעות היא, שמדובר על מחנה פרס מול מחנה רבין. זה ממש בבל"ת, שטויות. יש פה נהחלט בעיה, ואני אתעכב עליה, אך לא זאת הבעיה. הייתי אצל ראש הממשלה לשיחה, בשבוע שעבר, והצעתי לו, שאם הוא ממנה שניים, או שלפחות אחד מהם יהיה מן החבורה הצעירה, מה שקוראים חמישיה. לדעתי, הבעיה של החמישיה זה המעמד שלהם במפלגה ובציבור. זו לא שאלה של פרס, ואני לא יודע כמה הם מחנה פרס וכמה לא. אין מחנה פרס שקיים, פועל ונושם. היה גם, לפי דעתי, ריחוק מסוים בינם כקבוצה לבין פרס, בכל תקופת חיים רמון בממשלה.

אני אומר שני דברים: המינוי של אפרים סנה כשלעצמו הוא מינוי מצוין. זה גם איש מתאים לבריאות, וגם איש שיכול להוסיף לממשלה בנושא הבטחוני והמדיני רבות. הייתי מאד שמח, אם היום היה מובא גם מינוי שני, של יוסי ביילין או של מורג. אני חושב שזה נעשה. אני לא יודע מדוע זה צריך להעשות בשלבים. זה יכול היה להעשות במכה היום, והיה מתקבל יפה. אני חושב שראש הממשלה רוצה להביא את המינוי הזה יחד עם הגדלת הקואליציה, אולי לא באופן מותנה בהגדלת הקואליציה, אבל אני בטוח שבתקופה הקרובה ביותר יובא שר נוסף.

סיפרת שהמלצת בפני ראש הממשלה, שיביא את המינוי הכפול לאישור המרכז. מה הוא ענה לך על זה?

הוא הקשיב. הרי אז הוא לא היה בטוח שהוא ממנה גם מינוי אחר. הרי המינוי של שר הבריאות היה, כאשר שני בא והציג את המצב החמור של קופ"ח, ויצחק רבין חשב שהוא צריך הרגע שר במשרה מלאה. כשדיברתי איתו, לא היה לי רושם שהוא מתכוון למנות שר בשבועיים הקרובים. אבל משהו השתנה מאז יום חמישי, ולדעתי, יכול היה גם בשלב הזה, בהנף יד אחת, לגמור את כל העניין יפה.

לא בן־גוריון ולא שרת. עוזי ברעם ושמעון פרס

השר ברעם, לא כולם מקבלים את הגירסה, שהטריגר לפעולה הזו של רבין היתה דווקא השיחה עם שני. יש אומרים, שרבין רצה לעשות תרגיל, ובסוף השבוע היתה תקופה נוחה בשבילו לפעול מהר ולהביא מינוי אחר בלבד.

אני לא מקבל את זה. הייתי עם רבין, וגם בייגה שוחט, במסיבה ביום חמישי בערב, אחרי ישיבת הלישכה, והוא היה נפעם ודי נרגש מהאקטואליות של הדברים של שני ואמר: אין לי ברירה. אני לא יכול לקבל על עצמי אחריות, אני צריך למנות. אני לא חושב שרבין, לפחות לרגע, תרגלן במובן הזה, שפרס בחו"ל ואדרי איננו, הוא עושה את המינוי. אני לא חושב. הוא התייחס כמו בעיה קשה והוא בחר לפתור אותה בצורה [illegible] ולדעתי, היה צריך לפתור אותה בצורה הרבה כן גורפת.

זה לא סוד שאתה נצר למשפחה של [illegible] העבודה, ושמעון פרס באותה התנועה שלו [illegible] זה התבטא, כמו שאומר: רבין הוא לא בן־גוריון ו[illegible] לא שרת. שמעת על כך?

קראתי בעיתון. אני קודם כל רוצה לדעת, האם [illegible] אמר את זה. זו ספקולציה של דברים, שאני לא יודע [illegible] אמר מה. למה לי להגיב על העניין, אני יכול, אבל [illegible] שרבין הוא לא בן־גוריון ופרס לא שרת — משום [illegible]

בוא נחזור לדברים שאמרת, שלא מחנה פרס מול מחנה רבין כאן, אלא הפופולריות הנמוכה של החמישיה, או השמיניה, או איך שתקראו לה [illegible] מספרית. יכול להיות שהתרישוב של רבין הוא לא [illegible] עוד יותר את הפופולריות של החבורה הזאת?

החבורה הזאת לא פופולרית בתוך תנועה. יש [illegible] יחידים, שאני לא רוצה להכנס לשמותיהם, שהם [illegible] מקובלים בציבור. הרי חיים רמון לא הלך בראש שלישיה פופולרית. הוא היה פופולרי ולקח איתו עוד שני [illegible] שיש להם מעמד כזה או אחר. הנושא הוא שיש, לדעתי, צורך אמיתי, גם פנימי וגם ציבורי, למנות את האנשים האלה, מכל נקודת ראות. גם מנקודת ראות, [illegible] יחזור, אז יש בכל אופן גם שותפים צעירים לעניין [illegible] רמון לא יחזור, ליצור איזה משקל־נגד אמיתי [illegible] המפלגה של חבורה צעירה. אני גם לא יכול להוסיף אפילו לרגע, שהייתי מאד רוצה שמישהו מהם יוכל [illegible] מבחינת חיזוק מה שאני רואה, כקו שאני מייצג במפלגה.

אתה מעדיף את ביילין או את מורג?

משהו ב־ב', אני יודע?

תודה לשר עוזי ברעם.

הקונדום דלף מאוד

בסוף השבוע דיווחו העיתונים על מבחן לקונדומים, שתוצאותיו קשות מאד. לפחות לפי הדיווח. קונדומים רבים, שמיוצרים במקומות רבים בעולם, אינם עומדים בתקנים ואינם מגינים, לא מפני איידס ולא מפני כניסה בלתי רצויה להריון. האמנם? ■ עם רון אורדיטי, ראש ענף כימיה אי־אורגנית במכון התקנים

כשאני קורא ידיעות כאלה, אני מרגיש לא כל כך טוב.

אתה לא צריך לחשוש כל כך מידיעות כאלה, כי משלוחים של קונדומים מכל העולם, שמגיעים לישראל — טרם שהם משווקים, הם נבדקים על ידינו במכון התקנים, ומדובר על בדיקת כל משלוח, או אפילו כל מנת ייצור בכל משלוח.

ומה התוצאות אומרות?

נכון להיום, הקונדומים שמגיעים לישראל הם בהחלט ברמת איכות גבוהה ועומדים בדרישות התקן הישראלי, שהוא אחד התקנים המחמירים בעולם בדרישות האיכות שלו.

מה דרישה של תקן ישראלי, כדי שנבין כיצד אתם בודקים?

הבדיקות העיקריות שאנחנו מבצעים, לפי התקן, אנחנו מבצעים בדיקה של חורים. אנחנו מחפשים חורים בקונדום, ומרשים מספר קטן ביותר של חורים בתוך כמה מאות קונדומים שאנחנו בודקים, ואנחנו גם בודקים נקודות חלשות על פני הלאטקס, שממנו עשוי הקונדום. מנפחים אותו בלחץ אוויר בנפחים של מינימום 15 ליטר, ורוב הקונדומים עומדים בנפחים של 50־40 ליטר.

איך אתה מסביר את הפערים האלה? אני מבין שלא ראית את המבחן הספציפי הזה, אבל אני מצטט: 12 מתוך 14 סוגי קונדומים, שנבחנו, נכשלו בתקן אמינות. ואתה עוד אומר שהתקן הישראלי מחמיר במיוחד.

קודם כל, התוצאות לא מפליאות אותי. אנחנו כבר בודקים קונדומים הרבה מאד שנים ואנחנו יודעים, שנערך לפני 5 שנים, באמת היה ניסיון של יבוא קונדומים ממדינות אירופה ומהמזרח הרחוק, והרבה מאד קונדומים לא עמדו בתקן הישראלי. מדובר על מדינות באירופה כמו איטליה, פורטוגל או ספרד. לעומת זאת, קונדומים שהגיעו לישראל מצרפת או מגרמניה, נקרא להם מדינות נאורות יותר או מחמירות יותר מבחינת התקנים, בהחלט עמדו בדרישות התקן הישראלי.

מצאנו פגמים של חורים, טבעות מעוותות, סדקים למיניהם על פני הקונדום; קונדומים לא עמדו [illegible] ובלחץ; קונדומים שלא עמדו בתהליך [illegible] וכל מיני פגמים כאלה. במשך השנים צימצמנו [illegible] מאד גדולה את נסיונות הכשל האלה של היבוא, [illegible] אפשר להגיד שאחוז די גבוה של היבוא [illegible] בדרישות התקן של המכון.

צרכן ישראלי שרוצה לקנות קונדומים, יכול [illegible] עליכם שאתם עושים הניטור, או שהיית ממליץ [illegible] לקנות ממדינות כמו פורטוגל, ספרד, איטליה, [illegible] תורכיה?

אני הייתי ממליץ לו לקנות קונדומים מישראל. [illegible] הקונדומים מישראל נבדקו על ידינו. כל משלוח [illegible] על ידינו. זאת גם המלצה על כחול־לבן. ומכון [illegible] הישראלי דואג שנקנה מוצרים באיכות [illegible] בטיחות גבוהה.

אני מבין שעד עכשיו לא היה תקן אחיד [illegible] כל ארץ עשתה בדיקה משלה וכל אחד יצא [illegible] משלו. ועכשיו נעשה ניסיון, שאתה שותף [illegible] לעשות בדיקות בסטנדרט אחיד?

אני לא יודע אם כרגע יש באירופה תקן אחיד [illegible] הבדיקות. מה שאני יודע הוא, שבמדינות שונות [illegible] יש דרישות שונות מהקונדומים, ולראיה — [illegible] שנערך באירופה, ואפשר לראות לפי התוצאות [illegible] שונות או רמות איכות שונות של כל מדינה [illegible] דרישותיה מהמוצר הזה, מה שנעשה, זה ניסיון [illegible] בדיקות בין מעבדות, לראות אם אנחנו [illegible] התוצאות.

בכל אופן, בשורה התחתונה, היית אומר [illegible] המודאג לא להיות מודאג — יש מי ששומר [illegible]

אני חושב שכן. אנחנו בהחלט שומרים על [illegible] טרם כניסת הקונדומים לישראל. מעבר לזה, [illegible] לציין, שהרבה מאד מפעלים בעולם שולחים [illegible] לישראל, לראות מה דרישות האיכות שלנו, [illegible] לשלוח קונדומים ברמת איכות הגיונית [illegible] בבחינות פה ולא ייפסלו בהגיעם ארצה.

רון אורדיטי, הרגעת אותנו קצת.

אקדח בין העיניים

זה הסיפור של סלוו גרברן, שהיה יו"ר הסניף הישראלי של "אמנסטי". כפעיל בארגון ובמסגרתו נשלח לאקוודור, שם דיבר על המצב הלא־סימפטי של זכויות האדם. בעקבות הדיבור הזה, כנראה, קרה לו מה שקרה

קודם כל, עכשיו אתה בארץ, ואנחנו רוצים להחזיר אותך לדרך שלך, למלון בקיטו, אקוודור, בשעה...?

7 או 7.30 בערב. הלכתי כרגיל ממקום שבו דיברתי עם עיתונאים.

וכאשר דיברת עם עיתונאים, אמרת דברים לא נעימים על מצב זכויות האדם באקוודור?

לא דברים לא נעימים. פשוט, המשימה שלי היתה הסברה. אז באתי להביא לציבור האקוודוריאני מה הדאגות של "אמנסטי" לגבי מצב זכויות האדם באקוודור. וזה לא נעים אף פעם כשנוגעים בזכויות האדם. זה יכול להיות הרבה יותר נעים אם לא באים ופותחים את העניינים.

מה היתה טענתך המרכזית כנציג "אמנסטי"?

היו כמה טענות. היו מקרים של נעלמים, שעד היום אנחנו חושבים שלא חקרו כמו שצריך. עד היום אין לנו תשובה על השאלות שלנו. היו הרבה מקרים של עינויים בכלא ובחקירות של המשטרה.

זאת מדינה עם עיתונות חפשית ודמוקרטית?

כן; זאת מדינה דמוקרטית, אבל יש שם מנגנונים פרא־מיליטריים. כלומר, הם לא משתייכים ישירות למשטרה, אבל פועלים תחת חסות המשטרה.

אז אמרת את מה שיש לך לומר, וצעדת למלון בשעה 7 בערב. מה קרה?

באיזו שהיא נקודה, כק"מ וחצי מן המלון, במרכז העיר נעצרה מכונית ובתוכה 4 אנשים. יצאו ממנה 3 גברים עם נשק. חשבתי שהם באים פשוט לגנוב ממני ואמרתי להם, במפורש, שאני פשוט נותן להם את מה שהם רוצים. הבנתי, שנגד הנשק לא יכולתי לעשות שום דבר. אבל הם התחילו להכות אותי, פשוט. לא רצו דבר, פשוט להכות אותי. הם היו עם נשק חם, אקדחים.

הם לא עשו שימוש בנשק?

אחד שם את האקדח בין העיניים שלי. חשבתי שאולי הוא ישתמש בו, אבל אתה רואה, אני פה.

זאת אומרת, שהיתה איזו שהיא נקודת זמן שאמרת לעצמך: הולכים לירות בי?

תראה, זה הכל לקח דקה וחצי, עד שמכונית אחרת נעצרה ומישהו מתוך המכונית התחיל לצעוק, ואז הם אמרו: בואו נלך; אבל במשך דקה וחצי, בפירוש חשבתי שיכול להיות שאני לא אהיה פה אתכם עכשיו.

הרביצו לך?

עם הקתות של האקדחים הם הרביצו, פתחו לי את הראש. אבל אני בסדר.

כאשר הם מרביצים לך, הם צועקים משהו, אומרים לך משהו?

הם אמרו משהו לא נעים כל כך, אבל אלו היו סתם מלים. הם קיללו אותי: "גרינגו איחו דה פוטה" (זר בן נעוות המרדות).

אתה בטוח שזה קשור להצהרות שנשאת קודם, או יכול להיות שזה היה סתם מקרה? הלא קיטו היא עיר אלימה.

מה שקרה זה ככה, בהתחלה חשבתי שהם גנבים. אחרי כמה זמן... גם ב"אמנסטי" יש כמה שאלות. שאלה ראשונה, בדרך כלל, גנבי רחוב באקוודור לא משתמשים במכוניות, והם גם לא לקחו את הכסף; דבר שני, שלושתם היו עם נשק. זו גם לא פריווילגיה של כל אחד באקוודור. וכולם היו עם אותו סוג נשק.

אתה אומר שזה היה במרכז העיר. ודאי היו הרבה אנשים מסביב. מישהו התערב, ניסה לעשות משהו?

לא; אנשים עמדו, היו מפוחדים מאד, חוץ מהאדם מן האוטו שצעק. גם אחרי זה לא עזרו לי. כשאני עוד הייתי פצוע, הסתדרתי לבד.

אתה ביקשת אחרי האירוע הזה לא לקבל את הטיפול באקוואדור, אלא לטוס לצרפת?

לא; אני הגעתי לאיזה שהוא בית מרקחת, שלא היה כל כך נקי ודי עלוב, ואז הבנתי שאם יתפרו שם, זה יכול להיות בעייתי. אז, בקשר עם "אמנסטי" שאלתי, אם אני יכול לנסוע ככה. הרופא שטיפל בי אמר שכן. נסעתי לפריס ושם טיפלו בי.

חזרת לארץ כדי לנוח ולהתאושש?

לא; חזרתי לארץ כי הייתי צריך לחזור. אני גמרתי את המשימה שלי, של 3 ימים באקוואדור, וחזרתי. שלומי עכשיו בסדר גמור, ואני אמשיך לעשות את מה שאני עושה.

סלוו גרברן, תודה רבה.

"דגלים" יש הרבה, כלכלה אין

הנסיגה מעזה היא אחד ההישגים החשובים של הסכמי אוסלו, אך המשך הדרך צופן סכנות חמורות לצד סיכויים גדולים, ועל ישראל לבחון היטב את האופציות הפתוחות לפניה □□□ קריאת הג'יהאד של ערפאת משמשת הזדמנות להחלפת בני שיח. כשם שבעבר הוחלף חוסייני בערפאת, כך ניתן עכשיו לעבור לעגלה אחרת, בתנאי שמטרת הנסיעה תהיה בראש ובראשונה יצירת תנאים לפיתוח כלכלי של שטחי המינהל העצמי □□□ בבחירת האופציות להמשך הדרך יש להביא בחשבון את ההקשר הבינערבי, כגון עמדתה של סוריה

□ פנחס ענברי

התפתחויות המדיניות בעניין הפלסטיני מזמנות הפתעות בכל פיתול דרך, ומי שהאמין, כי יבוא יום וייווצרו התנאים לברית סמויה בין ישראל לבין צבא השחרור הפלסטיני — שיקום. יש להניח, כי רבים ממשיכים לשכת, שכן קשה לעכל זאת, גם כאשר התפתחות הזאת מתרחשת ממש לנגד עינינו.

עדיין קשה לקבוע את טיבו של צבא השחרור הפלסטיני. החיילים מן השורה עשויים לזמן הפתעות, ולאו דווקא לטובה. אבל הקצונה הבכירה יוצרת דפוסי עבודה טובים עם צמרת צה"ל, ולא קשה לשמוע דעות חיוביות מצד ראשי מערכת הביטחון על הקצונה של צל"פ. נדמה, כי הקשרים המתהווים בין רמות הקצונה הבכירות טובים יותר מכמה בחינות, מצד שתיהן, כלפי אש"ף־תוניס.

באמצע השבוע אירח ראש הממשלה, יצחק רבין, קבוצת עיתונאים בלשכתו במשרד הביטחון בתל־אביב, ואת עיקר דבריו ייחד לעניין הפלסטיני. משפט המפתח היה: מצאנו בעלי ברית בקרב הפלסטינים — לא הדרגן הראשי שלהם, כלומר: יאסר ערפאת. דברים אלה נאמרו בהמשך לדברי השבח שהשמיעו (לפני שרבין קם לשאת דברים) "מקורות בטחוניים" שונים, למראה תיפקודו של צבא השחרור הפלסטיני בגילגולו החדש כמשטרה הפלסטינית. מקור בטחוני אחר גם הציע לשקול דרכים, שבהן ישראל תתמוך תקציבית במינהל הפלסטיני, כי מחיר התמוטטות ההסכמים יהיה כבד יותר.

ישראל כבר מימשה את אחד ההישגים החשובים של הסכמי אוסלו: הנסיגה מעזה. אולם המשך הדרך צופן סכנות חמורות לצד סיכויים גדולים, וחייבים להשתחרר מדפוסי חשיבה קיימים, על מנת לבחון בדייקנות את הדרך שבה יש לבחור.

נקודת המוצא לבחינת האופציות המדיניות העומדות לפני ישראל, אחרי השלמת נסיגתה החלקית מעזה, היא ההנחה, כי ההסכם שבוצע בשבוע שעבר איננו הסכם אוסלו המקורי. אולי בשמו, אבל לא בתוכנו ובמהותו. המטרה העיקרית של המדיניות הישראלית, מכאן ולהבא, חייבת להחזיר את הבסיס המקורי של הסכמי אוסלו לקדמותו, שאם לא כן לא תוכל האוטונומיה הפלסטינית לשרוד, ועמה תיפול גם ממשלת ישראל.

כתבת יומן אירועים בטלוויזיה, לפני שבוע, היתה לנו הזדמנות נדירה להציץ לתוך האווירה האותנטית שליוותה את עושי הסכם אוסלו, בטקס החתימה הצנוע בנירות נורווגיה. אבו עלא הנרגש, על סף דמעות, אמר: "לפתע נוכל לפנות למלאכת השיקום הכלכלי של פלסטין"; שר החוץ, שמעון פרס, אמר באותם ימים, כי הסכמי אוסלו הם הסכמים של "הרבה כלכלה, לא הרבה דגלים". פעולתו המיידית של פרס היתה אז, לארגן לפלסטינים סיוע כלכלי. הכלכלה היא מילת המפתח להצלחת המהלך החדש, או לכשלונו.

ערפאת עשה מסלול

לשיטה הנעדך כבר ביום החתימה על ההסכמים בוושינגטון, ב־13 בספטמבר, שינה מנהיג אש"ף את המסלול המקורי, ומי שמכיר את ההתרוצצות מאחורי הקלעים של טקס החתימה בבית הלבן, לא היה צריך להיות מופתע מן התקרית המביכה, שיום בטקס החתימה האחרון בקהיר. כבר בוושינגטון ביקש ערפאת להכניס ברגע האחרון שינויים בנוסח המוסכם, ואיים לבטל את הטקס. על סמך התקרית הזה, היה אפשר לחזות די בדייקנות את המשך התהליך בקהיר.

עיקר השינוי שכפה ערפאת בוושינגטון נגע ל"דגלים", לא ל"כלכלה". גם משבר קהיר נגע ל"דגלים" ולא ל"כלכלה" (השוטר הפלסטיני על הגשר). שני המשברים האלה הם רק סימפטומים של מהלך כולל של ערפאת, ואשר שינה את מהלך אוסלו מן הקצה אל הקצה. התוצאה, לפלסטינים יש הרבה דגלים; כלכלה — אין בכלל. אחרי שאילתרו כספים להובלת חיילי צבא השחרור הפלסטיני לשטחים (ולא מעט מכיסו הפרטי של נביל שעת), האיום המיידי על המשך קיומה של המשטרה הפלסטינית הוא היעדר תקציבים להפעלתה, על מימון תוכניות פיתוח להקמת תשתית ממלכתית פלסטינית, אין מה לדבר בכלל.

הגנה בפני אירגוני הסירוב. ג'יבריל רג'וב

כרכרה אל היעד הנכון. פייסל חוסייני

מה שורש הרע? מדוע לא הצליחו הפלסטינים לגייס את הסכומים הדרושים להם לקיומה של המשטרה הפלסטינית, ולמימון שיקומה הכלכלי של פלסטין?

למען האמת, התקציבים קיימים ומוכנים להזרמה. הבעיה היא, שהפלסטינים לא הקימו את הכלים, שנדרשו מהם לקליטת הכספים האלה, על פי התנאים של המדינות מעניקות הסיוע. כפי שכבר הסברנו בעבר, כשהמדידה לבחינת הצלחת המהלך המדיני הוא המוסד הכלכלי המרכזי של הפלסטינים, AND RECONSTRUTJON ECONOMICAL COUNCIL FOR DEVELOPMENT — PECDR - PALESTINIAN, כחמישה מיליארד דולר ממתינים לפלסטינים לרגע שיקימו את המוסד. הוא אכן קיים על הנייר, אבל לא על פי דרישות הבנק העולמי. מעניקות הסיוע דורשות מוסד כלכלי מקצועי, המבוסס על כלכלנים וטכנוקרטים מן השטחים; ערפאת הקים מוסד פוליטי, שבראשו עומדים הוא עצמו וסגנו, פארוק קדומי, ממתנגדי הסכמי אוסלו המוצהרים.

האם לעבור לעגלה אחרת?

בשיחות שהיו לי בשבוע שעבר עם גורמים אמריקניים, התברר, כי לוושינגטון יש מחשבות חדשות בעניין PECDR. במקום להתעקש עם ערפאת, ועל ידי כך לסכן את האוטונומיה, החליטו האמריקנים לתת למוסד, בהרכבו הנוכחי, סיוע כלשהו, לא גדול, על מנת לבחון את תיפקודו. תקופת המבחן האפשרית עשויה להיות כחצי שנה. אם המוסד יכשל, אזי הכסף לפלסטינים יועבר דרך האירגונים הלא־ממשלתיים הפועלים בשטחים, כאשר עוגת הסיוע תהיה קבועה, וכל סיוע דרך האירגונים, יופחת מן הסך הכולל. גם כספי החירום הדרושים לפלסטינים על מנת להחזיק את המינהל הקיים, יופחתו מן ההקצבות, לתוכניות פיתוח. אלה בשורות טובות לערפאת. אולם, כשלון PECDR יגביר את נחישותם של הגורמים הבינלאומיים לערוך בחירות כלליות בשטחים.

החלטתו של ערפאת להעביר את הטיפול בעניינים הכספיים של הסמכות הלאומית, למשרד רואי חשבון פרטי בניו־יורק, עוררה תמיהה. ועידת מעניקות הסיוע, שהיתה אמורה להתכנס בימים אלה בקהיר, שוב נדחתה. הפעם לשלושה שבועות, וכנראה לא תהיה זאת הדחייה האחרונה.

אם כן, מה האלטרנטיבה למצב הנוכחי? ההסכם עם הפלסטינים השיג את אחד מיעדיו החשובים — נסיגה מעזה, ולו חלקית. כעת בוחנים ברצינות את הצורך להמשיך את הדרך עם ערפאת, או עם גורמים פלסטיניים אחרים, כפי שהתבטאה מנהיגת מרצ, שולמית אלוני.

קריאת הג'יהאד של ערפאת — שאגב, גם אותה היה אפשר לחזות בקלות — משמשת הזדמנות להחליף את בני השיח. כשם שבצומת מסויים הוחלף חוסייני בערפאת, ניתן בצומת החדש לעבור לעגלה אחרת, בתנאי שמטרת הנסיעה תהיה בראש ובראשונה יצירת התנאים לפיתוח הכלכלי של פלסטין.

היה מעניין לשמוע, כי כשם שאותם גורמים אמריקניים דיברו על "תקופת מבחן" לערפאת, כך גם "המקורות הבטחוניים" דיברו על תקופת מבחן, או ניסיון — לא כל כך לגבי ערפאת, אלא לגבי צבא השחרור הפלסטיני. עדיין מוקדם לעמוד על קנקנו של הצבא הזה, אבל הקשר הטוב שנוצר בין מפקדיו לבין מפקדי צה"ל, פותח אפשרויות מרחיקות לכת לגבי העתיד. יש אפשרות, למשל, שהצבא הזה יצטרף להנהגת הפנים הפלסטינית.

חשיבותה של הנהגת הפנים

בכל מקום, התוצאה הראשונה בדרך הארוכה הזאת היא הפסקת האינתיפאדה. לא מכבר קראו שניים מראשי הפלסטינים בשטחים, חוסייני וזקות, להפסיק את השביתות של האינתיפאדה, על מנת שיהיה אפשר להשקיע את המרץ הלאומי בבנייתה של פלסטין. חוסייני גם דיבר על הצורך לבנות את אירגון פתח מחדש, באופן שיתאים לתקופה של שיקום כלכלי, כלומר: לא של מאבק מזויין.

על הכרכרה של חוסייני כבר מוצב שלט הכיוון הנכון, והשאלה היא, אם אכן יש לעלות על הכרכרה הזאת כדי להגיע אל היעד. התשובה היא כן ולא. שלא כמו בתקופה שלפני אוסלו, אי אפשר לחזור לפיסל חוסייני כאישיות פלסטינית מרכזית בשטחים, אלא כמרכז כוח אחר, במכלול רחב. בשולי תהליך אוסלו נעשה מאמץ מצד חוסייני להפיק לקחים משגיאותיו, ועיקרם ביסוס כוח פלסטיני פנימי, שלא יתבסס רק על המרכז האקדמאי של אוניברסיטת ביר זית, אלא יצור קשרים אמיצים גם עם מרכזי הכוח האחרים בגדה, שכם וחברון, ונראה כי חוסייני הצליח בעניין זה לא מעט.

יש לחשוש, כי שובו של ג'יבריל רג'וב יפתח מאבק על ההנהגה בין חוסייני לרג'וב. יש למצוא דרך לשכנע את השניים שלא להתקוטט, כי הם יכולים להשלים זה את זה, ולאו דווקא לבוא האחד במקום השני. לחוסייני יש יתרון על רג'וב מבחינת השימוש בתקשורת העולמית, והבאת דברם של הפלסטינים בשטחים לפני דעת הקהל בעולם. רג'וב מסוגל להעניק לאוריינט האוס את ההגנה הבטחונית מפני אירגוני הסירוב. סביב חוסייני, רג'וב והנהגת שכם, יכול לקום גרעין של הנהגה מקומית, שתהיה בן השיח העיקרי שלנו לשלבים הבאים של תהליך שלום.

ישראל לא צריכה להתערב ברגל גסה בעניינים הפנימיים של הפלסטינים, אבל החלטה עם מי להידבר היא מכרעת לגבי ההתפתחויות הצפויות במחנה הפלסטיני. כשם שהכריעה באוסלו לטובת אש"ף מול הנהגת השטחים, היא יכולה להכריע שוב, לטובת השטחים. החלטה לחזור להנהגת השטחים תהיה כרוכה במגעים מקדימים, שינסו להבטיח כי סיכסוכים פנימיים לא יכשילו את המהלך. ישראל גם צריכה לעקוב בעניין אחר אפשרות, שקציני צבא השחרור יצטרפו להנהגת הפנים.

לפני שבועיים נועד שר החוץ פרס עם יאסר ערפאת באוסלו, על מנת לתכנן את המהלכים הבאים עמו. אחרי שערפאת הסביר את דבריו ביוהנסבורג, כ"ג'יהאד בדרכי שלום", אמר פרס, כי "אין ברירה — צריכים להמשיך הלאה". אבל יתכן שיש ברירה: שיבה אל הנהגת הפנים, וצריך לבדוק אותה היטב.

סוריה קיבלה "רגליים קרות"

אחד השיקולים החשובים בבחירת האופציות להמשך הדרך חייב להיות ההקשר הבינערבי. אין זה סוד, כי סוריה "קיבלה רגליים קרות", ממש כמו שהנשיא אסד הזהיר את הנשיא מובארק, בפגישתם האחרונה בקהיר. להסתייגויות של סוריה כמה סיבות, ואחת החשובות שבהן: חוסר רצונה להצטרף למהלך, שבו ערפאת הוא כוכב ראשי. יתכן שסוריה ממתינה לכשלונו של ערפאת, על מנת להצטרף.

להתחרות בין סוריה ומצרים חשיבות גדולה במערכת השיקולים הזאת. אסד מקווה, שכשלון המהלך הנוכחי יפגע במעמדה של מצרים ויעניק לסוריה יתרון בתחרות הבלתי פוסקת על הנהגת העולם הערבי. לישראל יש עניין רב לשמור על מעמדו של הנשיא מובארק, ולפיכך, החלטה על שינוי במסלול הפלסטיני צריכה להיות מתואמת עם מצרים. יש לאפשר לנשיא מובארק שהות מסויימת, שבה ישפר את יחסיו עם אסד ויצור קשרים עם הנהגת הפנים בשטחים. למעשה, מצרים התחילה במהלך כאשר שיגרה את ראש ממשלתה, עאטף סידקי, לרבת עמון ערב הטקס בקהיר, כדי לחדש את פעילות הוועדה המשותפת למצרים ולירדן.

בשבת נועד המלך חוסיין עם הנשיא אסד, ויש להניח כי הם דנו באסטרטגיה כוללת, שבה מצרים תצטרף לציר הסורי־ירדני, כמהלך מכין להישענות מחודשת על הנהגת הפנים בשטחים. בשבת לפני שבועיים דיווח היומון "ארנהאר", כי מיד עם בואו של המלך חוסיין ללשכתו של הנשיא אסד, התקשר עמם בטלפון הנשיא מובארק והשתתף בשיחתם, דרך הטלפון. אם כך, היתה זאת פסגה משולשת בין אסד, חוסיין, ואליהם הצטרף חבר חדש: הנשיא מובארק, אחרי שערפאת קילקל לו את הטקס בקהיר.

אחד הלקחים שהפיק חוסייני מכשלונו, היה חיזוק קשריו עם מדינות ערב, כמו סוריה וירדן. היה מעניין להקשיב לו כאשר יצא מאצל כריסטופר בפגישתו בירושלים. שלא כמו בעבר, הוא דיבר במטבעות לשון המקובלות בדמשק: "הסדר כולל", "תיאום ערבי", וכו'. באותו יום הוא התראיין לרדיו מונטה קרלו, ושם היה ההיבט הזה, של גישתו החדשה, הרבה יותר בולט.

יש לזכור, כי צבא השחרור הפלסטיני לא היה קשור לאש"ף־תוניס, אלא למדינות הערביות שאירחו אותו. הקשר הזה קיים עד היום, ואותו צבא יישמע לא בהכרח לערפאת, אלא למהלך כלל ערבי, אם יגובש. לא היה זה ערפאת שבא להיפרד מבנותו אל־אקצא ובדר בשערי יריחו, אלא המלך חוסיין. והחיילים והקצינים הריעו למלך: עם אחד, לא שניים; דם אחד — לא שניים.

מבזקים כלכליים

גידול של 48% במכירות הריבוע הכחול

■ הריבוע הכחול נכסים והשקעות, באמצעות חברות הבנות שלה, היפר קו־אום והמשביר לצרכן, סיימה את הרבעון הראשון של 94 עם היקף מכירות של 277.7 מיליון שקל, לעומת 187.7 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 48%.

לדברי הנהלת הקבוצה, הגידול שהושג למרות התחרות הגוברת בענפי הצריכה בכלל, ובענף המזון בפרט, נבע מגידול של 46% במכירות היפר קו־אום. גידול זה נבע בין השאר מפתיחת 4 סניפים חדשים של הרשת וקידום מכירות אגרסיבי. שיעור הגידול שהושג עולה על ממוצע הגידול שהושג על־ידי רשתות השיווק והמסחר הקמעוני המאורגן, העומד על 15.7%.

הגידול במכירות המשביר לצרכן, בשיעור של 41%, הושג ע"י שיפור ומיצוב מחדש של המגוון ותמהיל המוצרים של הרשת, וכן כהתאמתו להתפתחויות בשוק הצריכה בארץ. גם העובדה שפסח חל השנה בחודש מארס תרמה לגידול במכירות ברבעון הראשון.

רווחי הריבוע הכחול ברבעון הראשון הגיעו ל־5.2 מיליון ש"ח, לעומת 2.4 מיליון ש"ח ברבעון הראשון אשתקד, גידול בשיעור 116%.

הרווח הנקי בגילום שנתי מהווה 10.9% מן ההון העצמי המתואם ליום 31 במארס 93, לעומת 7.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של היפר קו־אום לרבעון הראשון הסתכם בכ־2.4 מיליון ש"ח, לעומת 1.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 33%.

הרווח הנקי של המשביר לצרכן תל־אביב הגיע ל־2.5 מיליון ש"ח, לעומת 0.2 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

עסקי אופטיקה עם הודו

■ בעקבות השתתפות בתערוכת מידו במילנו ובתערוכת אופטיקה 94 בקלן, חתמה תשלובת מפעלי האופטיקה שמיר־אייל הסכמים לשיתוף פעולה טכנולוגי עם חברות בהונג־קונג, הודו, סינגפור וארה"ב. היקפן הכספי של העיסקאות שנחתמו – כמיליון דולר.

להערכת מנכ"ל שמיר אופטיקה, זאב רונן, ההסכמים פותחים עידן חדש בתחום המחקר והפיתוח בתשלובת. לדבריו, שוק האופטיקה הבינלאומי עובר לחומרים יוקרתיים וייחודיים בתחום עדשות הפלסטיק והזכוכית, ושירות גמיש, תוך מענה פרטני לכל לקוח, עשוי לתת לתשלובת יתרון טכנולוגי בשוק הבינלאומי.

הסכם שנחתם עם החברה ההודית מאפשר לתשלובת הישראלית דריסת רגל בשוק ההודי, שכן החברה נחשבת לאחת המובילות בהודו בייצור ושיווק עדשות. בהודו מייצרים עדשות מדף חד־מוקדיות פשוטות. העיסקה עם תשלובת מפעלי האופטיקה של שמיר־אייל תאפשר לחברה ההודית ליצור עדשות מסוג "פרוגרסיב", רב־מוקדיות, מזכוכית ומפלסטיק.

עוד נמסר, כי השוק ההודי המתפתח משקיע כיום הון ומשאבים בתשתית לפיתוח רכישת טכנולוגיות מתקדמות.

שיחות הסחר יחודשו ללא ויתורים מצד יפן

כסף עולמי

יפן

היין נחלש בשבוע שעבר (20־27.5.94) ביחס למרק וביחס לדולר, על רקע האפשרות לבחירות נוספות ביפן, והאפשרות להסכם סחר בין ארה"ב ליפן. הבנק המרכזי של יפן תמך בדולר ביחס ליין ברמה של 103.95־104. התחזקות הדולר ביחס ליין מוגבלת ל־104.5 ין.

השוק ממתין להכרזות ארה"ב ויפן על חידוש המו"מ. השיחות בין שתי המדינות הגיעו למבוי סתום בפברואר, ומאז לא חודשו. בינתיים גרמו נזקים לשני הצדדים. יצואנים יפניים נפגעו מהרמה הגבוהה של היין. החולשה בשוק האג"ח בארה"ב יוחסה לחולשתו של הדולר. הצהרותיו של קנטור, כי המימשל האמריקני ירחיב את הסחר עם יפן בדרך זו או אחרת, נשמעה כאיום.

מטרת שיחות הסחר הינה להוריד את העודף המסחרי של יפן ביחס לארה"ב. יפן הסכימה להמריץ את כלכלתה ע"י חבילה מאקרו־כלכלית בעלת תוכן של ממש.

היין נחלש לרמה של 104.65, לאחר שארה"ב ויפן הכריזו כי הגיעו להסכמה לחדש את שיחות המסגרת בנושא הסחר. הכרזה זו הסירה את חששות השוק כי מימשל קלינטון ינסה לחזק את היין ביחס לדולר כדי לפגוע ביבוא מיפן.

הגרעון המסחרי לא יצומצם

אין לצפות ששיחות אלה יפחיתו במידה ניכרת את גרעון הסחר של ארה"ב. חידוש השיחות נובע בעיקר ממניעים פוליטיים, שמטרתם להחזיר את היחסים בין המדינות למצב תקין לפני פגישת הפיסגה של שבע המדינות התעשיות. היפנים הסכימו לשוב לשולחן הדיונים, לאחר שארה"ב הסכימה לוותר על דרישתה ליעדים מספריים כמדד לפתיחת השוק. השיחות יחודשו למעשה ללא כל ויתורים מצד יפן, כך שמבחינה פוליטית יפן ניצחה במאבק. עתה ישוב השוק להתרכז בבסיס הכלכלי.

היין מקבל תמיכה מזרמי הסחר וההון.

גרמניה

נגיד הבונדסבנק, טייטמאייר, הצהיר בראשית השבוע שעבר כי התהליך של הורדת ריבית הדרגתית נפסק לפי שעה, כיוון ששערי הריבית הגיעו לרמה הנדרשת למטרות המדיניות המוניטרית. סברו שהבונדסבנק יקבע מעתה ריבית REPO קבועה, על מנת להאט את הקצב של ההגמשה המוניטרית.

המרק התחזק ביחס ליין, ל־63.45.

הבונדסבנק הכריז על גיוס ריבית ה־REPO, שרמתה היתה 5.23%.

כמות הכסף M3 גדלה ב־15.8% באפריל. ההשלכות האינפלציוניות של גידול גבוה זה רותות את המשך הורדת הריבית בגרמניה. הבונדסבנק הוריד את ריבית ה־REPO ל־5.20%, ובכך אימת את כוונותיו להקפיא את הורדות שערי הריבית בשלב זה.

זעזועים בשוק האג"ח באירופה גרמו לזרימת הון למכשירים פיננסיים לז"ק בגרמניה. שוק ההון הגרמני נבחר כשוק מקלט. לאחר שהסתבר שגרמניה אינה מתכוננת להמשיך בתהליך הורדת הריבית, נגוזו הציפיות להורדת ריבית בשכנותיה האירופיות, והציפיות להתחזקות שוקי האג"ח במדינות אלה נעלמו.

ארה"ב

חולשתו של הדולר עוררה את השאלה האם הפדרל ריזרב יתערב במסחר כאשר הדולר יירד מתחת ל־1.64 מר"ג.

חולשה בשוקי האג"ח והמניות החלישה את הדולר לרמה הנמוכה מ־1.64 מר"ג, על רקע [illegible]

	מר"ג	לישט	ין
שער המטבעות ביום ל			
השער הגבוה ביותר	1.6388	1.5120	103.95
השער הנמוך ביותר	1.6557	1.5033	104.90

מלחצים אינפלציוניים התאוששות בשוקי האג"ח והמניות, תמכה בדולר במהלך השבוע והוא התחזק ל־1.6440 מר"ג.

שיעור הצמיחה ברבעון הראשון הגיע ל־3% בחישוב שנתי, גבוה מהציפיות, ל־2.6%.

תחזיות ל־27.5.94	
מר"ג	1.6540
ין	104.70

איטליה

הלירטה נחלשה ל־966 ליטה למרק. הביצועים החלשים של שוקי האג"ח והמניות באיטליה עודדו משקיעים לצאת מפוזיציות אלה.

דנמרק

הכתר הדני נחלש לרמה של 3.916 כתר למר"ג, לאחר שפורסמו נתוני אינפלציה גבוהים מהתחזית.

האינפלציה השנתית היא 3.1%, לעומת ציפיות ל־1.8%.

הסקירה הוכנה על־ידי מחלקת המטבע בבנק הפועלים

צנרת תשתית בטכנולוגיה יפנית

■ קבוצת מפעלי פלסטרו גבת, בבעלות קיבוץ גבת, המתמחה בתחום ייצור ושיווק של צנרת תשתית לביוב, מים, חשמל ותקשורת [illegible] השקיה מתוחכמות, תקים בתוך שנה מפעל לייצור צנרת תשתית [illegible] גדולים. הצנרת תבוסס על טכנולוגיה יפנית, והמפעל יוקם [illegible] יעד נציגויות תעשייה, בהשקעה משותפת של 3.5 מיליון דולר, [illegible] המפעלים האזוריים של עמק יזרעאל, בצמוד למגדל העמק.

המפעל החדש, שיתמחה בפיתוח, ייצור ושיווק של צנרת [illegible] משולבת עם פלדה מגלוונת לניקוז וביוב בקטרים גדולים, [illegible] טכנולוגיה ייחודית של חברת טוטקו היפנית. מדובר בחברה [illegible] צנרת בתחום התשתית ביפן, שהיקף פעילותה השנתי מסתכם ב[illegible] דולר.

במכירות כמו ברומנטיקה

■ כדאי ללמוד על מכירות תוך שימוש בכלים מעולם הרומנטיקה [illegible] ראשית, משום שכמין האנושי קיים כנראה מבנה מולד, [illegible] מרכיבת האנשים להתחברות רומנטית עם בן או בת זוג בדרך [illegible] שנית, משום שבעסקים, כמו ברומנטיקה, האדם מוכר בראש ובראשונה את עצמו. הלקוח קונה את אישיותו של המוכר, לפני שהוא רוכש את המוצר שהמוכר מציע. טכניקות דומות לטכניקות שבהן משתמש המחזר [illegible] למשוך את לב אהובתו הן אפקטיביות גם בעת המכירה – טוען [illegible] במאמר תחת הכותרת "המכירה הרומנטית", בו הוא ממליץ [illegible] טכניקות חיזור רומנטיות על טכניקת המכירות. המאמר פורסם ב[illegible] החדש של פטמוס, הירחון לחשיבה ניהולית.

ערן רון, מנהל חברה העוסקת בייעוץ והקנייה טכניקות של [illegible] המכירה, אומר כי למוכר שמתחשב גם בהיבטים רגשיים יש יתרון [illegible] על פני מתחריו, המשתמשים רק בכלים הגיוניים. ההיגיון, [illegible] הכלי היחיד המשפיע על תהליך קבלת ההחלטות של הקונים, [illegible] מקום בתהליך הקנייה. לדבריו, גם מי שטוענים כי מכירה היא [illegible] טהור ונטול רגשות זקוקים בעצמם לחום אנושי ומושפעים ממנו, [illegible] במודע וביו אם לאו.

רק 10% מהזמן לסגירת עיסקה

עוד אומר בעל המאמר, כי תורות מכירה מודרניות [illegible] השקעה של כ־40% מזמן המפגש עם הלקוח להתיידדות ויצירת [illegible] משום שהמוכר המתוחכם יודע שהמכירה היא תהליך שבראשיתו [illegible] חששות והתנגדויות. לכן הוא ינסה להפיגם עוד בטרם יגש [illegible] עצמה.

מכאן, שמוכר הפועל בשיטה ה"רומנטית" אינו יוצר התנגדויות [illegible] נזקק לטכניקות כדי להתגבר עליהן. כאשר הלקוח [illegible] פתרון לבעיה שהטרידה אותו, המוכר לא יצטרך להקדיש [illegible] סגירת העיסקה יותר מ־10% מזמנו.

הבריטים ייצרו, הארגז ירכיב קרונות חדשים לרכבת ישראל

■ רשות הנמלים והרכבות חתמה הסכם עם חברת ג'ק־אלסטון, לייצור ואספקת 20 קרונות נוסעים חדשים לרכבת ישראל.

במקביל נחתם הסכם לשיתוף פעולה עם חברת הארגז, שתרכיב את הקרונות בישראל ואף תייצר חלק מהמכלולים של הקרונות החדשים. העיסקה מוערכת בכ־20 מיליון דולר, וביצועה יושלם תוך שנה וחצי מחתימת ההסכם.

חברת ג'ק־אלסטון הינה שותפות בריטית־צרפתית, הכוללת גם קבוצת מפעלים בספרד המתמחות בייצור קרונות רכבת.

החותמים על העיסקה, מימין לשמאל: נציג ג'ק אלסטון, מנכ"ל רכבת ישראל יעקב שנצור ומנכ"ל הארגז מאיר אביטל

חיסכון עם הכנסה חודשית

■ בנק טפחות מפעיל תוכנית חיסכון חדשה, "תשורה להכנסה חודשית", המיועדת ללקוחות שעומד לרשותם סכום כסף גדול יחסית, והם מעוניינים בתוספת להכנסתם החודשית.

חישוב ההכנסה החודשית נעשה לפי ריבית שנתית של 3%. וההכנסה החודשית והקרן צמודות במלואן למדד.

ללקוח מוצעים שלושה מסלולים עיקריים:

● ההכנסה החודשית המורכבת רק מהריבית, בסך רבע אחוז לחודש, צמוד למדד. בתום תקופת החיסכון נשארת בידי החוסך הקרן הצמודה בשלמותה;

● ההכנסה החודשית מורכבת משילוב של הקרן והריבית. הלקוח בוחר את מספר חודשי ההכנסה הרצויים לו (בין 48 ל־96 חודש) וההכנסה החודשית מחולקת בהתאם. במסלול זה ההכנסה החודשית גבוהה יותר, אך בסוף התקופה הקרן נאכלת;

● שילוב של שני המסלולים.

תקופת החיסכון בכל המסלולים היא 4 עד 8 שנים, לפי בחירת החוסך.

לדוגמה, חוסך המפקיד 100,000 שקל יוכל, במסלול הראשון (ריבית בלבד), לקבל הכנסה חודשית של 250 שקל צמודים למדד, ואת כל הקרן בתום התקופה בהצמדה מלאה. אותו חוסך יוכל למשוך במסלול השני, במשך 4 שנים, סכום של 2,213 שקל לחודש, או במשך 8 שנים 1,173 שקל לחודש, צמודים למדד. בסוף התקופה ישאר ללא הקרן.

באחרונה העמיק טפחות את פעילותו בשוק החיסכון. הבנק מפעיל שתי תוכניות, "טפחות תשורה" ו"טפחות בונוס לדירה", שבשתיהן העלה את הריבית.

משכנתאות לא צמודות

■ בנק כרמל מציע חידוש בתחום המשכנתאות: מעתה יוכלו רוכשי דירות לקבל משכנתאות לטווח ארוך, בלתי צמודות ובריבית קבועה, תוך יכולת לתכנן מראש את התשלומים לאורך תקופת הפרעון. לשם כך בכוונת הבנק להתחיל לגייס מהציבור הרחב פקדונות שקליים לא צמודים בריבית גבוהה, דבר שיפתח בפני המפקידים מסלול נוסף להשקעה ללא סיכונים.

מנכ"ל כרמל, רמי אביבי, מציין כי ההלוואה הלא צמודה מעניקה לרוכש הדירה את האפשרות לתקצב את הוצאות משפחתו, תוך ידיעה מראש מה גובה התשלום אותו יעביר לבנק מדי חודש. מקבל ההלוואה יוכל לבחור בין שני מסלולי פרעון. מסלול אחד, של תשלום חודשי קבוע למשך כל תקופת סילוק ההלוואה; מסלול שני יהיה מורכב מפרעון הקרן בסכום קבוע, בעוד תשלום הריבית יקטן ככל שהיתרה הבלתי מסולקת תצטמק.

בנק כרמל יהיה גם בנק המשכנתאות הראשון במדינה שיגייס מהציבור הרחב פקדונות שקליים לא צמודים, בעקבות האישור שניתן לכך ע"י המפקח על הבנקים. עד כה יכלו רק הבנקים המסחריים לגייס פקדונות לא צמודים מהציבור. בכוונת הבנק לתת תנאים אטרקטיביים למפקידים קטנים, עם סכומים של 10,000 ש"ח ומעלה, הודיע אביבי.

לדבריו, על רקע אי הוודאות השורר בבורסה, והמחסור באפיקי השקעה אלטרנטיביים בשוק ההון, נשאר הציבור תקוע עם סכומי כסף המחפשים אפיק השקעה שאינו כרוך בנטילת סיכונים מיותרים. בנק כרמל יציע למשקיעים אלה מסלול המבטיח את ערך הכסף, וגם ריבית.

הבנק מעוניין במיוחד במשקיעים קטנים, עם סכומי כסף פנויים מ־10,000 ש"ח ומעלה. הם יהיו זכאים לקבל ריבית גבוהה מזו הנהוגה בשוק, בעוד בעלי פקדונות הגדולים יותר יקבלו ריבית בשיעורים המקובלים בבנקאות. הפקדונות הגדולים יוגבלו ל־500 אלף ש"ח בלבד.

ההלוואות הלא צמודות לקוני דירות יהיו לשנה עד חמש שנים, בהתאם לבחירת מקבל ההלוואה. הריבית השנתית תגדל ככל שהתקופה תהיה ארוכה יותר.

[illegible]יורים גם בפוליטיקאים

המאפיה המוסקוואית מכריזה מלחמה

אנדרו היגינס

חבר הראשון בפרלמנט הרוסי, שנרצח על־ידי "אספסוף" (המאפייה), מת ברחוב היובל, מרחק של כחצי מטר מביתו – וכמטר וחצי מן הרובה הצ'כי [illegible] נורה הכדור שפילח את חזהו.

הכדור היחיד, שנורה מחלון איוורור של מרתף שניות [illegible] סאנדרי אייזדרדזיס ירד ממכונית סאאב הנהגה [illegible] נגע בו בצדו הימני. אייזדרדזיס, 35, מת כעבור [illegible] זמן, בערך, שנדרש לאולגה ירמילובה, שכנה [illegible] הקרקע של בניין המגורים בן תשע הקומות [illegible] המוסקואי חימסקי, להגיע ממטבחה למקום בו [illegible] המאפיה הרוסית – שעד כה הסתפקה ברצח בעלי [illegible] וחברי כנופיות יריבות – מלחמה גם על המעמד [illegible] של רוסיה.

[illegible] המשולהבת כלאו הכי, נסך רצח זה את רעל [illegible] נגד הורם הפוליטי המרכזי ברוסיה. המניע [illegible] לרצח – אומרים חברי הנרצח ב"מריניות [illegible] הרוסית", סיעה במרכזו המפה הפוליטית הרוסית – הוא נקמה על רשימה של 266 שמות, אותם פירסם אייזדרדזיס בעיתון המקומי "מי הוא מי", רשימה שנשאה את הכותרת "מנהיגי עולם הפשע". ברשימה מופיע שמו של "הגנב החותך" (כינוי ל"סנדק" הרוסי), ששילם בעד [illegible] אך מדברים גם על עיסוקיו של אייזדרדזיס מחוץ [illegible] המלכותית, על תפקידיו כיו"ר הבנק הפרטי [illegible] וחברות העסקים הבינלאומית. אשתקד נרצחו [illegible] עשרה בנקאים ולמעלה ממאה יזמים.

הפוליטיקאים והמשטרה מגיבים כדרך כלל במשיכת [illegible] על רציחות בידי רוצחים שכירים, ולמעשה [illegible] את הקורבנות עצמם, על שקיימו קשרים [illegible] אך הפעם נשבע הנשיא ילצין לפעול: "נתתי [illegible] לנקוט צעדים כדי לגלות את הרוצחים. הם אמנם [illegible] והדין ימוצה נגדם". הדומה רתחה מזעם ומשמועות, וכינסה ישיבה בדלתיים סגורות. אחר־כך עלו חבריה על אוטובוסים לחימקי כדי לבקר בזירת הרצח. ולאדימיר ז'ירינובסקי הלאומני, דרש את התפטרות הממשלה כולה. "ההיסטוריה מוכיחה, כי המאורעות ההיסטוריים הגדולים מתחילים ביריות. כך נפתחה מלחה"ע הראשונה, ביריה בסרייבו; וביריה של אתמול החל משבר חדש ברוסיה... השיטה רקובה, לכן על נציגיה ללכת". אחר־כך קיבלה הדומה החלטה בלתי־מחייבת, ב־239 קולות נגד 11, הדורשת לפטר את שר הפנים, ויקטור ירין – דבר שכנראה לא יתרחש, משום שהאיש היה תומכו הנאמן ביותר של ילצין במשבר הפוליטי של הסתיו האחרון.

מנהיג המפלגה הקומוניסטית, גנארי זיוגאנוב, דיבר על "טרור פוליטי", והזהיר מפני ניסיון של הקרמל ליטול לעצמו סמכויות חירום. יגור גאידאר, דובר שוחרי הרפורמות בפרלמנט, קבל גם על המניפולציה הפוליטית של האופוזיציה. "זה מוכיח את מצב הפשע המסוכן בארצנו, אך אני מתנגד בתוקף לכל ניסיון לנצל מצב זה לערעור היציבות".

אין ספק, כי רוצחו של אייזדרדזיס היה מקצוען. הוא ירה פעם אחת, הטמין את נשקו המגושם בזבל, בין צינורות ובקבוקי וודקה ריקים במרתף, וברח דרך חלון אחורי. מעשי רצח קשורים ב"אספסוף" הפכו לתופעה יומיומית במידה כזו, שרק המקרים הסנסציוניים ביותר מעוררים תשומת לב. לדוגמה, הרצח של אוטרי קוונטרישווילי, מאמן היאבקות ופילנטרופ, ואורח שכיח במסיבות העילית של מוסקווה, שהכל רואים בו את אחד הגנגסטרים הגדולים ביותר בכל הזמנים, נורה מן המארב בראשית מאי, בצאתו מבית־המרחץ החביב עליו.

אחד הסימנים להעזה של העולם התחתון הרוסי, הוא, שאייזדרדזיס וקונטרישווילי לא נרצחו לאחר רדת החשיכה. שכנים של חבר הפרלמנט הנרצח זוכרים את השעה המדוייקת: בשעה 8.25, לפני שהתיישבו לצפות בסדרה הטלוויזיונית "סאנטה ברברה". "זה נשמע כמו התפוצצות יותר מאשר כיריה. בהתחלה חשבתי שילדים משחקים בזיקוקים די־נור", אמרה ירמילובה, השכנה הראשונה שיצאה לשמע הירייה.

העדות היחידה לכך, שאייזדרדזיס היה במצב כלכלי טוב יותר מרוב האנשים בחימקי, היא גזוזטרה עם זכוכית ודלת פלדה חדשה, עם ציפוי דמוי עץ אורן, בדירתו.

ציפורנים אדומות וצהובות נערמות היום במקום בו נורה. "החיים בסביבה הזאת לא שווים יותר מכמה פרוטות", אמרה ירמילובה.

(רויטר)

המשטרה בודקת את מימצאי רצח אייזדרדזיס

אזרחי האיטי מצביעים בסירות

[illegible] הופך את החיים [illegible] לבלתי נסבלים. [illegible]: לברוח בכל מחיר

דיוויד אזבורן

[illegible] צללים מתארכים, אך [illegible] הגברים טרם גמרו את עבודתם. הם בין [illegible] האיטי שעודם עובדים. [illegible] הצידה במרחק שעה [illegible] של הבירה פורט־או־פראנס, [illegible] סירת מפרשים גדולה. [illegible] מעץ מנגו הושלם. [illegible] את הסיפון הארוך. [illegible] לא יודע כמה כלי שיט [illegible] של האיטי. עם [illegible] הבינלאומיים [illegible] נגד מרינה זאת, [illegible] כולטים להתקבצות [illegible] ליציאת האיטי בכיוון [illegible] למעלה מאלף פליטים [illegible] בכל הרבעון הראשון [illegible] על־ידי משמר [illegible] בלב ים, והוחזרו [illegible] הסירות בתוך [illegible] "יוהיה בסדר") מאסר [illegible] העיתונאים. לא מכבר הכריז הנשיא החדש מטעם הצבא, אמיל יונאסייט, כי מי שיעזור לאזרחי האיטי לברוח, ייענש; מי שמדבר בגלוי על ההפלגות מסתכן במאסר. אך כולם מודים, שהסירה עשויה להיות בקרוב בין נושאי "המטענים האנושיים" לארה"ב.

אחד שהפליג והוחזר ממיאמי הוא פריץ פיקאו, שעכשיו נמצא על החוף ונושא שקי פחמים אל הכפר הקרוב.

נשיאת הפחם היא מקור הכנסתו היחיד. אשתו עומדת ללדת והוא חושש, שהוא לא יוכל לפרנס אותה ואת הילד החדש, ולכן ינסה להפליג שוב. "זה תלוי במצב", הוא ממלמל, בעומדו על הסיפון הבלתי־גמור ומסתכל על הים. "אך אני חושב, שהאמברגו יחמיר את המצב עוד יותר". הוא מנסה להסביר את היאוש השורר בקרב רוב בני האיטי: "אם אין לך כסף, אתה לא אוכל. אם אתה גונב, יורים בך. וכך אין מה לעשות".

התושבים מדברים באי־רצון על המצב הפוליטי. השמעת ביקורת על המשטר הצבאי היא מעשה מסוכן.

כולם פוחדים מן הפרא"פ (Le Front Pour L'Avancement et Progres Haitien, החזית להתקדמות וקידום בהאיטי), רשת ארצית של אנשי כנופיות, ששכר הצבא כדי לדכא את תומכי הנשיא ז'אן־ברטראן אריסטיד, שהודח בהפיכה בחודש ספטמבר 1991.

תושבי האיטי חיים באי ודאות לגבי העתיד. הם לא מקבלים בברכה אפשרות של פלישה אמריקנית, אך היו מברכים על פלישה כזו אילו הבטיחה את שובו של אריסטיד.

"מאז עזב אריסטיד חיינו הורעו", אמר מרק, אחד הנגרים; "יש לנו ילדים, אבל אין לנו מה לאכול. זה רע מאוד". הם אמנם אינם יודעים הרבה על האמברגו, אבל מבינים שהנשיא קלינטון לא כל כך יודע מה לעשות. "הוא מדבר אבל לא עושה כלום", אומר נגר אחר.

אן פולר, מהקואליציה הלאומית למען פליטי האיטי, שבסיסה בניו יורק, מאשרת כי חלה עלייה תלולה במספר היוצאים. לאור ההידרדרות במצב זכויות האדם ובמצב הכלכלי, היא אינה מופתעת מכך. גורם נוסף, לדבריה, הוא הודעת ממשל קלינטון, כי בקרוב יחדש את בדיקת מבקשי המקלט בלב ים, ובכך ישים קץ לנוהג הנוכחי של החזרה אוטומטית. כדי לאפשר בדיקה בים מקווה וושינגטון להתחיל בימים אלה בשימוש באניית נוסעים חכורה מאוקראינה, והיא דנה עם בריטניה באפשרות של עגינת האניה, המכילה 700 נוסעים, במימי איי טורקס וקאיקוס.

"התושבים מיואשים", אומרת אן פולר; "הם היו מפליגים גם אילו היו בטוחים שיישלחו בחזרה. עכשיו ייצאו יותר; לדעתי, זה מובן מאליו". אם מספרי הפליטים יוסיפו לגדול, עלולה המעמסה על האניה – ועל מדיניותו של קלינטון – להכביד מדי, והנשיא עשוי לאלץ את הבית הלבן לקבל החלטה על פלישה.

עד אז, הסירה תארך מפיגום העץ ותצא למסעה המסוכן לפלורידה. אם תיתפס, יגיעו חייה הקצרים לקיצם. כל כלי השיט מסוג זה, שנתפסים על־ידי משמר החופים האמריקני, מועלים באש ומושמדים בים.

(רויטר)

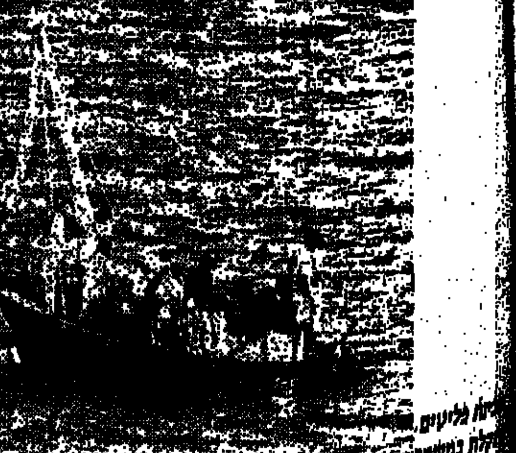

סיפור חוץ

בין מלחמה לשלום

בסרייבו כבר לא חוששים מירי כדורים, אבל עדיין אין תעסוקה וקיום אנושי הוגן, והשכול קשה מאוד

□ מארק היינריך

הצלפים הסרבים אמנם הרחיקו את הכוונות הטלסקופיות מחלונות הבתים בסרייבו, אך הרגלים הסרביים על הבתים בהם הם נמצאים, מתנופפים כתזכורת לתושבים.

מאז פברואר, כשהסרבים הפסיקו להפגיז את סרייבו, כדי שנאט"ו לא תפתח בהתקפות ענישה נגדם, חזרה העיר לקצב הנינוח של ימי שלום – בפרט לאורך השדרה הראשית, המכונה "שדרת הצלפים". התושבים כבר לא רצים או מגבירים את מהירות נסיעתם, כשהם עוברים בטווח ראייה מהבתים שמעבר לנהר, מחשש לפגיעת כדור.

הדגל התלת־צבעי של הסרבים מזכיר את דגלי מזרח־גרמניה לאורך חומת ברלין, שהקיפה את מערב־ברלין בעת חלוקת גרמניה בתקופת מלחמה הקרה. הדגלים ממחישים למי ששכח, כי סרייבו עדיין נצורה, וכי תושביה חיים רק מסיוע זה, בחסדי הסרבים, ואין להם מפלט אלא אם ימסרו את העיר. הפסקת האש בפברואר ונסיגת הנשק הסרבי הכבד מסביב לסרייבו השתיקו את התותחים הגדולים, אך לא הסירו את טבעת המצור הסרבי מסביב לסרייבו. היא קיבעה מצב בו מחזיקים הסרבים את רובע גרבוויצה, המגיע עד מרכז העיר ומותיר 300 אלף תושבים לכודים בצד השני. "האנשים מתקשים לחוות את הצפוי להם. הם לא בטוחים שהמלחמה חלפה", אמר מלין וראנסיץ, פסיכיאטר המטפל בתושבים שנפגעו מטראומות ב־20 חודשי מאמץ ההישרדות במצור. "כולם חשבו שהאולטימטום הוא אכזבה. שהרי כולם חשבו שהמצב ישתנה בן לילה", אמר וראנסיץ ביאוש.

ויליאם אינגלטון, מתאם האו"ם החדש לשיקום סרייבו, מודה שאי אפשר לעשות הרבה מלבד תיקון שירותים חיוניים פה ושם, עד שתתחדש התנועה החופשית של רכב מסחרי ופרטי לעיר וממנה. אך אין שום סימן שזה יקרה בקרוב, בין היתר בגלל אי רצונה של ממשלת בוסניה לפתוח את שערי העיר, מחשש שהדבר יגרום ליציאה המונית, שתפתח את הדרך בפני השתלטות סרבית.

בינתיים מרשים ממשלת בוסניה והשלטונות הסרביים הבדלניים, רק לגימלאים ולנשים עם ילדים (אוכלוסיה חסרת ערך צבאי) לבקר באורח חוקי עיר שבידי הצד השני. הסרבים הפכו את "גשר האחווה והאחדות" לגרבוויצה לגבול מפוחד, המזכיר את "צ'קפוסט צ'ארלי" בחומת ברלין. התנועה מתפתלת בין מחסומים של שקי־חול, מכוסות מתכת וחומת צינורות בטון בגובה 3 מטר הניצבת בסוף. כלב רועים גרמני מתרוצץ ושומר על המקום. על חומת הצינורות קבוע שלט: "רפובליקה סרפסקה" – סימן לתביעה הסרבית לחלק מסרייבו, לפחות, אותה רוחים שלטונות בוסניה הרב־עדתית.

במרכז סרייבו, הנמצא בשליטת הממשלה, חוזרים החיים למסלולם. אך בעיר בה מיטשטש הגבול בין שלום למלחמה, תמונות רבות גובלות באבסורד. כמה מכוניות גדולות ונוצצות הופיעו ברחובות, כמו אחרי תרדמת חורף בעת המצור, והיושבים בה נוסעים לכאורה ללא מטרה ברורה בשכונות אפורות, הרוסות מהפגזות. חשמליות בצבע כתום, ששוקמו על־ידי אנשי האו"ם, חולפות ברעש, וילדים תלויים על צדדיהן. חזרו גם שוטרי התנועה המונעים מנהגים, שב־20 חודשי הפגזה שכחו מהי משמעת, לנסוע ברחובות החד־סטריים הלא־נכונים ומאיימים לשלול מהם את רשיונות הנהיגה.

אנשים מגדלים ירקות ליד בתיהם, במקומות שעד לפני זמן קצר ירו בהם הצלפים. המונים מטיילים לאורך "שדרת הצלפים" ללא פחד, עוקפים ילדים המחליקים על גלגיליות בדרכם בין הריסות בניין הפרלמנט, מבני האוניברסיטה, סופרמרקטים וקיוסקים. מגרשי החניה זרועים גרוטאות מחלידות של מכוניות, שרבות מהן נערמו כצורה פרוורטית של פסלי מלחמה, המשמשים כמתרסים בפני הצלפים שנותרו עדיין. לאורך מרכז הקניות וסימטאות העיר העתיקה מהתקופה העותמנית, שבעבר היו גדושות תיירים, נפתחו מחדש בתי קפה רבים, אך רוב התנועות נהרסו או נבזזו.

באחד מחלונות הראווה מוצג פוטומונטאז' של ספורטאים נוסעים באולימפיאדת החורף, לילהמר 1994. זהו סמל לגאווה אזרחית שנותרה בעיר הרוסה, ששיעור האבטלה בה מגיע ל־90 אחוז, כלומר כולל כל אדם שאינו משרת בצבא או בממשלה ואין לו עסק קטן. אנשים שהיו עובדי צווארון לבן אמידים עומדים כיום בתור ליד מוסדי הסעד של האו"ם, או מוכרים ברחובות מעט סחורה בשוק השחור. תושבי סרייבו הולקים מדי יום כבוד לקורבנותיהם, ומבנים עם 10,000 הנופלים הגודשים את בתי הקברות.

ניצולים רבים חשים עצמם מרוכזים ומיותרים, לדברי וראנסיץ. הם כבר לא עסוקים במלחמת קיום תחת אש, אך עדיין נשללים מהם יתרונות השלום כגון תעסוקה הוגנת. אשה הבורעת ליד קברו של אחיינה בן הארבע, אומרת: "עכשיו יש שלום ושקט; אנחנו יכולים לטייל ברחובות ובגנים הציבוריים, לשבת בבתי הקפה... אבל היום, יותר מאי־פעם, אנחנו מרגישים בחסרונם של אלה שהלכו לעולמם".

(רויטר)

הכרה בקדושת האקראי

מיצב עם תרנגולות אנונימיות, שיצר האמן ז'ק ז'אנו, מוצג במוזיאון הרצליה.

ז'ק ז'אנו, פרט מתוך מיצב עם תרנגולות אנונימיות, 1994, ברזל ונוצות.

ב תערוכתו החדשה במוזיאון הרצליה לאמנות, מציג ז'ק ז'אנו תרנגולות עשויות ברזל חלוד, עגלות, מרכבות וכלובים עשויים ברזל.

כל המוצגים בתערוכה עטופים בנוצות. באופן זה בחר ז'אנו לבטא את הדימוי הפואטי, המופיע בעבודותיו. אוצרת התערוכה: דליה לוין.

לז'אנו אין חומר או מדיה קבועים. הוא מפסל ומצייר באותה דרגת טבעיות. הוא אינו מחפש לקחת חומר נייטרלי, טהור ובתולי, שנקנה בחנות כדי לברוא ולעצב ממנו משהו חדש. ז'אנו משתמש במה שכבר היה בו משהו מראש, חלק ממשמעות המוצר הסופי, סוג של אמנות קילאז' אבל ללא האידיאולוגיה המקורית של הקולאז'.

חומר המוצא הוא פסולת, שברי מכונות, כפיסי עץ, רצועות עור שנפסלו בתעשיית התפילין, גלגלי אופניים, קש, בוץ. הכרה בקדושת האקראי, היא הבסיס להחזרה לחיים של שברים ופיסות שהיו להם חיים קודם לכן כחלק מחפצים, כלים, כלי רכב, רהיטים או בעלי חיים.

הנוצות בהן משתמש ז'אנו בעבודתו הנוכחית הן חומר אורגני אשר אסף משיירי כריות, שנזרקו לפחי אשפה. האמן מנסה להנשים אותן באופן מלאכותי על ידי מאוורר חשמלי, שמעיף אותן בית דפנות אקווריום שיצר, ובכך מעניק להן חיים מחדש. המעבר אותו עושה ז'אנו מהשימוש בברזל הקר והמגושם אל הנוצה הקלה והאוורירית, מעניק ליצירה מימד נוסף רוחני, מטאפיזי.

ז'אנו נולד בעיר פאז במרוקו, והגיע כילד בן שבע עם הוריו לעיירה שלומי של סוף שנות החמישים. לאחר שרות צבאי בחיל הים עבר לירושלים ולמד בבצלאל. בשנת 76' יצא למסעות נדודים למספר שנים על פני אירופה והמזרח הרחוק. בהודו נקלע לעירו של הגורו בגואן, ובעקבות פגישה מיסטית עמו נשאר במחנהו כחצי שנה. הבגואן שהתרשם מחיפושו הכן של ז'אנו אחר ההארה הרוחנית, הפתיע אותו כאשר הציע לו לחזור לביתו ולמצוא שם את מבוקשו באחת מחצרות הרבנים החסידיים. ז'אנו חזר לארץ, נישא לסוזאן ונולדו להם חמישה ילדים. את שנות השמונים בילה חליפות בין ירושלים וניו־יורק. בשנים האחרונות מתגורר ז'אנו עם משפחתו בירושלים, בקירבת השוק.

התערוכה תימשך עד לתאריך 31.7.94

פסטיבל סרטי תעשיה, עסקים ומולטימדיה

הפסטיבל השלישי לסרטי תעשיה, עסקים ומולטימדיה, יתקיים השנה בתאריכים 6־8 ביוני 1994, במוזיאון ת"א לאמנות, בחסות בנק דיסקונט. זוהי הפעם הראשונה בה יכללו יישומי המולטימדיה בפסטיבל סרטי התעשיה בישראל.

בשלושת ימי הפסטיבל יופעלו אולמות במוזיאון, וכן יוצב אוהל תערוכה ענק ברחבת המוזיאון. באולמות יוקרנו סרטי תעשיה ועסקים ויתקיימו מיצגים רבי מסכים. במקביל, יתקיימו ימי עיון ודיונים במגוון רחב של נושאים, וביניהם: מולטימדיה בשירות השיווק והתעשיה, בשירות החינוך, בהדרכת עובדים ותמיכה בלקוחות, עריכת וידיאו דיגיטלית, מולטימדיה בענף התיירות ועוד. בשלושת ימי הפסטיבל יוקרנו כ־75 סרטים, באורך ממוצע של 10 דקות, לפי הקטיגוריות הבאות: פעילות תעשייתית, מוצרים וחומרים, אדם וחברה בתעשייה, סרטי חברה, חינוך מחקר ופיתוח ומדע, הדרכה ותיירות.

במקום יוצבו גם משחקי מחשב מיושמים למולטימדיה, שילדים יוכלו לשחק בהם בכל זמן הפסטיבל.

השני לתיאטרון סטודנטיאלי

בית הספר לאומנויות הבמה בית צבי, הסטודיו למשחק בהנהלת ניסן נתיב, הסטודיו למשחק יורם לוינשטיין, בית הספר לתיאטרון חזותי, החוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב, והחוג לתולדות התיאטרון של האוניברסיטה העברית בירושלים – כל אלה ישתתפו בפסטיבל השני לתיאטרון סטודנטיאלי שייערך ביוזמת ובארגון האוניברסיטה העברית, זו השנה השניה ברציפות.

הפסטיבל, המאגד קשת רחבה של סגנונות תיאטרליים – מהתיאטרון הקונבנציונלי הממוסד ועד לתיאטרון השוליים, נערך השנה בחסות ובמסגרת אירועי פסטיבל ישראל. המארגנים מקווים כי כבר בשנה הבאה תורחב מסגרת הפסטיבל למסגרת פסטיבל סטודנטיאלי בינלאומי, וכבר עתה נוצרו קשרים ראשוניים בנדון עם אוניברסיטאות באירופה.

אירועי הפסטיבל יתקיימו בתאריכים 1־2 ביוני 1994, במרכז ז'ראר בכר ובמקומות שונים במרכז ירושלים. כן יתקיימו אירועי חוצות מדי יום בעיר.

מבחר סרטי באגס באני בסינמטק ת"א

בחודש יוני יקרין סינמטק תל־אביב שתי תוכניות של סרטין המוקדמים של באגס באני: ביום א' 5.6.94 בשעה 19.00, יוקרן הסרט "ארנב נולד". התוכנית תעקוב אחר התפתחותו של באגס באני, שחקן מצוייר, מילדותו – כיצור עצבני ומוטרף ועד פיתוח אופיו וצורתו לכוכב מוכר, דרך סרטיהם של צ'אק ג'ונס, טקס אברי, בוב קלמפרט, פרנק טשלין ופריז פרלנג.

ביום ד' 8.6.94 בשעה 19.00, יוקרן "?Whats up Doc" – באגס באני כראי לארה"ב של שנות הארבעים. מלחמת העולם, סרטים, קומיקס, מוסיקה, ספרות עממית, חברה ומוסר.

כל תוכנית תכלול הקרנת 12 סרטונים והקדמה של צביקה אורן.

"הכפיל" בוואדי סאליב

כמוצ"ש האחרון, הועלתה על במת במה 2 בוואדי סאליב הצגת ה"כפיל", מאת עדנה מזי"א, בבימויה של גולה צלטון ובכיכובו של מוני מושונוב. בהצגה משתתפים: אהרון אלמוג, יותם ייני, אלכס מונטה, יהויכין פרידלנדר, דניאלה מילר, איציק קלוגר, דור בכר. תנועה: דניאלה מיכאלי, תפאורה: מרים גורצקי, מוסיקה: שלמה גרוניך, תאורה: יחיאל אורגל.

נושא המחזה: יקוב גוליארקין, פקיד זוטר ומבולבל, החי בחוסר שקט מתמיד, בחרדה ניצחית ובחוסר מודעות טרגי־קומי, פוגש בליל סערה אדם הדומה לו בכל, רק צעיר יותר. תחילה נדמה לו שחושיו מתעתעים בו, אלא שבהדרגה הולך הכפיל ומשתלט על חייו וזהותו. האנשים סביבו חדלים להתייחס אליו ומעדיפים את הצעיר – האמביציוזי, המרושע והכריזמטי. האמנם זהו יקוב גוליארקין האמיתי? האם זו מציאות או דימיון?

מוני מושונוב בתפקיד יקוב גוליארקין.

כמו להציץ לחדר הילדים של המחול המודרני

דוביק אשדות, ניו יורק

ר ק בניו־יורק, בשיא עונת המחול, אפשר לעבור מאה שנות מחול מודרני בנשימה אחת, וכמעט באותו שבוע. להלן רשמים:

זה היה כמו לחזור אחורה בזמן: להציץ לחדר הילדים של המחול המודרני, ולגלות את הרך הנולד בצעדיו הראשונים. ההורים: טד שון ורות סנט דניס, חלוצי המחול החדיש באמריקה. המקום: כנסיה ריקה במורת הגריניץ' וילאג', המשמשת מרכז תרבות. הזמן... ובכן, לרגע באמת היה נדמה, שאנחנו בשלהי מלחמת העולם הראשונה, בסדנת המחול של הצמד המהפכני. השנה: 1916, ובין המשתתפים מרתה גראהאם ודוריס האמפרי. אבל המופע מתקיים כאן ועכשיו, על־ידי להקת DENISHAWN, המשחזרת עבודות היסטוריות של שני הראשונים. באוירה קסומה, כמו בסרט אילם, מוצגים בפנינו ביכורי המחול המודרני, כמעט כפי שרקדו אותם לפני 70 שנה, בלהקה המקורית של שון וסנט דניס. לפני כל ריקוד מוקרנים, בין עמודי הבמה הטבעית, תצלומים ישנים של גיבורי העלילה. קריינות רקע, ברוח יומן חדשות של פעם, משיבה אותם לרגע לחיים, בביצוע המקורי.

חוויה מושלמת. ביכורי היצירה מלפני 75 שנה, קרמו עור מתוח וגידים מחוטבים. התלבושות הן העתק מדויק של המקור. חיוך באיבי ומבע מרצין של הגברים מוסיפים לאותנטיות. השיחזור נעשה בעזרתה של ג'יין שרמן בת ה־86, שרקדה בלהקה המקורית. הישישה העירנית, שהסתמכה על רשימות היוצרים ובעיקר על זכרונה המופלג, הקפידה לשמר את רוח הזמן, בשמחת החיים וכתום הבתולי של הביצוע המקורי. הריקודים רוויים במיסטיקה ובאקזוטיקה מזרחית, האופיינית לסנט דניס, כמו לתתומי היצירה האחרים באותה תקופה. היה זה ביצוע למופת: החל ב"גנוסיאן", למוסיקה המכושפת של סאטי, עם תנועות ידיים "מצריות", דרך ריקוד הדרוויש על סיבוביו האינסופיים, ועד המחול המלכותי מאינדונזיה.

מר מחול

קשה להעריך את המחול המודרני, בלי להכיר בחשיבות עבודתו של מרס קאנינגהם, אך גם לא מוכרחים לאהוב אותה. הרי גם לא מוכרחים ללמוד תיכנות, כדי ליהנות מכתיבה במחשב. כי לכאורה, הלקסיקון המינימליסטי של קאנינגהם מציג מחול חסר רגש, כמו בשפת מחשב. הוא ממש מפרק אותו לגורמי יסוד ובמילון המיוחד שלו, שפת הגוף נראית מיכאנית ותנועות הריקוד כמעט רובוטיות. בתוספת מוסיקת מחשב אלקטרונית, שלאוזניים רבות היא פשוט רעש, יצירותיו לא רק מסובכות, הן יכולות גם להתיש. אגב, למען האמת ההיסטורית: חלק מעבודותיו של קאנינגהם אכן יוצרו באמצעות תוכנת מחשב הקרויה "לייפורמס".

אבל טעות להגדיר את החומרים של קאנינגהם כחומר לימודי. התוצאה על הבמה היא יופי יחיד במינו, דווקא בגלל גישתו לגוף האנושי כאל כלי עבודה, המצליחה להפיק ממנו תוצאות מדהימות. הסך הכל הוא אסתטיקה מופשטת, הדורשת לימוד והסתגלות, כמתחייב במוסיקה חדישה, בציור ובפיסול. כל החוכמה היא להתרגל לשפה, להתייחס לתוצאה האסתטית ולהתעלם מ"למה התכוון המשורר".

לעתים, הבמה שלו נראית כגן פסלים מתעורר לחיים, הנע באיטיות מתנועה קפואה אחת לשנייה ומחליף צורות כמו בקליידוסקופ. הרקדנים/יות מרוכזים בתוך עצמם, וכל תנועה מדודה ומתוכננת. אין מקום לטעויות. הקפדה אדירה בפרטים אינה מזניחה קומפוזיציה כללית, היוצרת אפקטים מרהיבים. בתוספת תאורה מתוחכמת ותלבושות נאות, המופע יותר ממעניין.

השנה, לראשונה, הישיש בן ה־75 כבר לא רקד בעצמו, ואולי הוא גם לא מחדש הרבה, רק מעשיר את השפה בנרבך נוסף. ב" ציפורי תוף", המוסיקה והתנועה משתלבים להפליא, והחיקוי האמנותי של עולם החי משיג יופי חזותי נדיר. הדינמיקה נעה מאיכות של תנועת התעמלות אמנותית לגבולות הפנטומימה, והיחד מהווה תמונת קול־נועית מרהיבה. אם מקבלים את כללי המשחק שלו, גם שאר חלקי התוכנית מהנים.

בארישניקוב הגדול

את ניז'ינסקי האגדי הערצתי. אלילי באלט בדורי, אני מודה, לא סיפקו את צרכי החושים והאמנותיים. לכן הסתייגתי מנורייב המנוח וגם מבארישניקוב, ייבדל לחיים ארוכים. חיוכו הנבוב ותנועותיו הנקיות מדי, בטלויזיה ובקולנוע, השאירו אותי אדיש לכשרונו. רצונו העז להשתלב במחול המודרני האמריקאי לא נראה לי. ברישניקוב, רקדן קלאסי, ועוד רוסי בנשמה, לעולם לא יכול לעשות זאת כמותם. בשביל זה לא מספיק להחליף טכניקה. בשביל זה צריך להחליף את הנשמה עצמה.

עד, שראיתי אותו החודש בהופעה והיהו ברישניקוב, עם להקתו (WHITE OAK PROJECT), היה אחד משיאי העונה במחול, בכל מחול, חוויה שקשה לתארה במלים, ואין לה הסבר חד וחלק. והרקדן הנודע לא רק הצליח להשתלט על סודות המחול המודרני, הוא יוצר תקן חדש בביצוע, מבלי להחליף את עורו או את דרך התבעה היהודית שלו, הראה לקהל הניו־יורקי המפונק מהי שלמות. עדיין מעודן ומסוגנן מאין כמוהו, הוא מוסיף למחול המודרני משהו זך ורב עוצמה כאחד, כמו גראהאם וג'רום רובינס של פעם.

זהו רקדן גדול, ממש יחיד בדורו. ... לכוריאוגרפיה של טווילה ת'ארפ, היה הישג ... פעמי. ביצוע הצעדים הזוכרים והתנועה ... היה אפוף קסם הגובל ברוחניות, אף שהתנועה ... ופשטנית, כביכול. אין זו יצירה חדשה. ... תוברה לצמד שכלל אותו ואת ת'ארפ. ... ובעיבור שלו, ההולם אותו ככפפה, בריש... ביצוע וירטואוזי יוצא דופן, שהקנה ליצירה ... כשלעצמה, רמה נדירה של שלמות.

זה מתחיל בצר הטכני המפליא שלו ... המופתית, בה פירש את כל הדקויות ... המורכב וגרוש הפרטים, ונמשך בשליטה ... היצירה, שבוצעה בקלילות חיננית ... שרק רקדן מנוסה וטכנאי בחסד יכול ... ביטוי כזו.

אחרי ארבע שנים של הופעות בכל העולם ... ברישניקוב סוף סוף להופיע בניו־יורק ... יוצרים אחרים, ביניהם קאנינגהם ומרק מוריס ... עליו לא מעט. הקבוצה הקטנה של רקדנים ... כולם יוצאי להקות עלית, מפגינים רמה ... עבודה אישית ועבודת צוות. ממש ללקק ... אין יותר מלים.

הזוכים בפרסים על איורי ספרי ילדים

פרס מוזיאון ישראל לאיורי ספרי ילדים ע"ש ... יצחק, מוענק מדי שנתיים למאייר ישראלי ... הפרס לעודד אמנים יוצרים לאייר ספרי ילדים ... ערכם החינוכי הרב של הציורים, שהינם ... האמנות הראשונות המטביעות את רישומן ...

למעלה מ־120 ספרים הוגשו השנה לתחרות ... שבה היו חברים מיכאל דק, תמיר ראונר ... להמן וכן שני ילדים המביעים חוות דעת ... ממי שהספר מיועד לו – עדי כהן ומתן ראונר.

הפרס מוענק השנה לאורה אייל על איורי ... "חמש מכשפות הלכו לטייל" מאת רונית חכם ... איילות. ציונים לשבח מוענקים לאיתן ... ועיצובו של הספר "אני לא משלם" – ... אלברשטיין, בהוצאת עם־עובד, ולהלה ... לספר "אין שם אריה" מאת נורית זרחי ...

טקס הענקת הפרסים ייערך בתחילת יולי ... הזוכים.

איור של דולה חבקין מתוך הספר "אין שם אריה"

רישומי מכונות ותפוצים

רישומים מתוך הסידרה "מכונות ותפוצים" ... תדאוש קנטור (1915־1990), מגדולי ... בפולין מאז מלחמת העולם השניה ... לציבור בישראל במוזיאון הרצליה ... ביולי.

תדאוש קנטור היה יוצר גדול, אלוף ... האמנות הפולנית בת זמננו. הוא היה ... ורישומים, מעצב במה, יוצר תיאטרון ... שמאחורי האוונגרד ומניפסטים ... בעיירה פולנית יהודית במרוח ... הנצרות והיהדות, גם יחד ...

ציוריו של קנטור הושפעו ... של מלחמת העולם השניה ...

תדאוש קנטור, "קול התרנגולת", ... על נייר, 25x35 ס"מ.

רוברט וילסון מדליק את האורות

גיורא מנור

"דוקטור פאוסט מדליק את האורות" מאת גרטרוד סטיין. רעיון ובימוי: רוברט וילסון. מוסיקה: הנס פטר קון. בביצוע שחקני תיאטרון הבל (ברלין).

ע שרים שנה היו אוהבי התיאטרון החדיש בארץ צריכים לחכות עד שהגיע תורנו לראות יצירה של אחד מגדולי התיאטרון המודרני, רוברט וילסון האמריקני, המרבה לעבוד באירופה, ובייחוד בגרמניה. לא משום שמאס במולדתו – הוא יליד המערב, גבה קומה ומדבר באיטיות אפילו יותר מברליב המנוח, כמנהג הדרום של ארה"ב – אלא משום שבאירופה מוכנים לממן הפקות 'מוזרות' שכאלה, ובאמריקה המתברגנת לא.

הפעם בחר וילסון בטקסט מיוחד במינו, מאת גאון אמריקני אחר, שגלה, הלוא היא המשוררת גרטרוד סטיין. היא התגוררה רוב ימיה בפאריס, והליבריט שלה על הדוקטור המלומד וההסכם שחתם עם מפיסטו, השטן בכבודו ובעצמו, הוא פנינה מצחיקה, מלאת משחקי מילים פשוטים־מתוחכמים. יש במופע שני שדים, ושלוש מרגרטות, הנושאות כל אחת לחוד וכולן יחד לא פחות מארבעה שמות. וגם נחש, כלב וילד וכמה וכמה דוקטורים מלומדים.

הטקסט המשעשע של סטיין הולם ככפפה את משחקי האור, והתמונות הנפלאות שיוצר ביד אמן הבמאי־הצייר. לדוגמה: "אני הוא הוא, ואת היא היא, ואנחנו אנחנו".

לא יתכן לנסח את הזוגיות בפחות מילים ובצורה מבריקה ומושלמת יותר. ממש כמו הפסוק המפורסם ביותר של סטיין: "ורד הוא ורד הוא ורד". מי שבעיניו אלה שטויות, ראוי לרחמים.

וילסון נהג לביים הצגות הנמשכות שעות רבות, ואפילו ימים ולילות. הפעם הסתפק כ־90 דקות, כמו משחק כדורגל. גם התנועה האיטית־איטית, שאפיינה את הבימוי שלו, הזמן הזוחל עד שהוא הופך לזכוכית מגדלת של כל התרחשות, נעשתה הפעם יחסית לו מהירה. עדיין יש בכל ההתרחשויות של דמויות מרחפות בחלל, במה המשנה את צורתה לעיני הצופים, קסם של חלום.

מאחר שהשחקנים המצויינים הללו גרמנים, המשמיעים טקסטים באנגלית, יש בהגייתם המלאכותית משהו, גורם של ריחוק ואובייקטיביזציה של הטקסט. כאילו המילים הן דגימות של התבטאות תחת מיקרוסקופ. וגם מגרעת זו מוסיפה עניין, כי המילים הפשוטות כל כך מקבלות משמעויות, שהיו נעלמות בפי דוברי אנגלית מבטן ולידה.

הסיפור המוכר משמש מסגרת, ובניגוד ליוצרים רבים, הטוענים שהם עוסקים ב"מחקר" החומרים הבימתיים, הפעם זה באמת מסע של תגליות. צבעים פשוטים, ראשוניים, שחור, לבן ואדום. ריקועים של אור. פסי אור. צורוניות חדות כתער. התנועה מצויינת, משמעותית מבלי להיות מורגשת כמרכיב נפרד, כל אלה יוצרים מופע בימתי נהדר.

פאוסט זה של וילסון, הוא תשובה הולמת לכל אלה המקשים מדי שנה, למי בכלל נחוץ פסטיבל בינלאומי של אמנות בירושלים.

פנחס צוקרמן לקונצרטים עם הפילהרמונית

פנחס צוקרמן (בתמונה) מגדולי הכנרים של ימינו, מגיע בחודש יוני הקרוב לשני קונצרטים עם הפילהרמונית הישראלית. צוקרמן מלבד היותו כנר מעולה, זוכה גם להצלחה לא פחותה כויולן, מנצח, מחנך ומנגן של מוסיקה קאמרית. נולד בישראל (1948) והחל במן את לימודיו אצל אביו ואצל אילונה פהר. ב־1967 זכה בפרס לונטריט היוקרתי, ובכך החלה הקריירה הבינלאומית המזהירה שלו.

צוקרמן ינצח וינגן עם הפילהרמונית בשלושה קונצרטים בלבד: ביום ג' ה־7.6.94, ביום ו' ה־10.6.94 בהיכל התרבות בת"א, ובבנייני האומה ירושלים ביום ה' ה־9.6.94. בתכנית של יצירות של שוברט: הפתיחה לרוזמונדה, רונדו לכינור, וסימפוניה מס' 2.

סדנאות למקצועות התיאטרון

החוג לאמנות התיאטרון באוניברסיטת תל־אביב יוזם וארגן, בשיתוף עם המינהל לתרבות, התיאטרונים והמוסדים בארץ, שגרירות צרפת, המועצה הבריטית ואגודת ידידי האוניברסיטה ת"א־ארה"ב, סדנאות אמן למקצועות התיאטרון (סאל"ה). הסדנאות יועברו בחודשים יוני־יולי, והן מיועדות לבמאים, שחקנים, מעצבים ו...ליצנים – כולם אנשי מקצוע.

הסדנאות יינתנו ע"י מורים/אמנים בעלי שם עולמי שיגיעו לארץ במיוחד לפרוייקט זה: מייקל אלפרדס מחשובי הבמאים הנסיוניים באנגליה, ריצ'ארד שכנר מארה"ב – יוצר וחוקר בתיאטרון הנסיוני בארה"ב, מעצב התאורה מאבינינון קלוד פרז, שני הליצנים מיכאל כריסטנסון וליין בארטון מניו־יורק. אליהם מצטרפת גם אמנית־מורה ישראלית מהשורה הראשונה – נאוה צוקרמן, מייסדת תיאטרון "תמרגע".

תאומים, ועוד בקומדיה

בימים אלה מתקיימות חזרות על מחזה חדש – קומדיה של "תאומים" בהפקת "תיאטרון יובל" – מרים יובל. לאחרונה הגיע לארץ המחזאי הבריטי ג'ראלד מון, שכתב את המחזה, ביים אותו בלונדון וגם יביים את ההצגה בישראל. בתפקידים הראשיים ישתתפו, דודו דותן וגבי עמרני. כן משתתפים שולה חן ושמואל אייזר.

ההצגה, שהועלתה בהצלחה גדולה בכ־30 מדינות העולם, גדולה במיוחד היתה בלונדון, בברודווי, בסקנדינביה ובניפן. תורגמה לעברית על ידי אבי קורן. ההצגה מלאה המתעות ופעלולים שהובאו במיוחד מלונדון, ובאו ההצגה יתבקשו שלא לגלות את מהלכי העלילה, כדי שלא לפגוע בהנאת הצופים. תפאורה: מיקי בן־כנען. תלבושות ואביזרים: אילן מלד. הצגה ראשונה בתאריך ה־2.6.94.

פרס שני לסרט "זוהר" – בפסטיבל יוסטון בארה"ב

הסרט "זוהר" בהפקת "מוביט", מיכה שרשבסקי ויהושע בן־נון, ובבימויו של ערן ריקליס, זכה בפרס שני בפסטיבל יוסטון בארה"ב. פסטיבל יוסטון הוא הפסטיבל השלישי בגודלו והובאו אליו כ־400 סרטים מכל רחבי העולם.

שיינדלה באנגלית

קבוצת TACT – קבוצת חובבי התיאטרון: התל אביבית, הוזמנה לפסטיבל חובבי תיאטרון באנגליה בקיץ הקרוב עם ההצגה "שיינדלה", מאת רמי דנון ואמנון לוי.

הקבוצה מעלה את ההצגה בשפה האנגלית, רק 4 הצגות בחודש, באולם יד לבנים בתל אביב, ולאחר מכן תצא לחו"ל. בימוי: הלן קיי, ניהול מוסיקלי: דניאל ליונס, מרק שיין, משתתפים: עופרה קפלן, דוד גדיל, מרלין ואן ואלקום לי, יהודה גולדשטיין, ג'וני פיליפס, דניאל ליין...

קבוצת TACT חברה בEADS ... של קבוצות חובבי התיאטרון ... התל אביבית, הינה חלק מאירגון הגג הארצי של קבוצות חובבי התיאטרון בשפה האנגלית בישראל, המופיעות כיום בעיקר בפני קהל האנגלוסכסי בארץ.

הזורעים בדממה

דיוניסיו בלאנקו מציג תערוכה בגלריה נורה, ירושלים.

נתן גרוס

ל מנות דרום־אמריקאית יש עוצמה בלתי רגילה, הנובעת כנראה מעוצמת הסבל של העמים הגרים במרינות האינקים, המאיה והאצטקים ושבטים אינדיאניים אחרים, שנכבשו ונדרסו, עונו כאכזריות על ידי הכובשים הספרדיים ואירופים למיניהם. התרבות שנחנקה ונכחדה, יוצאת החוצה כמו סיוד ישן שכוסה על ידי צבעים מקצועיים, והוא מתגלה אחרי שנים רבות, לא נכבע לשכבות הכיסוי.

לדעתי, אין צורך או הגיון למצות את האמנות הזאת בקני־מידה רגילים של "תולדות האמנות" כחוליה בשרשרת תהפוכות המסמנות תהליך מסויים – תהליך היסטורי בו הריאליזם והנטורלים מופיעים לסירוגין, בצורות משתנות לפי חוק האקציה והריאקציה. כך זה באמנות אירופית. אבל אמנות הודית או סינית – זה סיפור נפרד. וכך גם אמנות דרום־אמריקאית. כלומר הסוריאליזם הדרום־אמריקאי שאל אולי את המונח הזה מהסוריאליזם האירופי, אך אין לו שום שייכות לאמנות של קוריקט, דלי, ארנסט, צרה.

דיוניסיו בלאנקו שנולד בשנת 1953 בסן־קריסטובל, הרפובליקה הדומיניקנית (או סן דומינגו, לפי הקטלוג), מייצג "סוריאליזם קאריבי", לאמיתו של דבר, הוא מייצג את עצמו ואת האמנות הדרום־אמריקאית.

אחת התכונות הבולטות של האמנות הזאת היא צבעוניות מסנוורת. הצבע, אם גם מתוסכס לצורך הבלטת העצמים ע"י אור וצל, משתרע על משטחים נרחבים וקובע את העומק על ידי קונטרסט חריף. אינני מומחה גדול לציור דרום־אמריקאי ותולדותיו, שאני אוהבו אמנם ומתפעל ממנו, ולכן איני יכול לקבוע אם דיוניסיו בלאנקו הוא "התפתחות" או "תופעה". זוהי פשוט הצטיירות מרהימה, שכל תיאור מילולי מוריד מהרושם שהיא עושה עליך.

עד כמה שזה לא הגון, לא אתאפק מלהשוות זה לזה שני אמנים מחו"ל שבמקרה מציגים את יצירותיהם בעת ובעונה אחת בישראל: את האמן הצרפתי מקרוני המציג את יצירותיו בגלריה אנגל בת"א, ואת בלאנקו הדומיניקני. מקרוני הוא חריגוני, אינטלקטואל ששכח כי קיים צבע או הוריד אותו עד לרמת מחקר מדעי (חפש אותו בזכוכית מגדלת). הוא משתף באמנות הציור שלו את השירה ואת הארכיאולוגיה ברמה של מדע, ודורש מן הצופה מאמץ אינטלקטואלי שרק לקבוצה עלית מובחרת ניתן לעשותו, כדי לחגוג את חישגיו של האמן, ואילו עבודותיו של דיוניסיו בלאנקו, שתכניה גם כן מבקשים סיענות, מדברות אל כל העומד מול הציורים בצבעים בוערות, כפנטזיה אגרית חשוה בתפיסתו לדומיניקני פשוט ואינטלקטואל ישראלי (נניח), העומד בפה פעור מול הסערה הצבעונית הזאת.

הסדרה של 13 תמונות גדולות, המוצגות בגלריה "נורה" הירושלמית, נקראית "זורעים". כלומר: לכל תמונה יש שם בומבסטי כלשהו, כמו "זורעים שגבם לפני האי חתולף", או "זורעים – מטאפורה של שתיקה", או "זורעים – חורבן של כדור הארץ", כשהסימן המסחרי הטבוע בכל תמונה הוא כובע "מקסיקני" עם שוליים רחבים, אדום כמו עגבניה, פעם על ראשי נשים או גברים שאת פניהם אינם רואים, פעם סתם זרוק בשטח, או על פני המים.

דיוניסיו בלאנקו. "זורעים – מטאפורה של שתיקה".

סימן היכר אחר הם מיני אדים, העולים מכל מיני כלים המוזרים בשטח, אולי כדי להראות שהם חיים ונושמים? סימן היכר נוסף הוא אור זרוע, אור מיסתורי הקובע את האוירה ואת הרושם שמשהו צריך לקרות, רושם של דממה רוויה מתח אפילו כשבדממה זו עף לו ענור לבן בודד על רקע של שמיים שחורים זה נשמע כאילו בסרט אילם... דממה רועמת.

התערוכה מוצגת עד 4 ביוני.

שלושה סרטים

אילן ליבוביץ

"סליבר" – ארה"ב 1993

מותחן אירוטי להמון כמו עוגת שמרים התופחת ותופחת ומבעבעת, עד שמוציאים מן התנור ואז...בום, הכל מתכווץ. הרכה רעש סביב סרט הוא ערובה להצלחה, במיוחד אם שרון סטון, היפה בנשים, חושפת שוב את חמוקיה. ומי שבעניין חמוקיים ומודע לסתירה, כפי שהוצעה ב"אינסטינקט בסיסי", ירוץ מבלי לשאול לדעתם של אנשים שקולים.

שרון סטון, מסגינה חמוקיה.

או זה הולך כך: סטון, עורכת ספרותית אמידה וגרודה (איך זה שנשים כמותה תמיד גרודות?) עוברת לבית דירות מפואר במרכז מנהטן השוקקת. את הדירה הזו איכלסה קודם בחורה יפה לא פחות, אשר מצאה את מותה בנסיבות התאבדותיות (או לא). סטון, שהופכת מייד למתוורת של השכונה, מפתחת זיקה הדדית לוהטת עם בעל הבניין, ויליאם בולדווין (האח של אלק) ועם סופר עקשן – תום ברנג'ר ("פלאטון"). המשולש המסוכן תופס תאוצה, כאשר סטון חושדת כי הדיירת הקודמת נרצחה והושלכה מן המרפסת, ואחד הגברים מעורב בפרשייה. מה גם שאותו בולדווין, תלקלק שכמותו, נוהג להציץ לדירותיהם של דייריו בטלויזיה במעגל סגור.

המותחן הפרוורטי הזה מבטיח משהו, כשהוא מכסס את הבטחתו על חוות אירוטית ספסרו־אינטליגנטית, אך נשאר רדוד. סטון יפה, בולדווין יפה וברנג'ר כאילו סופר מעולה, אבל בזה העניין נגמר. ביים פיליפ נויס. (יבוא: פורום פילם).

"שליבוים" – אירלנד 1993

הפקה אמריקאית, שעלילתה מתרחשת באירלנד, משלבת שחקנית בריטית ואמריקאית, והכל מתנהל תחת שרביטו של במאי סקוטי – גיליו מקקינון. סרט יפה, אם כי איטי ולא בהכרח ירתק כל אחד.

רובין רייט, רעייתו היפה של שון פן, בתפקיד הראשי. היא אשת־חיל קשת יום, בהריון מתקרם מחוץ לנישואין, החיה בכפר אירי מבודד ועוסקת בתפירת בגדים לתושבי המקום. היא מעבירה כברירות את חייה, אך מייחלת לאותו אביר חלומות שיגאל אותה מן השיממון.

אלברט פיני המעולה הוא שוטר העיירה, גבר מאיים וכבד גוף, המאוהב בה עד טירוף, אך זו מסרבת לחיזוריו בכל תוקף, והמקביל נהנית מן החסינות הרומנטית שהוא מעניק לה. קבוצת שחקנים המגיעה לעיירה מרעננת קצת את היובש הקיים, ובמיוחד השחקן הראשי (איידן קווין), הנופל ברשתה של רייט היפה. אך אותו שוטר אכזר מסרב להשלים עם הרומן המתבשל, והדרמה שני גברים מול אשה אחת יוצאת לדרך. רייט, הנקראת בסרט טארה, מסמלת את האומץ והגאווה שאיפיינו את אחותה של סקרלט או'הארה בסרט "חלף עם הרוח". סרט על רוח החופש, על השמרנות והמסורת הכובלת, מול יצר ההרפתקנות. משחק טוב של כולם מחפה על רגעים חלשים, ובסך הכל זהו סרט מהנה. (יבוא: גלובוס גרופ).

"דייב" – ארה"ב 1993

קומדיה בינונית, ששווה צפייה בזכות הופעתו של קווין קליין. נשיא ארה"ב מתגלה כשיא קלקלתו, בוגד באשתו כמו גם בעמו, ובסך הכל איש לא נעים. דייב (קליין) דומה לנשיא כשתי טיפות מים, והוא מנצל זאת לעסקים קטנים. אך מגיע יום בו דייב מתבקש על־ידי השירות החשאי למלא את מקום הנשיא באירועים שוליים. ואז חוטף לפתע הנשיא שבץ בעיצומה של אחת מפרשיות אהבהביו, ודייב הופך (כמה דביליי) לממלא מקומו. אהבת אדם, יושר וכנות הם בראש מעייניו, ופתאום רואה העם איך נשיאם הופך עורו, תושף את תחלואי קודמו ומעמיד את אמריקה שוב על המסלול.

רעייתו של הנשיא, שעד כה סלדה מבעלה, מגלה את הטוב והיפה שבמחליפו ומתאהבת בשנית. מה יקרה כשתגלה כי הוא זה לא הוא?

קומדיה קלילה ולא מחייבת, עם סיטורי חיבי כרעיית הנשיא. איבן רייטמן, במאי קומדיות קלושות בודרך כלל ("מכסחי השדים", "שוטר בגן ילדים"), ביים. סתם. (יבוא: גלובוס גרופ).

יצחק שור

הפסיכומטרי – לטובת בני עיירות הפיתוח

מתוך 5800 מועמדים בתשנ"ג ללימודי שנה א' באוניברסיטת חיפה, 620 היו תושבי עיירות פיתוח. נתקבלו 2700, מתוכם 365 תושבי עיירות פיתוח. כולם התקבלו על יסוד שילוב ציוני הבגרות עם הציון הפסיכומטרי □□□ 34 מועמדים מעיירות הפיתוח, שנדחו לפי השיטה הנוכחית, היו מתקבלים על סמך הבגרות בלבד, לעומת 137 מועמדים בני עיירות הפיתוח שהתקבלו, אך היו נדחים אילו תנאי הקבלה היו מבוססים על תעודת הבגרות בלבד

הצעת חוק פרטית של אסתר סלמוביץ, לבטל את הבחינה הפסיכומטרית כתנאי לקבלת תלמיד לאוניברסיטה, נדונה בשבוע שעבר בוועדת החינוך ולא זכתה לתמיכה מצד חבר-כנסת כלשהו. לדבריה, מהוות בחינות אלה מחסום כלכלי בפני סטודנטים שבאים ממשפחות עניות, ולכן אין באפשרותם לממן קורסי הכנה. לפיכך הופכת הקבלה על-פי הציון הפסיכומטרי לאמת-מידה כלכלית, יותר משהיא משקפת את יכולתו האקדמית של המועמד.

על כך השיבה לה מנהלת המרכז הארצי לבחינות ולהערכה מיסודן של האוניברסיטאות, ד"ר מיכל בלר, כי ביטול הבחינה הפסיכומטרית לא יביא לחיסול המכונים המסחריים המכינים לבחינה, אלא להעברת פעילותם לתוך מערכת החינוך. היא המליצה לפני משרד החינוך להעמיד במסגרת התיכון, במחיר שווה לכל נפש, את אמצעי ההכנה הנדרשים לשם היכרות עם הבחינה, ובכך להשמיט את הקרקע מתחת לרגליהם של מכונים, שלדבריה מנצלים את החרדה ואת אי-הוודאות בה נתונים המועמדים להשכלה גבוהה. צער זה מקובל בארה"ב לגבי בחינת מועמדים לאוניברסיטאות ולשלג"ים.

אין כל פגם מהותי באפשרות העקרונית הניתנת לתלמיד להתכונן לבחינה הפסיכומטרית. מחקרים שנעשו בארץ ובעולם הצביעו על התרומה השולית הקטנה של קורסי ההכנה לציון הסופי, מעבר להכנה עצמית ולתרגול בחינות קודמות. התרומה השולית היא בהיקף של 4-7 נקודות בממוצע, על פני סולם הנע בין 200-800 נקודות. ההכנה גם אינה פוגעת בתוקף הניבוי של הבחינות.

העיר על כך יו"ר ועדת הקבלה של האוניברסיטה העברית, פרופ' מרדכי ציפקין, כי אין כל דרך למנוע את התפתחותה של תעשיית קורסי ההכנה לבחינות הפסיכומטרית, כל עוד ההפרש בין מי שמתקבל למי שאינו מתקבל, בחוגים מסוימים, עומד על נקודה אחת.

האוניברסיטאות הציעו למשרד החינוך לשפר את אמינותן של בחינות הבגרות, ואז יהיה מקום להוריד את משקל הבחינות הפסיכומטרית בציון המשוקלל מ-50 אחוז לציון נמוך יותר.

השאלה החברתית החשובה ביותר בדיון בוועדת החינוך הועלתה על-ידי הח"כ אבי יחזקאל, שביקש לדעת כיצד ישפיע ביטול הציון הפסיכומטרי כתנאי קבלה על שיעור המתקבלים בעיירות הפיתוח.

על כך השיב פרופ' ברוך נבו מאוניברסיטת חיפה: בשנת הלימודים תשנ"ג ערכה מנהלת היחידה להערכה באוניברסיטת חיפה, רחל רמרז, מחקר שבדק את כל המועמדים ללימודי שנה א' באוניברסיטת חיפה שבידיהם מצויות תעודות בגרות. מתוך 5800 מועמדים, 620 היו תושבי עיירות פיתוח. נתקבלו 2700 תלמידים חדשים, מתוכם 365 תושבי עיירות פיתוח. כולם התקבלו על יסוד שילוב ציוני הבגרות עם הציון הפסיכומטרי.

השאלה שעליה ביקשה החוקרת תשובה היתה: אילו נתקבלו סטודנטים לאוניברסיטה על סמך ציוני הבגרות בלבד, ללא הציון הפסיכומטרי, האם היה גדל מספר המתקבלים בני עיירות הפיתוח. התשובה היא, שעל סמך תעודת הבגרות בלבד היו מתקבלים 262, ועל סמך הבגרות והפסיכומטרי במשולב התקבלו 365. וביתר פירוט: 34 מועמדים מעיירות הפיתוח, שנדחו לפי השיטה הנוכחית, היו מתקבלים על סמך הבגרות בלבד, לעומת 137 מועמדים בני עיירות הפיתוח שהתקבלו, אך היו נדחים אילו תנאי הקבלה היו מבוססים על תעודת הבגרות בלבד.

להרחיב את הקולנוע במקום לסלק את השומר

עם כל נכונותו לגמישות הבהיר נציג ור"ה, פרופ' שלמה אקשטיין, כי הוא וחבריו תומכים באורח חד-משמעי בשילוב הבחינה הפסיכומטרית בתעודת הבגרות, כאמצעי היעיל והטוב ביותר לקביעת תלמידים לאוניברסיטאות □□□ לדבריו, ביטול הבחינה הפסיכומטרית לא יגדיל את מספר מקומות הלימוד בחוגים המבוקשים

למרות התנגדות הממשלה ושר החינוך, אישרה הכנסת לפני כחצי שנה הצעת חוק פרטית של אסתר סלמוביץ, לפיה יתקבל תלמיד לאוניברסיטה על יסוד תעודת בגרות בלבד, ללא צורך בבחינה פסיכומטרית. בדיון שנערך על נושא זה בוועד ראשי האוניברסיטאות הביא לפניהם שר החינוך והתרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין, את ההצעה הבאה:

א. בחוגים ובפקולטות שבהן גדול היצע המקומות מן הביקוש, או שהפער ביניהם קטן, תבוטל הבחינה הפסיכומטרית. כלל זה יוחל גם על המכללות האזוריות, הנתונות לחסות האוניברסיטאות.

ב. במקרים שבהם ציון הבגרות של הסטודנט גבוה יותר מציון בגובה שייקבע, יבוטל הצורך בבחינה פסיכומטרית. במקרים שבהם ציון הבחינה הפסיכומטרית גבוה מעל ציון מסוים בבחינות הבגרות, לא תתחשב האוניברסיטה בציוני הבגרות.

ג. כל פקולטה תוכל לקבוע משקל יחס שונה של הבחינה הפסיכומטרית במסגרת הציון המשולב, שכולל גם את ציוני הבגרות. האוניברסיטאות יפרסמו את המשקל השונה, שייקבע בכל חוג ופקולטה.

ראשי האוניברסיטאות הביעו הזדהות עם גישתו העקרונית של השר בדבר הצורך בהגמשת תנאי הקבלה ואכן, במספר אוניברסיטאות חלו השנה שינויים: תלמידים מצטיינים, עם ציון ממוצע הנע בין 9-10 יכולים להתקבל לחוגים מסוימים ללא בחינה פסיכומטרית.

– הכניסה לחוגים במדעי הרוח באוניברסיטת בן-גוריון אינה מחייבת עמידה בבחינה פסיכומטרית.

– כל בוגר האוניברסיטה הפתוחה יכול להתקבל לתואר שני באוניברסיטה העברית, ללא בחינה פסיכומטרית.

אולם השינוי החשוב ביותר יהיה לא בתחום הבחינה הפסיכומטרית, אלא בתחום בחינת הבגרות במתמטיקה. בישיבתה של ועדת החינוך לפני שבוע הודיע יו"ר ועדת הקבלה של האוניברסיטה העברית, פרופ' מרדכי ציפקין, כי האוניברסיטה העברית תהיה מוכנה לקבל לחוגים מסוימים בעלי תעודת בגרות שיעמדו בבחינה במתמטיקה בהיקף של שתי יחידות לימוד, במקום שלוש. התנאי לכך יהיה, שמשרד החינוך יכין תוכנית לימודים שלמה בהיקף של שתי יחידות לימוד במתמטיקה.

עם כל נכונותו לגמישות הבהיר נציג ור"ה, פרופ' שלמה אקשטיין, כי הוא וחבריו תומכים באורח חד-משמעי בשילוב הבחינה הפסיכומטרית בתעודת הבגרות, כאמצעי היעיל והטוב ביותר לקביעת תלמידים לאוניברסיטאות. ביטול הבחינה הפסיכומטרית לא יגדיל את מספר מקומות הלימוד בחוגים המבוקשים, כמו רפואה ומשפטים, שבהם מתמודדים 3.8 מועמדים על מקום אחד, ואף לא במינהל עסקים (3.7), מקצועות עזר רפואיים (3.1), חקלאות (1.8), הנדסה, אדריכלות ומדעי החברה (1.6).

"על-ידי כך שנסלק מדרכנו את 'שומר הפתח'", אמר פרופ' אקשטיין בוועדת החינוך, "לא נגדיל את מספר המקומות בבית הקולנוע שכולם רוצים להיכנס לתוכו".

הוסיפה מנהלת המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, ד"ר מיכל בלר: "עדיין לא נמצאה החברה, ולו גם העשירה ביותר, שתהיה מסוגלת להרשות לעצמה להציע לימודים בכל מקצוע לכל דורש. זה נכון לא רק ביחס לרפואה ומדעי הטבע, שבהם דרושים מעבדות וציוד יקר. זה נכון גם ביחס לתחומים לא-יקרים, שבהם דרושים 'רק' אולמות הרצאה נאותים, ספריות, ויחס הולם בין מספר המורים לתלמידים".

מכל מקום, הדרך בה בחר שר החינוך ללכת איננה להרוג את השומר, אלא להגדיל את יכולת הקליטה של הקולנוע. לפיכך, בתמיכת האוצר, הוא פועל לכך פיתוחן של מכללות אזוריות.

אוניברסיטת תל-אביב, שתגיע בתשנ"ה לקצה יכולת הקליטה שלה, תפתח מכללה חדשה לתואר ראשון, שתקלוט בשנה הראשונה לקיומה עד 500 סטודנטים.

(צילום: ישראל סאן)

רובינשטיין: בעד פיתוח מכללות אזוריות

איבחון רדוד

במסגרת הטיפול בנבחנים עם ליקויי למידה מקבל המרכז הארצי לבחינות ולהערכה מאות איבחונים מדי שנה, ומוצא עצמו נדהם לנוכח חוסר הסטנדרטיזציה והכמות הגדולה של איבחונים ה"מצטיינים" ברדידות מקצועית □□□ על איבחונים אלה אי-אפשר להסתמך. הם גם עושים עוול כבד למאובחן, משום שאינם יורדים לשורש הבעיה, ולפיכך גם אינם מתווים דרך לסיוע

המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, מיסודן של האוניברסיטאות בישראל, מתמודד בהצלחה עם העברת בחינות פסיכומטריות לנבחנים בעלי מגבלות פיסיות או ליקויי למידה. הטיפול בנבחנים אלה, אומרת מנהלת המרכז, ד"ר מיכל בלר, כרוך בקבלת איבחון מקצועי של הבעיה וההתאמת תנאי הבחינה לבעיה המסוימת.

במסגרת הטיפול בנבחנים עם ליקויי למידה מקבל המרכז מאות איבחונים מדי שנה, ומוצא את עצמו נדהם לנוכח חוסר הסטנדרטיזציה והכמות הגדולה של איבחונים ה"מצטיינים" ברדידות מקצועית. על איבחונים אלה אי-אפשר להסתמך. הם גם עושים עוול כבד למאובחן, משום שאינם יורדים לשורש הבעיה, ולפיכך גם אינם מתווים דרך לסיוע.

ד"ר בלר מונה את התעצרים שמבקש המרכז לבחינות ולהערכה מן האיבחון:

● לאשר את קיומו של ליקוי אמיתי מוגדר, השונה מרמה שכלית נמוכה, חסך לימודי, או השפעות סביבתיות;

● לזהות את הליקוי המקורי, כמו ליקוי למידה, חרדה, או בעיית קשב. לעתים יגרור האבחון הפניה למומחה נוסף, כגון רופא עיניים או אוזניים;

● על תהליך האיבחון להציע טכניקת טיפול מתאימה לאדם ולבעיה שממנה הוא סובל;

● האיבחון צריך להמליץ לפני הבוחנים על דרכים שיקלו על המאובחן לבצע משימות לימודיות, כמו בחינות בית הספר, בחינות בגרות, בחינות פסיכומטריות ותיפקוד בלימודים בכלל.

אבחון צריך להיעשות על-ידי גורם מקצועי אחראי ובעל הבנה מקיפה. הכשרה לאיבחון צריכה להיות מוגדרת בחוק. ואלה השאלות שהמחוקק צריך לענות עליהן:

● מיהו המומחה המוסמך לאבחן ליקויי למידה, ומהי ההכשרה הנדרשת לשם כך;

● מהם הקווים הכלליים של האבחון. לשון אחר, אילו יכולות חייבות להיבדק – קריאה, כתיבה, שפה זרה;

● כיצד צריך המאבחן לדווח – האם עליו לפרט מהם הממצאים של המבחנים שערך, ומה רמת הביצוע בהתאם לנורמות שנקבעו;

● על-פי מה ניתנו ההמלצות לאחר האבחון, וכיצד הן צריכות להיות מעוגנות בממצאי האבחון; האם תיתכן סטנדרטיזציה של האבחון?

דרושה ועדת מומחים

כיום אין כל נתונים סטנדרטיים, ולכן כל מאבחן מגדיר באורח סובייקטיבי את חומרת הבעיה. הבוחן בבחינות הפסיכומטריות, או בבגרות, שצריך לבצע את הנחיות המאבחן, מתקשה להשוות בין איבחונים שונים או לדרג ביניהם, מציינת ד"ר בלר.

מן הראוי שמשרדי החינוך והבריאות יקימו ועדת מומחים, שתכין תשובות לשאלות אלה ותגיש מסקנות. לאחר מכן יחליטו הנהלות המשרדים אם הן מעוניינות בחקיקה, בחקיקת-משנה, או בתקנות פנימיות שיופיעו בחוזר מנכ"ל.

פלאי חולון

במחלקת החינוך של עיריית חולון לא שמעו כנראה על חוק החינוך המיוחד 1988, ואף לא על מדיניותו החדשה של שר החינוך רובינשטיין בתחום זה – כך עולה מהחלטת שלושה שופטי בית המשפט העליון, ברק, חשין וטל, בשבתם כבג"ץ, שאלצו את עיריית חולון לחזור ולדון בהשמת ילדים של אמהות עותרות בחינוך הרגיל, תוך המלצה על מתן שיעורי עזר מיוחדים, כדי שיוכלו להשתלב בכיתות רגילות. כן החליט בג"ץ לחייב את העירייה למסור להורים את כל המסמכים הנוגעים לילדיהן, וקנס אותה ב-2,000 ש"ח.

בעתירתן טענו האימהות, כי יו"ר ועדת ההשמה, ליאורה ענבר, המליצה להעביר את ילדיהן למסגרת רגילה, אך סירבה להמליץ על מתן שיעורים מיוחדים כפי שמתחייב מחוק החינוך המיוחד. יו"ר ועדת ההשמה גם סירבה בתוקף לתת להורים את המסמכים, שעמדו לרשות ועדות ההשמה, וזאת בניגוד לחוזר מנכ"ל.

העותרות לא היו בודדות במאבקן. מאחוריהן תמכו הוועד הציבורי למען החינוך בשכונות ובעיירות ואגודת ה.ל.ה. גוף זה הצליח להעלות על סדר היום הציבורי את נושא החינוך המיוחד. כתוצאה ממאבקו הודיע יו"ר ועדת החינוך, עופר ברנריים בוועדת החינוך (15.11.93) על שינוי מרחיק-לכת במדיניות המשרד: [illegible] הורים שילדיהם מיועדים להשמה (שיבוץ) באחת ממסגרות החינוך המיוחד רשאים לקבל העתק מכל מסמך שהונח על שולחן ועדת ההשמה. כן הודיע ברנריים, כי השר רובינשטיין הורה [illegible]. בתי-ספר המתמודדים עם ילדים בעייתיים יקבלו תוספת שעות לתגבור לימודי, ילדים עם בעיות קלות יוכלו [illegible] מתגבור זה בכיתתם הרגילה, ולא ייאלצו [illegible] ממנה ולעבור למסגרת נפרדת.

לדעת אנשי ה.ל.ה., נקודת התורפה של [illegible] בילדים אלה היא העדר השתלמות והדרכה למורים בחינוך הרגיל שבכיתותיהם משולבים ילדים הזקוקים לחינוך מיוחד. מפקחי המשרד [illegible] מטפלים בנחישות בשילוב, פרט למקרים [illegible] ספק שטיפול הולם של המחנכים בשילוב [illegible] בחינוך הרגיל ישנה את עמדת התלמידים [illegible] כלפי חריגים; ויגביר את הסובלנות כלפי השונה.

טלוויזיה

06.30 חדשות בעברית ובערבית
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 בוקר טוב – פירוט שירותי הבוקר
09.03 שעת כושר
10.15 אכפת לי – אקטואליה בענייני חינוך
14.00 פרפר נחמד
14.30 הקדברי פין – סדרה בהופעה
15.00 אליפות היחידה לטיפוח ספורטאים צעירים מצטיינים
15.30 פינג פונג – אולפן חי
15.35 עלילות מייזון – שם הפרק: באני ובאסטר יושבים בספריה וקוראים סיפורים מוזרים
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
16.00 חדשות
16.05 פינג פונג – אולפן חי
16.15 מי סופר – סדרה המפגישה ילדים עם סופרי ילדים
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
[illegible] אריק. סדרת המשך על הרפתקותיו של אריק בוקס בן ה-11 שהופך לכלב
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
[illegible] ערב חדש – מנחה: אמנון לוי
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
[illegible] חזות ותיכנים
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
[illegible] דיונבס וחבריו – סדרה בהופעה
[illegible] פינג פונג – אולפן חי
[illegible] החדשות באנגלית
[illegible] ספורט – מגזין הסוקר אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם
[illegible] חדשות
[illegible] אב פיפוס – תכנית דו שבועית בעריכה ממציאים והמצאות
[illegible] מבט – חדשות שבשבוע
[illegible] פופוליטיקה – תכנית אירוח עם יקב אחימאיר
[illegible] חשיפה לצפון – דרמה קומית
[illegible] שעה לחצות – חדשות הלילה
[illegible] אוחנו שניש – שיחת רעים בין שניים בעלי עבר משותף. יחיאל לקט משוחח עם יצחק מאיר
[illegible] ג'יק והשטן – סדרת מתח
[illegible] פסוקו של יום

בהפקה מקורית. עם צביקה הדר, איתי שגב, ארז בקהרוש, רובי מושקוביץ. אריק זילברמן ואסף אשתר
21.00 כל שני וחמישי – רפי רשף – אירוח בשידור חי
22.00 לילה גוב – תבנית בידור לילית בהנחייתו של גידי גוב
23.30 החדשות
23.35 בשבילי הזמן – סדרת מתח דרמטית בדיונית. פרק 8: מחיר הכבוד. סחטן מהעתיד סוחט את ג'ון, מזכיר המדינה האמריקאי. בידי הסחטן מידע על כך שלג'ון שו יש בן מחוץ לנישואין ושו מגיש את התפטרותו לנשיא. דריאן למברט מתערב ועוצר את הסחטן, בידעו שג'ון שו חוזר בו מהתפטרותו

ערוץ 2

[illegible] פלאפוס – עידן אלתרמן ואבי נוי'יק משתוללים על המרקע
[illegible] הפסקת צהריים – עם בתיה ברק
[illegible] משימה סודית ביותר – סדרת הרפתקאות ומסתורין
[illegible] זמן דיסני – השכונה של גופי
[illegible] משה אל העבר – סרט טלוויזיה מצולם של וולט דיסני בשני חלקים
[illegible] החדשות
[illegible] חוף האוזר – רופא – סדרת דרמה קומית
[illegible] חבלה – משחק טלוויזיה מקורי בשידור חי, בשיתוף הצופים
[illegible] הרינוארים – סדרה קומית
[illegible] פי בריטש – סדרת פעולה דמויות. פרק 3: דרך הישר. אייפי ושמשמר מצליחים לאחר את חברת הפשעים שקונה את בתיהם של דיירי השכונה המפוארת. המועמד לראשות העיר נרצח במהלך [illegible] וסתבר שנד"ר [illegible] מאחורי חברת ההשקעות הרצח
[illegible] קחה רחוק – סדרת דרמה בהמשכים
[illegible] יותר טוב מול מסובל – משחק טלוויזיה מקורי בהנחיית דני רופ
[illegible] החדשות
[illegible] קוסרי טסטר – תכנית בידור

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה
07.07 לקום עם מוסיקה – שעה שנייה
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה – בוקר שני – קונצ'רטי מרצ'לו: קונצ'רטו ברה מינור לאבוב, כלי קשת וקונטינואו; ר. שטראוס: קונצ'רטו לאבוב ותזמורת קטנה; פיטר מקסוול דיוויס: קונצ'רטו מס' 3 לקרן, חצוצרה ותזמורת; נארי ברתיני: קונצ'רטו לקרן, טימפני וכלי קשת; קרוסל: קונצ'רטו מס' 3 בסי במול מז'ור לקלרנית ולחז', אופ' 11
11.00 מהיורדית עד קופלנד – היודמית: חמישייה לקלרנית וכלי-קשת, אופ' 30; הולסי סטיבנס: סונטה לחצוצרה ולפסנתר; גרשווין: יום ערפילי (רביעיית וינמן סרסאליס); קופלנד: ארבעה בלוזים לפסנתר (אריק פארקין); קופלנד: קונצ'רטו לקלרנית ולתזמורת, עם נבל ופסנתר (סטולי דרוקר/ פילי' נידיורק/ ל. ברנסטיין)
12.15 מקצוה הגוש הסוביטי – מיכאל אלפרין: ארקדי שילקלופר: סרגיי סטארוסקין – בהופעה משותפת – אילת 91'; שוישקה: רביעייה מס' 3 לכלי-קשת (רביעיית קרוווס): ארוו פרט: אחים
13.57 בימת שיר – ישראל הר – קצה החשכה ולחם
14.06 מוסיקה לשעת צהריים – תגינה ספרדית מיצירותיהם של: פאייה, גרנדוס, אלבניס, טרגה, טורינה, מומפרדה, לארה, שברייה ולקואונה. (עם אליסיה דה לרוצ'ה, ג'ון ויליאמס, תז' הטיילת של סינסינטי, בניצוח אריך קונצל/ תז' הוליווד באול/ קרמן דרגון)
16.00 סאולמי הקונצרטים בעולם – בעריכת עדנה ענתי – שוברמאדה. ההוסס 93' בריטניה פאסבודר – מצרטופראן/ א. רייזן – פסנתר – א. ריימן: תשעה פיוטים של פול צלן לאלט סולו; שוברט: ספר הגנים התלויים, אופ' 15, 15 שירים לפיוטים של סטפן גאורגה; פרוסט 93' הוצה: רקוויאם
18.00 מחזורי יצירות – היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס, תכנית מוסברת ומוגשת ע"י אלכסנדר תמיר – קטעים לפסנתר, אופ' 76
19.05 צלילים בין ערביים – בעריכת עדית צבי – מנדלסון: הפתיחה מערת פינגל, אופ' 26 (הפיל' של ניו-יורק/ ל. ברנשטיין); מוצרט: רונדו מתוך סרנדה מס' 7 ברה מז'ור, ק. 250 (ת. צהמפאייר – כינור/ תז' דרוזין/ ג. הרוואקר); רוול: פרק שני, מתוך רביעיית כלי-קשת (רביעיית אלבן ברג); בריטן: פרק לקלרנית ולתזמורת (תאה קינג/ תז' קאסי אנגליה/ ב. וורדסוורת'); קוראי: הפגנון של זריני (הסים' של לונדון/ הזמרים האמברוזיים/ א. קרטס)
20.00 בימת שיר – בעריכת אילוה צוקרמן – ספרים חדשים
20.03 מעברים – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי – הרכבים לא שגרתיים זורמי מוסיקה בהתהוות ביחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית
22.00 ממדף התקליטייה (שידור שני)
23.00 צלילים לסיומו של יום – קשת של צלילים – תכניתה של ציפי ויצמום (שידור שני): ג'ון וורד: זמיר מחוק – מדריגל (קונסורט אוף מיוזיק); וו. ברד: פבאן וגליארד (פרמוורק): ג'ון וורד: שני מדריגלים (קונסורט אוף מיוזיק): כריסטופר סאי: קטע לשלושה ויולים (הספריון 29); ג'ון וורד: שלושה מדריגלים (קונסורט אוף מיוזיק): וו. לואוס: פנסיה סוויטה מס' 5 ברה מינור (לונדון ברוק); ג'ון וורד: מדריגל (קונסורט אוף מיוזיק/ אנתוני רולי)

רשת א'

06.06 התעמלות בוקר
06.16 אשמורת בוקר
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
07.55 בימת שיר
08.05 בראש צעיר לחג
08.55 קראתי ספר
09.05 חווה
10.05 סלרדיו
11.05 אצבע על הדופק
12.05 מוסף מזרח תיכון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 מינגן
16.05 מה קרה לי – סיפורים מהחיים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 מגזין יומי ספסטיבל ישראל
18.05 מנחת ערב
20.00 מבט לחדשות
20.50 בית פתוח
22.05 יחסים – על תיזור, אהבה וסין
23.05 מוסיקה יהודית אסמותית

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר
09.05 עשר עד עשר
10.05 הכל דיבורים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 מטוחקי לילה עם זאב עוזר
23.05 שירים עבריים
01.05 לתוך הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון

רשת ג'

07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר
10.05 תוכנית עשר
11.05 כל יום הוא יום יפה
12.05 אהבה עצפיה עם גיל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עמרי
15.00 חולה רדיו.עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.50 סופע רוק
18.05 קצת אחרת
20.05 פופ 94
21.05 כוחל הסודה

גלי צה"ל

22.05 שיר לאחותי
23.05 חולם בהקיץ
05.02 בוקר טוב צה"ל
06.02 אוניברסיטה משודרת – בלבלה ופוליטיקה עם ד"ר לב גרינברג
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 קשה בבוקר
10.05 וופלה
11.05 וכון לעכשיו
13.00 בצהרי היום
13.15 משהו לצהריים
14.05 העולם שמח
15.05 יש עם מי לדבר עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפוי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שיחה אישית עם סוכמות בחיל הים
18.45 חמש עשרה קטוות
19.05 המוסיקה במקום
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא ללוח
21.05 צ'ק 5
22.05 קול הגיז הזה
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה
00.00 יומן חצות
00.10 יומן פסטיבל ישראל
00.15 ציפורי לילה עם סי הימן
02.00 לא רוצים לישון

שידורי גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 תשע בכיכר עם טומי קווינט
11.05 שמש עם אלי ישראלי
14.05 במריה – עם זויה עינב
15.05 שבוע רוב עם דוכי לוץ
16.05 תכם בכביש עם רון לויוסל
18.05 גלולאה עם לאה עוז
20.05 דרייב אין עם ערב רביד
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב

גורדון: האמת שלא תיאמן. 18.30, 22.00; אמון הרדי. 20.00.
גן העיר 1: בורהה קטן. 14.10, 16.45, 19.25, 21.55.
גן העיר 2: בית הרוחות. 14.20, 16.55, 19.35, 22.00.
גת: ארץ הצללים. 16.50, 19.20, 21.50.
דיזנגוף 1: לבן. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
דיזנגוף 2: רומיאו בן-זונה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
דיזנגוף 3: הפסנתר. 11.00, 15.10, 19.30; הפיתוי הכי יפה של חיי. 13.05, 17.15, 21.50.
דקל: פילדלפיה. 19.30, 21.50.
הקולנוע: חג שמחת הסול. 16.30, 19.15, 21.45.
חן 1: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: אנג'י. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: פשע אילם. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 5: בכוונת זדון. 17.00, 19.30, 21.50.
טיילת 1: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 3: הצטלבות. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: קליפורניה. 12.15, 14.00, 17.00, 19.40, 22.00.
לב 2: קיקה. 12.00, 14.10, 16.50, 19.30, 21.50.
לב 3: שלום לפילגש. 14.00, 19.00, 21.40; פנפאן. 12.00, 17.00.
לב 4: עירום. 12.00, 17.00, 19.40, 22.00; פנפאן. 14.15.
מוזיאון: האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00.
מקסים: עידן התמימות. 19.15, 21.40.
סינמטק: אורלנדו. 17.30, 19.45, 21.45.
צפון: ברכה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 1: אנג'י. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: תמונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב אור 3: בורהה קטן. 16.30, 19.15, 21.50; תמונות קצרות. 21.00.
רב אור 4: עידן התמימות. 16.35, 19.15, 21.50.
רב אור 5: שארית היום. 16.35, 19.15, 21.50.
שחף 1: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45.
שחף 2: מקס ומוריס. 17.30, 20.00, 22.00.
תל אביב 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00.
תל אביב 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 3: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 13.30, 17.00, 20.00, 22.00.
גיל 2: זקנים חסרי מנוח. 13.30, 17.00, 19.45, 22.00.
גיל 3: תיק שקנאי. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
גיל 4: רשימת שינדלר. 13.30, 17.00, 20.30.
גיל 5: העיתון. 13.30, 17.00, 19.45, 22.00.
גיל 6: מקס ומורים. 13.30, 17.00, 19.30, 21.45.
גיל 7: קליפורניה. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 8: בשם האב. 13.30, 16.30, 19.15, 21.45.

חיפה

אורלי: ארץ הצללים. 18.45, 21.15.
רב גת 1: ערה באפלה. 16.40, 19.00, 21.20.
רב גת 2: רק עוד עד אחד לרצח. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 1: אנג'י. 16.40, 19.00, 21.20.
רב אור 2: מאהב אחד יותר מדי. 16.40, 19.00, 21.20.
רב אור 3: קיקה. 19.00, 21.20; חחולים בצפרת. 16.45.
רב מור 1: מאהב אחד יותר מדי. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 2: פשע אילם. 16.30, 19.00, 21.20.
רב מור 3: ארץ הצללים. 16.30, 18.55, 21.25.
רב מור 4: ערה באפלה. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 5: אנג'י. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 6: פילדלפיה. 16.30, 18.50, 21.20.
רב מור 7: בכוונת זדון. 16.30, 19.00, 21.20.

אשדוד

רון 1: הפסנתר. 19.30, 21.30.
רון 2: רומיאו בן זונה. 19.30, 21.30.

אשקלון

חן 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: רשימת שינדלר. 17.30, 21.00.
חן 3: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 5: מקס ומוריס. 16.40, 19.20, 21.50.

נתניה

חן 1: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: פשע אילם. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: אנג'י. 17.00, 19.30, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: אנג'י. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: פשע אילם. 17.00, 19.30, 21.50.
נעמן: בורהה קטן שלי. 19.30, 21.45.
ראשון: יחסים משחנים. 19.30, 21.45.
רון 1: רק עוד עד אחד לרצח. 17.00, 19.15, 21.30.
רון 2: אבדן חושים בסרטוסה. 17.00, 19.15, 21.45.
רון 3: בית הרוחות. 17.00, 19.15, 21.30.

חולון

גל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 20.00, 22.00.
גל 2: מקס ומוריס. 17.30, 20.00, 22.00.
גל 3: ערה באפלה. 16.45, 19.30, 22.00.
גל 4: מאהב אחד יותר מדי. 17.30, 19.45, 22.00.
גל 5: רשימת שינדלר. 17.00, 20.30.

באר שבע

אשל: הצטלבות. 17.00, 19.30, 22.00.
רב נגב 1: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 3: בכוונת זדון. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 4: זקנים חסרי מנוח. 17.00, 19.30, 21.50.

חדרה

לב 1: ערה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
לב 2: עירום. 17.00, 19.40, 22.00.
לב 3: זקנים חסרי מנוח. 17.00, 19.40, 22.00.
לב 4: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.40, 21.50.

ר"ג – גבעתיים

אואזיס 1: ערה באפלה. 19.30, 21.50.
אואזיס 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 3: בכוונת זדון. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 1: אנג'י. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 2: ארץ הצללים. 16.45, 19.20, 21.50.
רב גן 3: מאהב אחד יותר מדי. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 4: בשם האב. 16.30, 19.10, 21.50.

פתח תקווה

היכל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00.
היכל 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
היכל 3: זקנים חסרי מנוח. 17.00, 19.30, 22.00.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 30.5
ב-21.00 – "האבן הראשונה" הצגת יחיד של סלוואה נקארה. מחזה מאת: מריים יחיל וקס. בימוי: מכרם כורי. (צוותא 2)

שירותי חירום

משטרה

דחופים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקווה – טל' 100. באר-שבע, הרצליה, נהריה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל-אביב והמרכז

"שיבא" תל-השומר – *
"בילינסון" פתח-תקווה – *
"איכילוב" תל-אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *

* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

"לניאדו" מגיש בתורנות למקרים דחופים כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים: ילדים, א.א.ו, הדסה עין כרם: פנימית, כירורגית, אורתופדיה, עיניים, הדסה הר הצופים: נשים.

בתי מרקחת

בת-ים: מזור, חביבה רייק 20
חולון: אהרון, הופיין 52
ירושלים: ריזה פארם, דוד ילין 31
נתניה: קופ"ח הכללית (עד 24.00) רזיאל 8; (מ-24.00) ברודצקי 31
פתח תקווה: אסותא, ברון הירש 21
רמת גן: יהלום, קריניצי 63
תל אביב: בני, דיזנגוף 174; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד חצות 03.00 בימים א' – ה', "בן-יהודה", בן יהודה 142; עד חצות 24.00, בימים א' – ה' ובמוצ"ש: סופרפארם דמה-אביב, איינשטיין 40
חיפה: הוואדי, הוואדי 7

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע בימים א'-ה' בין השעות 08.00-20.00. בימים ו' 15.00-08.00. טלפון: 03-433300

יד ביד

– אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה: ירושלים – 02-243358; ת"א – (24 שעות) 226027; חיפה – (11.00-20.00) 04-229488; מערבי – 04-820222

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30-23.30.
קו פתוח להורים במצוקה ביום ב' ה', 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים של"ד האסתה"ד לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ו', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביום, כולל ערבי שבתות, שלחות וחגים מ-20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות באום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות, ים שבתות וחגים. בתיאום טלפוני. אירוח 544991, מגי 4318, רח' יהודה הסבר ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית, רופאים 24 שעות ביממה, טל' 03-5033939

סיוע לנפגעות אונס

לרמוצה ואיזור השרון, טל' 052-32432; א' – ה' בשעות 17.00-21.00, תל-אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-245554; 059-72245

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל' 261070, 6956763. פועל מ-08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל-אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 053-625110
ער"ן כפר-סבא – 052-913999
ער"ן באר-שבע – טל' 057-418111
מוקד. מוקד חירום – אס.או.בי, עזרה טיפול נפרץ לב, חיפה, 24 שעות ביממה, טל' 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101
רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101; טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; מבשרת – 101, טל' 04-931401; נהריה, ב' טל' 04-823333; בת-ים – טל' 5511111; באר-שבע – טלפון 057-74767; שח"ל בושה – רן, טל' 03-9301846; פתח תקווה – 101, 93; הזורע – 06-938233; 9311111

רכבות

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 16.00.
מרחובות לת"א דרום: 08.00 (מלור), 06.40, 07.30, 15.20, 17.15 (עד לוד), 18.50 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 16.00.
מת"א דרום לרחובות: 06.10 (מלור), 06.35, 14.35, 16.30, 18.00.
מת"א מרכז לחיפה: 06.00, 06.25, *07.18, 08.03, *08.42, 09.00, *10.30, 12.00, *13.00, 14.00, *15.00, 15.57, 16.35, 17.00, 18.00, 19.00, 20.15.
לנהריה: 06.25, 12.00, 14.00, 15.00, 15.57, 17.00.
מחיפה בת-גלים לת"א: (מחיפה מרכז 5 דקות לפני יציאה מבת-גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, *07.15, 07.35, 08.20, *09.05, 10.05, *11.00, 11.56, 12.55*, 14.30, *15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30.
לנהריה (מחיפה מרכז 9 דקות לאחר היציאה מבת-גלים): 05.47, 07.58, 09.48, 12.07, 13.23, 15.26, 16.00, 17.30, 18.30.
מנהריה לחיפה ולתל-אביב: 05.50, 06.35, 07.25, 09.13, 10.57, 13.23, 15.24, 16.33, 17.30, 18.42.
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל-אביב–חיפה: – ת"א מרכז: 15.30; מחיפה בת-גלים: 13.40, 16.10, 17.47.

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 12.00
מרחובות לת"א דרום: 07.30, 13.30 (עד לוד)
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 12.00
מת"א דרום לרחובות: 07.00 (מלור), 12.45
מת"א מרכז (ע"ש מביר"ר) לחיפה: 06.00, 07.04, 08.00*, 08.53, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.05
מת"א מרכז לנהריה: 08.00**, 10.00**, 12.00
מחיפה בת-גלים לת"א (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת-גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 06.34, 09.30, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00
מחיפה בת-גלים לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת-גלים): 06.33, 09.30, 10.13 (עד קרית-מוצקין), 11.37, 13.23
מנהריה לחיפה ולת"א: 06.30, 04.10**, 10.25**, 11.00* (מוצקין), 12.30 (מוצקין), 12.50, 14.40 (עד חיפה בלבד).
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל-אביב–חיפה: – ת"א מרכז: 12.20; מחיפה בת-גלים: 10.10

מידע אודות שרותי הרכבת

תחנת ירושלים: 02-733764
תחנת ת"א מרכז: 03-5421515
תחנת חיפה בת-גלים: 04-564321

* רכבת מהירה.
** החלפת רכבות בחיפה.

ספורט

כפר סבא דורשת: הרכב מלא של הפועל ת"א

□ עמי רוזנברג

הנהלת הפועל כפר־סבא פנתה אתמול להתאחדות לכדורגל בדרישה שהפועל תל־אביב תתייצב למשחקה עם הפועל חיפה בהרכב החזק ביותר, זאת לאור השמועות והחששות שהמנג'ר המקצועי של הקבוצה, משה סיני, יאפשר לכמה שחקנים מנוחה לפני משחק גמר גביע המדינה, שיהיה ביום שלישי בשבוע הבא מול מכבי תל אביב.

הכפר־סבאים יבקשו גם שמודיעין אורחי יעקב כל השבוע אחרי שחקני הפועל תל־אביב, כדי למנוע כל קשר עם אנשי הפועל חיפה.

הפועל תל אביב אמורה לארח ביום שישי את הפועל חיפה וניצחון חיפני עלול להוריד את הפועל כפר סבא לליגה הארצית, אם זו לא תנצח בשבת את האלופה הבלתי מנוצחת, מכבי חיפה.

במהלך האימון אתמול ביקש המאמן ניסים בכר משחקניו לא להתראיין לכלי התקשורת. שחקן הנוער ארי פלקון נטל חלק באימון ורבים סיכוייו לשחק במקומו של המורחק ולנטין מוסקבין.

בכפר־סבא החליטו להוריד את מחירי הכרטיסים למשחק, בתקווה למכור את מלוא הכמות – 6000 כרטיסים. אתמול גם נשקלה הצעה להקדים את המשחק ליום שישי, בשעה המקבילה למשחק של הפועל חיפה עם הפועל תל־אביב, אך המאמן ניסים בכר התנגד.

רביבו: לא נתאמץ? שטויות במיץ עגבניות

□ עמי רוזנברג

השמועות ששחקני הפועל תל־אביב לא יתאמצו ביום שישי במשחק הליגה נגד הפועל חיפה, ויסייעו בכך לחיפנים להשאר בליגה, הגיעו אתמול לאוזני השחקנים וכוכב הקבוצה, חיים רביבו, כבר הגיב.

"הכל שטויות במיץ עגבניות. אני וחברי שחקנים מקצועיים שחיים מכדורגל, ומחשבות של לתת משחק לא קיימות אצלנו. אולי היו דברים כאלה לפני 20 שנה. היום, כשהמענקים עבור הנצחונות הם מאד גבוהים, אף שחקן שלנו לא יוותר על מענק ניצחון, שבהחלט זה סכום מאוד משמעותי."

בכמה מדובר?

רביבו: "כפי שאני לא שואל אותך כמה אתה משתכר, אינני מוכן לשתף אותך ואת הקוראים במענקים. אני רק מוכן להגיד, שמדובר בסכומים נאים".

טוענים שיש לכם יותר סנטימנטים להפועל חיפה מאשר להפועל כפר־סבא?

רביבו: "זה גם שטויות. בוא לא נשכח שהפועל תל־אביב קבוצה עם אופי, שרק לפני כמה שנים קלקלה לבית"ר ירושלים את האליפות כשניצחה אותה בימק"א. לא מעניין אותנו מהצרות של הפועל חיפה. אנחנו ספורטאים והשאיפה שלנו היא לנצח".

בכל זאת, בכפר סבא מאד חוששים שאתם לא תתאמצו.

רביבו: "הכל קשקושים. זה בהחלט אקט שאסור לחשוב עליו, מה גם שאנחנו נמצאים לפני משחק גמר גביע מול מכבי תל־אביב והפסד שלנו לחיפה יהיה, אם נפסיד, הפסד שני ברציפות, וזה בוודאי עלול להוריד את המורל. אני מאמין שנופיע בהרכב הכי חזק, ונמשיך להפגין את הכדורגל הטוב שנתנו, במיוחד בסיבוב השלישי של המשחקים".

גלאם: יש לנו שאיפה לסיים בלתי מנוצחים

□ משה רוזנברג

גורל הירידה לליגה הארצית תלוי הרבה באלופה מכבי חיפה. קבוצה זו תצא בשבת למשחק חוץ מול הפועל כפר סבא, וניצחון חיפני, כמו גם תיקו, עלול להשאיר את היריבה העירונית הפועל חיפה בליגה הלאומית, אם זו תנצח את הפועל תל־אביב.

משה גלאם, אחד מאדריכלי האליפות של מכבי חיפה, מאמין כי היריבה העירונית הפועל חיפה תשאר בלאומית.

"יש לי סימפטיה באופן אישי להפועל חיפה ואני רוצה שקבוצה זו תשאר בליגה. זה לא אומר שאני לא מסמפט את הפועל כפר־סבא, אבל דעתי היא שבהחלט הפועל חיפה מסוגלת לעשות את הבלתי ייאמן ולהשאר בלאומית. אם הפועל חיפה תגיע למבחנים, אני משוכנע שהיא תעבור את שמשון תל־אביב".

מה כל כך מפריע לך שהפועל כפר סבא תשאר בלאומית?

גלאם: "זה לא עניין של מפריע לי. בסך הכל אני מביע את דעתי. אנחנו לא הולכים למשחק אליפות בכפר־סבא בשבת. גם לא הולכים למלחמת עולם".

אז באמת מדוע, שתתנו את הנשמה במשחק הזה?

גלאם: "ראשית, אנחנו ספורטאים. שנית, או ליתר דיוק, הסיבה העיקרית, ששחקן חי על משכורת מכדורגל בלבד, לי באופן אישי יש פרמיית ניצחון לגמרי לא רעה ואינני מוכן להפסיד את הפרמיה. דבר נוסף, לחברי ולי יש עוד שאיפה, להישאר בלתי מנוצחים לאורך כל העונה. אמנם זה משחק רגיש לכפר סבא, אבל אותנו זה לא צריך לעניין".

אתם בכלל חושבים על דרבי חיפני בעונה הבאה?

גלאם: "לא, אנחנו רוצים רק לשבור שיא בכדורגל הישראלי, אם זה יעזור להפועל חיפה, מה טוב".

גלאם סבור כי הסבלה לא משקרת. כפר סבא נמצאת בצרות כמו שהפועל חיפה, ולכפר סבא משחק יותר קשה.

מכל מקום, שחקני מכבי חיפה קיבלו חופשה עד מחר ומה שברור כי מהמשחק ייעדר סרגיי קראורוב שיצא להתאמן עם נבחרת רוסיה למונדיאל.

מאמן אנטוורפן מעוניין בזוהר

□ נפתלי כהן

מאמן אנטוורפן הבלגית אורבן האוור, וסוכן השחקנים פרנאונר תייבארטס, הגיעו אתמול למגרש האימונים של מכבי תל אביב בקרית שלום ונפגשו שם עם יו"ר מכבי רוני קליימן.

הם הודיעו לקליימן שהם מעוניינים לפתוח במשא ומתן לרכישתו של הקשר יצחק זוהר. שני הצדדים החליפו פרטים במקום על עתידו של זוהר, וניהלו משא ומתן בצורה רצינית של השלב הראשון, בלי להכנס לסכומים.

אמש נפגש זוהר עם השניים וכו הוצע לו לשחק בעונה הבאה באנטוורפן.

לשרף יש רק שבעה בטוחים למשחק מחר עם ארגנטינה

דייגו ארמנדו מארדונה לא הלהיב, אבל גבריאל בטיסטוטה עשה זאת במקומו

□ נפתלי כהן

למאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל, שלמה שרף, יש בעיות טובות לקראת המשחק מחר עם נבחרת ארגנטינה: את מי לא להכליל בהרכב הראשון.

אתמול, אחרי האימון, הסכים שרף לומר רק שבעה בטוחים בהרכב הראשון: אלון חזן, ניר קלינגר, שמעון ביטון, משה גלאם, טל בנין, אייל ברקוביץ ורוני רוזנטל.

על ארבעת השחקנים הנוספים, שילבשו את מדי הנבחרת ויזכו לחוויה לשחק מול דייגו מארדונה וחבריו, יחליט שרף רק ביום המשחק.

האימון אתמול התבסס ברובו על תרגילים איך לצאת במהירות מהגנה להתקפה, ולהשתחרר ממצבי לחץ, מה שבוודאי יעשו לנו שחקני ארגנטינה המהירים, בעיקר כשהם מגיעים אחרי הפסד מול נבחרת אקוואדור 1:0.

קו אחורי: רן בן שמעון (משמאל) ורז רביוביץ', שני שחקני הקו האחורי של מכבי פתח תקוה, מקדימים את חלוץ מכבי ת"א, מאיר מליקה, המוסתר ע"י רביוביץ'. שתי הקבוצות התחלקו בשבת בנקודות בתום המשחק ברמת גן – 1:1 (צילום: אריה קופר)

בתום האימון אמר שרף: "אני שבע רצון מהאימון. הייתי משוכנע מהבחורים. טל בנין ורוני רוזנטל הוסיפו הרבה לאימון לאחר המשחק בשבוע שעבר מול מכבי הרצליה. היום זה נראה לגמרי אחרת. זה לא סוד שכל שחקן רוצה לשחק מול ארגנטינה, לכן הם התאמצו".

לגבי איוש החוליה האחורית אמר שרף: "הכל תלוי איך נפתח את המשחק. אם אחליט לשחק במערך 3־5־2, אז אלון חזן ישחק מגן ימני וביטון ישמור על אחד החלוצים של ארגנטינה".

לגבי הקישור הוסיף שרף: "יש לי בנבחרת קשרים טובים ובעיני לא חשוב מי יפתח במשחק. מה שנכון כולם ישתלבו בהמשך".

בתום האימון הגיעה לאיצטדיון נבחרת ארגנטינה והמאמן שרף ביקש מהשחקנים להשאר באיצטדיון ולעקוב אחר אימון ארגנטינה. הוא ביקש לעקוב אחרי שיטת המשחק והתרגולים שלהם בשדה.

הכוכב דייגו מארדונה לא הרשים אתמול באימון. הוא נראה כבד מאוד, וספק אם ישאיר לנו את אותו טעם של 1990 עת הגיע לארץ. מי שכן עשה רושם מצויין היה החלוץ גבריאל בטיסטוטה שהציג משחק ראש משובח והקפיץ מדי פעם את שרף. זה פנה לאלון חזן בהתרגשות: "תראה, תראה. אתה תצטרך להתמודד איתו בכדורי גובה".

ביצועי נבחרת ארגנטינה במגרש השאירו את שחקני הנבחרת פעורי פה. במקרה אחד, כשגבריאל בטיסטוטה נגח בעוצמה מחוץ לרחבה וכבש שער, פלט שרף: "הנגיחה של בטיסטוטה יותר חזקה מהבעיטה של אייל ברקוביץ'".

בסיום האימון של ארגנטינה ניגש שלמה שרף למאמן ארגנטינה, אלפיו בסילי, לחץ את ידו ואיחל לו הצלחה בגביע העולם.

הנבחרת תסיים היום את הכנותיה באימון בוקר באיצטדיון רמת גן.

נבחרת ארגנטינה תהיה הבוקר אורחת ראש הממשלה, מר יצחק רבין, בלישכתו בירושלים.

קבוצה מליגה שלישית הפתיעה את בלגיה

נבחרת הכדורגל של בלגיה הפסידה במשחק מבחן בצרפת לקבוצת סט מהליגה השלישית 1:0. שער הניצחון הובקע בדקה ה־75.

סט זכתה לפני שנים רבות בתואר אליפות צרפת.

פחות משלושה שבועות לפני המונדיאל

אייר הפתיעה את גרמניה

נבחרת הכדורגל של אירלנד (אייר) חוללה אתמול הפתעה מרעישה בהאנובר, כשניצחה את אלופת העולם, גרמניה, 0:2, לעיני 50 אלף צופים.

טוני קאסקארינו כבש את השער הראשון בדקה ה־31, וגרי קלי השלים את הניצחון הסנסציוני בדקה ה־68.

זה היה הנצחון השני הרצוף של האירים, לאחר שניצחו 0:1 את ההולנדים בחודש שעבר. אייר ניצחה לאחרונה את גרמניה במאי 1960 בדיסלדורף.

עבור מאמן גרמניה, ברטי פוגטס, זו היתה אכזבה גדולה, לאחר שניסה הרכב חדש ורק במחצית השנייה הכניס למשחק את הקשר המצויין תומאס האסלר.

לותאר מאתאוס, קפטן הנבחרת הגרמנית, לבש במשחק זה את מדי הנבחרת בפעם ה־110.

נבחרת גרמניה שיחקה בהרכב: אילגנר, שטרונץ, קולר (אפנברג 46), בוכוואלד, מולר (האסלר 46), קרל היינץ רידלה (פלר 66), מאתאוס, זאמר, ואגנר, קלינסמאן, באולר.

רוסיה — סלובקיה 1:2

נבחרת הכדורגל של סלובקיה, אחת מיריבותיה של ישראל במוקדמות אליפות אירופה, נוצחה במוסקבה ע"י רוסיה 2:1, לרוסיה זה היה משחק מבחן למונדיאל.

הסלובקים כבשו את השער הראשון ע"י המגן דושאן טיטל בבעיטת יעף בדקה ה־34.

הרוסים הגיבו במחצית השנייה ע"י שחקני האלופה ספארטאק מוסקבה, אנדריי פייאטניצקי ואיליה טסימבאלאר, בדקות 49 ו־59.

המנצחים היו רחוקים מלהרשים, מה עוד שהיה זה נגד נבחרת סלובקיה, לה היה זה משחק שישי בנפרד מצ'כיה.

כמה שחקנים ממשיכים להחרים את הנבחרת הרוסית, כל עוד לא יוחלף המאמן פאבל סאדירין.

סאדירין לא היה שבע רצון מהדרך שיצרו מגיניו ואיפשרו בדקה ה־34 לסלובקים להבקיע את שער... צ'לסי, דימיטרי חארין, מ־22 מטרים.

צרפת הביסה את יפאן – 1:4

נבחרת הכדורגל של צרפת, אחת מיריבותיה של ישראל במוקדמות אליפות אירופה, הביסה בטוקיו את יפאן 1:4 וזכתה בגביע קירין.

60 אלף צופים חזו במשחק, בו הבקיע חלוץ פאריס סאן ז'רמן, דוד ז'ינולה, צמד תוך שתי דקות (53, 55). יורי דז'ורקאף כבש את השער הראשון בדקה ה־16, ובעבור שתי דקות הבקיע ז'אן פייר פאפן. ליפאן כבש קאסקאסומי אוגורה בדקה ה־78.

בטורניר קירין השתתפו שלוש נבחרות. צרפת ניצחה עוד ביום חמישי את אוסטרליה 0:1.

אג"א, חיל האויר ופיקוד צפון העפילו לחצי הגמר

□ אורי טל.

אג"א, חיל האויר ופיקוד צפון, הבטיחו אתמול את מקומן בחצי־גמר גביע אליפות צה"ל בכדורגל. הנבחרת הרביעית תקבע הבוקר, במחזור החמישי והאחרון בבית המוקדם, במשחקים בין מודיעין לאכ"א, ובין פיקוד דרום לפיקוד העורף.

אתמול הובקעו 32 שערים בשישה משחקים, ממוצע של 5.3 שערים למשחק.

נבחרת חיל האויר, הנבחרת היחידה עם מאזן מושלם מארבעה משחקים, הנחילה הפסד שני לפיקוד דרום 1:3. יאיר שמחון, נועם סייג וקרן בטאן כבשו לחיל האויר. שרון בוכניק כבש לפיקוד דרום.

אג"א גברה על הנח"ל 2:6. לאג"א כבשו: אילן במר 2, אלון ריף, אריק בנארו, שרון מרציאנו ושלומי בר־חמו. לנח"ל שי חולצמן 2.

אכ"א, בהדרכת אלי יאני, שיפרה את סיכוייה להעפיל לחצי־הגמר, לאחר שהכניעה את חיל הקשר בתוצאת שיא 0:8. רונן פיינגברים כבש ארבעה שערים, שי אביטל ואסיף בניש הוסיפו צמד, כל אחד.

יוסי דאנה הוביל את חיל מודיעין לניצחון על פיקוד העורף 4:3, יניב עופרי 2, צחי תייר ועופר ביתיאת כבשו למודיעין, חיים גזית, אילן חסון ואייל עקיבא כבשו לפיקוד העורף.

פיקוד מרכז ניצח את חיל הים 0:1, משער של אורי שגורמן.

פיקוד צפון גבר על מפח"ש 1:3. לצפון כבשו [illegible] וגיא רוזן. למפח"ש: רם עומרי.

צ'רנומורץ זכתה בגביע האוקראיני

קבוצת הכדורגל צ'רנומורץ אודסה, זכתה בגביע האוקראיני, לאחר שניצחה במשחק הגמר את טאבריה סימפרופול 3:5 בבעיטות הכרעה מ־11 מטרים.

בתום 120 דקות המשחק, לא הובקעו שערים.

תיקו לאסטון וילה וליברפול באפריקה

שתי הקבוצות האנגליות, ליברפול ואסטון־וילה, המקיימות משחקי ראווה בדרום אפריקה, סיימו את משחקיהן האחרונים בלא שערים. ליברפול עם קייזר צ'יפס, ואסטון וילה עם [illegible]. את המשחקים ביוהנסבורג ראו [illegible] אלף צופים.

ספורט

עורך מוטי חביב

הניקס הובסו באינדיאנפוליס ושברו כמה שיאים שליליים

יש ימים שהכל לא הולך. אבל מה שקרה לניו יורק ניקס במשחק מספר 3 באינדיאנפוליס, זו היתה קטסטרופה אחת גדולה. אינדיאנה, לא הבריקה במחצית הראשונה, והחלה לאחר ההפסקה והשפילה את הניקס 68:88, והחשוב מכל השוותה את מצבה ל־2:1 בסדרה בגמר המזרח, כשהמשחק הרביעי יהיה הערב, 22.30 שעון ישראל, שידור ערוץ 5, שוב באינדיאנפוליס.

ניו יורק שברה כמה שיאים שליליים. ראשית היא החליפה את דטרויט בכבוד המפוקפק כקבוצה שקלעה את כמות הנקודות הפחותה ביותר במשחק פליי־אוף ב־NBA, מאז הונהגה מגבלת 24 השניות להתקפה, שנכנסה לתוקף ב־1954. דטרויט קבעה את השיא הזה רק בעונה הקודמת שלה נגד אטלנטה, כשקלעה 69 נקודות.

פאט יואינג סיפק את ההופעה הגרועה שלו מאז החל לשחק בנובמבר 1985 בליגה המקצוענית. הוא קלע נקודה אחת בלבד: ב־0 מ־10 מהשדה וקלט 4 ריבאונדים. והקבוצה לא היה פקטור במשחק, אחרי שבשני המשחקים הקודמים קלע 30 נקודות בממוצע. ג'ון סטארקס וצ'ארלס אוקלי קלעו כל אחד 11 נקודות וכך אי אפשר לנצח. ניו יורק לא [illegible] באולמה של אינדיאנה את הפייסרס במאזן 0:5 בפליי־אוף [illegible] נצחונות בספרות [illegible] הניקס 0:8 בבית, אבל 5:1 בחוץ.

המשחק היה מוזר מאוד, הניקס הובילו במחצית 37:39, [illegible] ריק סמיתס ורג'י [illegible] ופאט יואינג [illegible] ולא שיחקו במחצית זו בגלל בעיית עבירות. זה היה משחק של־הגנות חזקות, מכות והרבה עבירות שרבות מהן לא מומשו מהקו.

עבירה רביעית של יואינג בפתיחת הרבע השלישי סיפסלה אותו שוב, והפייסרס ניצלו זאת כדי לעלות ליתרון 52:62. שובו של יואינג ברבע האחרון לא עזר והניקס התמוטטו לחלוטין. דארק מקי נתן לראשונה משחק טוב, ורג'י מילר היה הקלע הבולט עם 14 נקודות.

פאט ריילי אמר בסיום שלמרות המשחק הגרוע של חניכיו, למרבה האירוניה קבוצתו היתה עדיין במשחק במהלך הרבע השלישי. לארי בראון, מאמן אינדיאנה, ציין שלמרות משחקו הלא טוב של יואינג הוא מסוגל לקלוע במשחק הבא 40 נקודות.

בסדרת גמר המערב הסתיים לאחר סגירת הגיליון משחק מספר 4 באולמה של יוטה, כשיוסטון הובילה בסדרה 1:2 לפני תחילתו.

העתודה פתחה בעידן בירנבוים

□ יאיר עמיקם

נבחרת העתודה, עד גיל 22, פתחה עידן חדש בהדרכתו של אפי בירנבוים, כשהחלה את אימוניה לקראת אליפות אירופה שתערך בסלובניה מה־3 עד ה־10 ביולי.

בירנבוים, שהוא גם עוזר המאמן הלאומי, קיים שיחה עם 15 שחקניו, ואחר כך העביר אימון ראשון, עדיין ללא עוזר.

עוזר המאמן יקבע בימים הקרובים. דורון שפר, שחזר לא מכבר מקונטיקט, האס של הנבחרת הזו, לא קיים אימון, אבל נכח באולם בבית דני. שפר אמור להתחיל באימונים בימים הקרובים.

אלופות ביילורוסיה ובלגיה העפילו לדרג ב' באירופה

אלופת ישראל, מכבי תל אביב, סיימה שלישית ★ מרק מליסוב ניצח בקפיצה לרוחק וקבע שיא אישי – 7.84 מטר, רוגל נחום ניצח בקפיצה משולשת – 16.62 מטר ואלכס פינגרט הטיל כידון למרחק 74.88 מטר ★ בלגיה הפתיעה בארוכות

□ אריה גיטליס

נציגות ביילורוסיה ובלגיה העפילו אתמול לדרג ב' לקבוצות אלופות באתלטיקה במסגרת האירופית.

בתחרות, שנערכה באיצטדיון האתלטיקה בהדר יוסף, ניצחה אלופת ביילורוסיה שצברה 88 נקודות (8 נצחונות), לפני אלופת בלגיה 79 נקודות (7 נצחונות).

שלישית סיימה אלופת ישראל, מכבי תל אביב, שהיוותה יריבה שקולה במספר מקצועות וצברה 58 נקודות (3 נצחונות). במקום הרביעי סיימה אלופת סלובקיה עם 45 נקודות ובמקום החמישי אלופת לוקסמבורג עם 33 נקודות.

אתלטי מכבי תל אביב זכו במספר נצחונות והישגים נאים, בתחרות בה הופיעו מספר אתלטים ברמה גבוהה, בצד תוצאות נמוכות.

הבולט בין הישראלים, ובין המצטיינים בתחרות כולה, היה מרק מליסוב, שניצח בקפיצה לרוחק בתוצאה נאה של שיא אישי – 7.84 מטר, הישג הרחוק ב־12 ס"מ בלבד משיאו הישראלי של רוגל נחום.

רוגל נחום ניצח בקפיצה משולשת – 16.62 מטר, תוצאה נאה שהושגה לאחר פציעה ארוכה.

הניצחון השלישי הישראלי הושג על ידי מטיל הכידון, אלכס פינגרט, שקבע 74.88 מטר.

אלופת ביילורוסיה היתה עדיפה על כל האלופות האחרות, אם כי אלופת בלגיה היוותה הפתעה מסויימת בשלטה בעיקר בריצות הארוכות.

שתי תוצאות נאות הושגו על ידי שני אתלטים שרצו מחוץ לתחרות. אלכס פורחימובסקי, הנחשב ליהודי המהיר ביותר בעולם ומתעתד לעלות לישראל, ניצח בריצת 100 מטר בזמן 10.37 שניות, לפני כפיר גולן, חייל בן 20, המצוי בכושר אישי וקבע 10.76 שניות.

כפיר גולן הפתיע רצים מנוסים בריצת 200 מטר, כשקבע 21.48 שניות, לפני הזוכה הרשמי בריצה, הבלגי רונלד אמרי, 21.49 שניות.

תוצאות בולטות נוספות בין הגברים

קפיצה לגובה: אולג ז'וקובסקי מביילורוסיה – 2.25 מטר, שני הגיע יובל בוקצ'ין בן 17 מישראל שקפץ 2.13 מטר.

ידוי פטיש: קונסטנטין אספקוביץ' מביילורוסיה – 72.30 מטר, לפני איגור גילר מישראל – 73.30 מטר.

400 מטר משוכות: מרק דולנדורף מבלגיה – 50.20 שניות, לפני פיליפ קרסנוב מישראל, מחוץ לתחרות, 52:45 שניות.

800 מטר: אנטולי בורקובסקי מביילורוסיה – 1:49.72 דקה. רביעי הגיע ינאי רהדי מישראל – 1:57.89 דקה.

400 מטר: ויטלי סבירידנקו מביילורוסיה – 48.24 שניות. הוא הקדים את יניב ועקנין מישראל, מחוץ לתחרות, 48.98 שניות.

דיסקוס: גנדי ברונקו מביילורוסיה – 34.62 מטר. שני סרגי לוקשוק – 59.34 מטר.

110 מטר משוכות: קיריל וולדקו מביילורוסיה – 14.46 שניות.

1500 מטר: פרדריק גורברס מבלגיה – 3:49.90 דקות. אילן בנישטי מישראל סיים רביעי בזמן 3:55.03 דקות.

כדור ברזל: דימיטרי הונדריק מביילורוסיה – 18.07 מטר. יואב שרף מישראל, מחוץ לתחרות, שני בהשוך למרחק 17.84 מטר.

5000 מטר: ניק הרמנס מבלגיה – 14:39.34 דקות. שלישי הגיע עמית נאמן מישראל – 14:48.70 דקות.

קפיצה במוט: ויטלי אריסטוב – 5.30 מטר.

בריצת 4 כפול 100 מטר ניצחה בלגיה בזמן 41.74 שניות.

בריצת 4 כפול 400 מטר, ללא ישראל, ניצחה בלגיה בזמן 3:16.08 דקות.

סאמפראס, ברוגרה, מדבדב וקורייר עלו לרבע הגמר

הרולאן גארוס

אלוף הרולאן גארוס משתקף, הספרדי סרג'י ברוגרה, עלה אתמול לרבע הגמר, לאחר שניצח את ההולנדי פטריק ראפטר, המדורג 26 בעולם, 4:6, 3:6, 1:6.

ברוגרה מדורג הפעם שישי ויפגוש ברבע הגמר את האוקראיני אנדריי מדבדב, המדורג רביעי, שניצח את ההולנדי יאקו אלטינג 4:6, 6:3, 4:6, 1:6.

הפיינליסט מאשתקד, ג'ים קורייר, המדורג שביעי, ניצח את הצרפתי אוליבייה דלאטרה 1:6, 6:7, 1:6, 6:7, ויפגוש ברבע הגמר את המדורג ראשון, פיט סאמפראס, שגבר על השבדי מיקאל טילסטרום, 226 בעולם, 4:6, 4:6, 1:6, 4:6.

בין הנשים הודחה המדורגת שביעית, נטליה זוורבה מביילורוסיה, שהפסידה בגמר 1988, לאחר שנוצחה בשמינית הגמר ע"י הצרפתיה ז'ולי האלאר 6:7, 5:7.

שטפי גראף עלתה בקלות לרבע הגמר, לאחר שהכניעה את הרומניה אירינה ספירלאה 6:0, 6:1.

המדורגת שנייה, ארנצה סאנצ'ז, גברה על המדורגת 11, אנקה הובר מגרמניה, 6:3, 6:2.

גם המדורגת שלישית, קונצ'יטה מרטינז מספרד, לא עמלה כדי לנצח את הצרפתיה אלכסיה דשום־באלארה 6:1, 6:2.

סאבינה האק מגרמניה (16) ניצחה את האמריקנית שון סטאפורד (ניצחה את סמאשונה) 6:4, 6:2.

פטרה ריטר מאוסטריה ניצחה את רוקסאנדרה דראגומיר מרומניה 6:7, 6:4, 6:0 ומרי פירס (12) מצרפת גברה על הדרום אפריקנית אמנדה קוצר 6:1, 6:1.

ניצחון השיגה גם הארגנטינית אינס גורוצ'אטגי, שניצחה את הקרואטית איווה מאיולי 7:5, 6:4.

בסיבוב הרביעי בין הגברים יתקיימו היום המשחקים: איוואגה (פרו) – מגנוס לארשון; גוראן איוואניסביץ' (5) – אנדראה גאודנצי (איטליה); דרדיקמאן (גרמניה) – אהרון קריקסטיין; בראסאטגי (ספרד) – פראגה (ארגנטינה).

ייבגני קאפלניקוב מרוסיה נקנס ב־2000 דולרים על שסירב להיפגש עם כתבים לאחר ההפסד לספרדי בראסאטגי.

גם הכדורגף יתכונן בארץ למונדיאל שלו

□ י. חכם

לא רק הכדורגל, גם נבחרת הכדורגף של ארגנטינה תשלים בארץ את הכנותיה לקראת אליפות העולם.

הנבחרת תגיע לארץ ב־23 בספטמבר לתחנת אימון אחרונה, ותקיים שני משחקים מול הנבחרת הישראלית, לפני צאתה למשחקים שיהיו ביוון.

ההתאחדות הארגנטינית החליטה על בואה לישראל [illegible] הצלחת הנבחרת הישראלית בטורניר האביב [illegible], בו ניצחה ישראל את אורוגואי, [illegible], תורכיה, דנמרק וצ'כיה המארחת, [illegible] את משחקי הגביע במקום השלישי.

נבחרת ארגנטינה תשהה בארץ ארבעה ימים, ותעזוב יום לפני תחילת אליפות העולם.

האחים שנטל סיימו במקום ה־4 בהולנד

האחים ניר ורן שנטל סיימו במקום הרביעי בסיכום הכללי של התחרות הבינלאומית בסטא שבהולנד.

הם התחרו בדגם האולימפי 470 ובסיכום הקדימו את שי כבר ואוין שמש, שסיימו אתמול במקום השישי.

בין הנשים סיימו ענת קרמי ועינת פבריקנט במקום ה־13.

בגלשנים אולימפיים סיים גל פרידמן במקום החמישי, ועמית ענבר במקום השמיני.

בשני הדגמים השתתפו כ־100 כלי שייט.

זר שהגיע להבחן בהפועל פתח תקוה גורש למלונו

□ משה רוזנברג

הליגה הלאומית עוד לא הסתיימה והרכבת האורירית של השחקנים הזרים, המועמדים לשחק בשנה הבאה בכדורגל הישראלי, כבר בעיצומה. שיאים חדשים שוברת הפועל פתח תקוה ואתמול כבר הגיעו לאימון הקבוצה שני שחקנים: בלם צסק"א מוסקבה ונבחרת רוסיה לשעבר, אלכסנדר סולב, ואטלה פינטר מקבוצת אויפשט ההונגרית.

הכדורגלן ההונגרי ביקש מראשי הפועל פתח תקוה להתחימר עד יום שלישי השבוע. עובדה זו הרגיזה את המנג'ר גיא לוי, שהורה מיד לחבר הנהלה להזמין מונית כדי להחזיר את השחקן למלונו, ואכן השחקן, שרק אתמול החל להתאמן, גורש הישר למלונו.

לגבי בלם צסק"א מוסקבה, אלכסנדר סולב, אמר גיא לוי בסיום האימון כי ההחלטה לגביו תתקבל רק בסוף השבוע כזמן שיהיה משחק אימון.

החלוץ ירון כהן הודיע אתמול כי אינו מתכוון להמשיך לשחק בקבוצה בעונה הבאה, ובכוונתו לעבור למכבי הרצליה או לבית"ר תל־אביב.

השחקן המוסגר, מני בסון, שהתאמן כל העונה בשורות היריבה העירונית, מכבי פתח תקוה, ישחק בשורותיה תמורת 60 אלף דולאר לעונה.

אגב, שחקן זר אחר, גם כן הונגרי, המיועד לקבוצת בני יהודה, החל להתאמן אתמול עם מכבי תל אביב. שמו שנדור סמאש.

הועד האולימפי שמע המלצות על שינוי מבנה הספורט

□ י. חכם

הנהלת הועד האולימפי בישראל שמעה רו"ח ביניים של הועדה הממליצה למבנה הספורט בישראל.

בסיסי ההמלצות הם: עצמאות מלאה לכל ענפי הספורט האולימפיים, הועד האולימפי יהווה "גג/מטריה" לענפי הספורט וכל ראשי ענפי הספורט ייבחרו בבחירות דמוקרטיות חופשיות על־ידי מועדוני הספורט.

מאחר שהמנכ"ל, אורי אפק, יסיים את תפקידו בסוף 1994, יצא בקרוב מכרז למנכ"ל הועד האולימפי בישראל תוך הגדרת תפקידו.

בסיום הישיבה נשלחה ברכת החלמה לחבר הועד האולימפי ומנכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד.

זהב לבוריס פולק בגרמניה

הקלע הישראלי בוריס פולק צבר 595 נקודות מתוך 600 האפשרויות ברובה אויר, וזכה במדליית זהב, בתחרות הבין לאומית בגרמניה.

פולק הבטיח בכך את השתתפותו במשחקים האולימפיים ב־1996 באטלנטה.

זכו בטורניר ביוון

נבחרת הכדורסל לנכים של חיפה, בהדרכתו חיים ("איקסי") כוכבינור, זכתה להישג מרשים כשדורגה ראשונה בטורניר בינלאומי שנערך בשבוע שעבר ביוון.

במשחק הגמר, בו נכח גם שגריר ישראל, גברו החיפאים על אייר ספורט רומא – 51:60. בשורות הישראלים בלטו בועז מורחי שקלע 37 נקודות.

מחקר במכללת וינגייט ממליץ:

לידור: רצוי לדעת כיצד לחשוב תוך כדי פעילות ספורטיבית

□ י. חכם

המלצה לאמן את הספורטאים להשתמש באסטרטגיות חשיבה הקשורות באופן ביצוע הפעילות הספורטיבית שלהם, תוך כדי ביצועה, כלולה במחקר שערך ד"ר רוני לידור מהיחידה לפסיכומוטוריקה במכללה לחינוך גופני במכון וינגייט.

המחקר פורסם לקראת חגיגות יובל ה־50 להקמת המכללה שיתקיימו בחודש הבא.

לדבריו, אחת השאלות המטרידות מאמנים ומדריכים בענפי הספורט השונים, היא האם יש לכוון ולאמן את השחקן לחשוב על הביצוע הספורטיבי תוך כדי הביצוע עצמו. בממצאי המחקר נאמר, כי הוכח שנבדקים שהודרכו ליישם תהליכים חשיבתיים באופן פעיל ומתוכנן מראש, תוך כדי הביצוע המוטורי, שיפרו הישגים לעומת נבדקים שלא הודרכו לכך.

ד"ר רוני לידור מוסיף כי קיימות מספר שיטות יעילות לפיתוח אסטרטגיות חשיבה אצל ספורטאים ומתעמלים העשויות להביא תועלת רבה בתהליך הלמידה והביצוע של תיפקודים מוטוריים שונים.

לדברי החוקר על המאמנים ללמד את הספורטאים אסטרטגיות חשיבה אלה. "הקדשת זמן בתהליכי האימון לאופן בו מארגן המבצע את מחשבותיו במהלך הביצוע עצמו חיונית ותשוכה" קובע ד"ר לידור.

עוד נאמר במחקר כי למרות שתשומת ליבו של מאמן הספורט מופנית, בעיקר לפיתוח מודעות אצל הספורטאים לתהליכים גופניים והכרתיים המתרחשים לפני התחרות, או אחריה, מתברר שלארגון המחשבות והמודעות לביצוע חשיבות יתירה גם במהלך המשחק, או התחרות.